

S-DU YING DJÛN. 使徒行傳

Sd. I.

DI-O-FI-LO   ngô sia zin-deo keh-peng shû   kông Yîa-su ky'i-deo ih-ts'ih sô tso sô kao-hyüing-go
提阿非羅，我寫前頭箇本書，講耶穌起頭一切所做所教訓個
z-ken   ih-dzih tao Gyi yüong Sing-Ling feng-fu kæn-shün-go s-du ts-'eo sing-zông t'in keh nyih   Gyi ziu
事幹，²一直到其用聖靈吩咐揀選個使徒之後升上天箇日。³其受
næn yi-'eo yüong hyü-to ky'üoh-jih-go bing-kyü hyin-c'ih Gyi-zi z weh-cün-læ-go   læ s-jih nyih li-deo yin-c'ih
難以後用許多確實個憑據顯出其自是活轉來個，來四十日裏頭現出
peh s-du k'en-kyin   teng gyi-lah kông Jing-koh-go z-ken
撥使徒看見，等其拉講神國個事幹。

⁴   Yîa-su teng s-du jü-long-tong z-'eo   feng-fu gyi-lah   M-nao li-k'æ
耶穌等使徒聚攏東時候，吩咐其拉，「嗎得好離開
Yîa-lu-sah-leng   iao teng-dæ T'in-Vu sô ing-hyü   ziu-z ng-lah zin-deo t'ing-meng Ngô kông-go   Ing-we
耶路撒冷，要等待天父所應許，就是爾拉前頭聽聞我講個。⁵因為
lah-'en z yüong shü 'ang si-li   tsih-yiu ng-lah m-to-siao nyih-su we ziu Sing-Ling-go si-li
約翰是用水行洗禮，只有爾拉嗎多少日數會受聖靈個洗禮。」

⁶   Gyi-lah jü-long-tong ziu meng Gyi wô   Cü   yin-dzæ z-tsin Ng iao wæn-we koh-kô peh
其拉聚攏東就問其話：「主，現在時節爾要挽回國家撥
Yi-seh-lih nying feh   Yîa-su teng gyi-lah wô   Nyih-ts teng z-'eo z T'in-Vu Zi-go cōng-dzing
以色列人弗？」⁷ 耶穌等其拉話：「日子等時候是天父自個章程，
feh-z ng-lah k'o-yi hyiao-teh-go   Tsih-yiu Sing-Ling ih ling-djôh ng-lah   ng-lah ziu we teh-djôh
弗是爾拉可以曉得個。⁸只有聖靈一臨着爾拉，爾拉就會得着
neng-ken   ping-ts'ia læ Yîa-lu-sah-leng   'en Yiu-t'a   teng Sah-mô-li-üô   ih-dzih tao di-go zing-deo
能幹。並且來耶路撒冷，咸猶太，等撒瑪利亞，一直到地個盡頭，
we teng Ngô tso te-tsing
會等我做對證。」

⁹   Keh-sing shih-wô kông-hao   gyi-lah k'en-tong z-'eo   Yîa-su ziu sing-zông-ky'i   yiu ih-tô yüing
箇星說話講好，其拉看東時候，耶穌就升上去。有一朵雲
tsih-djôh Gyi   peh gyi-lah ngæn-tsing k'en-feh-kyin   Yîa-su zông-ky'i z-'eo   gyi-lah dziao-leh t'in ts'ing-ting
接着其，撥其拉眼睛看弗見。¹⁰ 耶穌上去時候，其拉朝勒天清盯
k'en-tong   yiu liang-go nying c'ün-leh bah i-zông   lih læ gyi-lah bōng-pin   ziu wô   Ng-lah
看東，有兩個人穿勒白衣裳，立來其拉旁邊，¹¹就話：「爾拉

Kyüô-li-li nying dza-we dziao t'in lih-leh k'en-tong Keh-we Yiaë-su bih-k'æ ng-lah zông t'in ky'i-de tsiao
加利利人，咋會朝天立勒看東？箇位耶穌別開爾拉上天去了，照
ng-lah k'en-kyin Gyi z-ka zông t'in tsiang-læ yia we z-ka læ-gyi
爾拉看見其是介上天，將來也會是介來其。」

12 Keh-tsao meng-du dzong keh-zo sæn kyü Yiaë-lu-sah-leng ky'i keh sæn kyiao-leh Ken-læn sæn teng
箇遭門徒從箇座山歸耶路撒冷去。箇山叫勒橄欖山，等
Yiaë-lu-sah-leng siang-gying ts'ô en-sih-nyih sô tseo-go lu-dzing Kyi-jün tao-de ziu tseo-zông ih-kæn
耶路撒冷相近，差安息日所走個路程。13 既然到了，就走上一間
leo-teng læ keh-deo deng-go cü-kwu ziu-z Pe-teh Yüô-kôh Iah'en En-teh-lih wa-yiu
樓頂。來箇頭庵個主顧，就是彼得，雅各，約翰，安得烈；還有
Fi-lih teng To-mô Pô-to-lo-mæ teng Mô-t'a Üô-leh-fi-go ng-ts Yüô-kôh teng Si-meng kyiao-leh
腓力等多馬，巴多羅買等馬太，亞勒腓個兒子雅各，等西門叫勒
Ze-lo-ti wa-yiu Yüô-kôh-go hyüong-di Yiu-da Keh-sing nying teng kyi-go nyü-nying wa-yiu
銳羅底。14 還有雅各個兄弟猶大。箇星人等幾個女人，還有
Yiaë-su-go ah-nyiang Mô-li-üô teng Yiaë-su hyüong-di ih-sing-ih-i feh-hyih-go tao-kao gyi-gyiu
耶穌個阿孃馬利亞等耶穌兄弟，一心一意弗歇個禱告求求。

15 KEH-GO z'eo jü-long-tong meng-du-go ming-su da-iah yiu ih-pah nyien-go Pe-teh lih læ
箇個時候聚攏東門徒個名數大約有一百廿個。彼得立來
tông-cong-nyiang z-ka wô Cong-we hyüong-di Sing-Ling t'ôh Da-bih-go k'eo-li yü-sin kông
當中央，是介話，16 「衆位兄弟，聖靈託大關個口裏預先講
Yiu-da ziu-z ling keh-sing k'ô Yiaë-su cü-kwu go Yiu-da keh-kyü shü z-jün kæ ing-nyien-go
猶大，（就是領箇星挾耶穌主顧個猶大。）箇句書自然該應驗個。

17 gyi z ah-lah-go de-li sön-tsing dzæ-nen keh-go tsih-veng gyi yia dô-kô yiu-veng Keh-go cü-kwu
其是阿拉個隊裏算進在內，箇個職份其也大家有份。18 箇個主顧
pô fi-yi-ts-dzæ ma din gyi k'eh-tao di-ying-li du-bi hweh-k'æ du-dziang tu liu-c'ih T'ong
把非義之財買田。其磕倒地垵裏，肚皮豁開，肚腸都流出。19 （通
Yiaë-lu-sah-leng deng-tih-go nying tu teh-cü s-teh keh-ky'iu din t'u-ming eo Üô-keh-da-mô ziu-z
耶路撒冷庵的個人都得知。使得箇丘田土名謳亞革大馬，就是
Hyüih-din ka i-s Sing-s-li yiu sia-tih wô Gyi-go oh kæ pin tso k'ong-di m-neh
血田介意思。）20 聖詩裏有寫的，話，『其個屋該變做空地，嘸得
hao deng nying wa-yiu wô Gyi-go tsih-veng bih-nying hao tsih-ziu
好庵人。』[S. 69. 25.] 還有話，『其個職份，別人好接受。』[S.

109.8.] 21, 22 Keh-lah Cü Yiaë-su læ ah-lah cong-nyiang læ-læ-ky'i-ky'i-go z'eo dzong Iah'en 'ang
箇拉主耶穌來阿拉中央來來去去個時候，從約翰行
si-li ky'i-deo ih-dzih tao Gyi bih-k'æ ah-lah sing-zông keh nyih keh-sing teng ah-lah djông-djông jü-long-tong-go
洗禮起頭一直到其別開阿拉升上箇日，箇星等阿拉常常聚攏東個
nying gyi-cong pih iao kæn ih-go teng ah-lah dô-kô tso Gyi tsæ-weh-go te-tsing
人，其中必要揀一個等阿拉大家做其再活個對證。」

23 Gyi-lah ziu kyü-tsin liang-go nying ih-go z Ziah-seh kyiao-leh Pô-sah-pô yi kyiao-leh
其拉就舉薦兩個人。一個是若瑟叫勒巴撒巴，又叫勒
猶士都。一個是馬提亞。24 Ziu tao-kao z-ka wô Cü væn-pah nying-go sing Ng
就禱告，是介話，「主，凡百人個心爾
都曉得個。箇兩個人中央，爾所揀着個主顧，求爾設立其，25 hao
接受箇辦事等使徒個職份。因爲猶大犯罪錯落箇個職份，到自個
地方去了。」26 Keh-tsao gyi-lah ts'eh ts-meh-den ts'eh-djôh Mô-di-üô ziu teng jih-ih-go s-du
箇遭其拉撮指末頭，撮着馬提亞。就等十一個使徒
算進在內。

Sd. II.

WU-SHING-TSIH-GO nyih-ts yi-kying tao-de long-tsong meng-du dong-sing-'eh-i tso-t'ah u-sen læ-tong
五旬節個日子已經到了，攏總門徒同心合意做墳烏碎來東。2
Hweh-jün yiu dzong t'in ka læ-go sing-hyang ziang mang-mang fong c'ü-ko ka ziu c'ong-mun gyi-lah zo-tih-go
忽然有從天介來個聲響，像猛猛風吹過介，就充滿其拉坐的個
'en-kæn oh-lô Gyi-lah ziu k'en-kyin zih-deo ziang ho-kwông ka ts'ô-tang-ts'ô feng-k'æ deng læ
咸間屋落。3 其拉就看見舌頭，像火光介，岔打岔分開，庵來
kôh-nying-go deo-zông Gyi-lah long-tsong be Sing-Ling do-nyiang ken-dong kông-ky'i bih-c'ü t'u-wô læ tsiao
各人個頭上。4 其拉攏總被聖靈大樣感動，講起別處土話來，照
Sing-Ling só s-peh gyi-lah kông ka
聖靈所賜撥其拉講介。

5 Ka z-'eo yiu gyin-sing Yiu-t'a nying deng læ Yia-lu-sah-leng z dzong t'in-ô koh-tang-koh ka
介時候有虔心猶太人庵來耶路撒冷，是從天下國打國介
læ-go We-leh keh-go sing-hyang keh-do-dziao nying ziu jü-jih-long ing-we t'ing-meng meng-du tsiao
來個。6 爲了箇個聲響^[1]箇大潮人就聚集攏。因爲聽聞門徒照
gyi-lah kôh-c'ü t'u-wô læ-tih kông ziu ling-ling-dong Tu ky'ih-hoh hyi-gyi-de kông-læ-kông-ky'i
其拉各處土話來的講，就懍懍動^[2]。7 都喫惟稀奇了，講來講去
wô Keh-sing læ-tih kông-go feh tu z Kyüô-li-li nying ma næn-kæn ah-lah kôh-nying t'ing-meng
話：「箇星來的講個弗都是加利利人嗎？8 難間阿拉各人聽聞
zi-go keng-sang-t'u-yiang shih-wô z dza-go Ziu-z P'ô-di-üô Mi-t'a Yi-læn-go nying deng
自個根生土養說話，是咋個？9 就是帕提亞，米太，以攔個人；庵
læ Mi-sô-po-da-mi Yiu-t'a Kyüô-p'ô-to-kyüô Peng-tu Üô-si-üô Feh-li-kyüô
來米所波大米，猶太，加帕多家，本都，亞西亞，10 弗呂家，

Bông-fi-li-üô Yia-gyih Kwu-li-nä siang-gying-go Li-pe-üô di-ka wa-yiu dzong Lo-mô ka læ-go
旁非利亞，埃及，古利奈相近個呂彼亞地界。還有從羅馬介來個，
 yiu-sing z Yiu-t'a nying yiu-sing z jih Yiu-t'a kyiao go lin Keh-li-ti teng Üô-lah-pah nying tu
 有星是猶太人，有星是入猶太教個。¹¹ 連革哩底等亞拉伯人。都
 t'ing gyi-lah tsiao ah-lah-go kôh-c'ü t'u-wô kông Jing-ming-go do z-ken Cong-nying tu hyi-gyi
 聽其拉照阿拉個各處土話講神明個大事幹。」¹² 衆人都稀奇，
 nyi-'ôh-peh-kyüih dô-kô z-ka wô Keh z dza-go kông-kyiu Yiu-teh-go c'ü-siao wô
 疑惑不決，大家是介話：「箇是咋個講究？」¹³ 有得個取笑，話：
 Gyi-lah z sing-tsiu ky'üoh-tse-tih-de
 「其拉是新酒喫醉的了。」

[1] 'Ôh wô, Keh-go fong-sing ih yang-k'æ. 或話，箇個風聲一揚開。（原註）

[2] 'Ôh wô, sing-li m-deo-jü. 或話，心裏無頭緒。（原註）

Keh-tsao Pe-teh teng jih-ih-go s-du lih-ky'i-sing gyi hyiang-hyang teng gyi-lah wô
¹⁴ 箇遭彼得等十一個使徒立起身，其響響等其拉話：

Yiu-t'a nying teng væn-pah deng læ Yia-lu-sah-leng go nying keh-yang z-ken ng-lah yüong hyiao-teh
 「猶太人等凡百庵來耶路撒冷個人，箇樣事幹爾拉用曉得，
 yüong ts-si t'ing ngô-go shih-wô Ng-lah ts'æ keh-sing nying z ky'üoh-tsiu-tse feh-z tsiu-tse ing-we
 用仔細聽我個說話。¹⁵ 爾拉猜箇星人是喫酒醉。弗是酒醉。因爲
 z-'eo wa tsih-yiu kyiu tin-cong Keh ziu-z sin-cü Iah-r só kông-go Jing-ming z-ka wô
 時候還只有九點鐘。¹⁶ 箇就是先知約珥所講個。¹⁷ 『神明是介話，
 Kyih-sah-go nyih-ts Ngô we pô Ngô-go Ling s-peh væn-pah yiu hyüih-ky'i go cü-kwu ng-lah-go ng-ts
 結煞個日子我會把我個靈賜撥凡百有血氣個主顧。爾拉個兒子，
 ng-lah-go nön ziu we kông sin-cü shih-wô ng-lah-go 'eo-sang we k'en gyi-z ng-lah-go lao-dzing-nying
 爾拉個囡，就會講先知說話。爾拉個後生會看奇事，爾拉個老成人
 we tso mong Wa-yiu Ngô-go nu-boh Ngô-go ô-deo tao keh-sing nyih-ts Ngô we pô Ngô-go Ling
 會做夢。¹⁸ 還有我個奴僕，我個丫頭，到箇星日子我會把我個靈
 s-peh gyi-lah ziu we kông sin-cü shih-wô Ping-ts'ia Ngô we hyin-c'ih ziao-deo læ t'in-zông gyi-z
 賜撥其拉，就會講先知說話。¹⁹ 並且我會顯出兆頭來。天上，奇事
 læ di-'ô hyüih teng ho teng in Cü keh-go wê-nyin kwông-ming-go nyih-ts feh-zing læ ts-zin
 來地下；血，等火，等煙。²⁰ 主箇個威嚴光明個日子弗曾來之前，
 nyih-deo we pin-leh heh-en yüih-liang we pin-leh hyüih-'ong Keh-tsao væn-pah gyiu Cü ming-deo go cü-kwu
 日頭會變勒黑暗，月亮會變勒血紅。²¹ 箇遭凡百求主名頭個主顧
 we teh-djôh kyiu
 會得着救。』 [Ir. 2. 28–32.]

Yi-seh-lih nying yüong t'ing keh-sing shih-wô Nô-sah-leh-go Yia-su Jing-ming læ ng-lah
²² 「以色列人，用聽箇星說話。拿撒勒個耶穌，神明來爾拉

min-zin ming-tông-tông só shih-lih-go yüong jing-tsih ziao-deo teng gyi-z tso bing-kyü ziu-z Jing-ming læ
 面前明當當所設立個，用神蹟，兆頭等奇事做憑據，就是神明來

ng-lah cong-nyiang t'ôh Gyi sô tso ng-lah zi yia hyiao-teh-go keh-go Nying tsiao Jing-ming sô
 爾拉中央託其所做，（爾拉自也曉得個。）²³ 箇個人，照神明所
 ding-kwe sô yü-sin hyiao-teh-go ts-i kao-fu ng-lah ng-lah z yüong ôh-siu do-lä ting-sah lä
 定規所預先曉得個旨意，交付爾拉。爾拉是用惡手馱來釘煞來
 jih-z-kô-zông²⁴ Jing-ming ka-diao Gyi si-go kw'u-ts'u peh Gyi weh-cün-lä ing-we si feh neng-keo
 十字架上。神明解掉其死個苦楚，撥其活轉來。因為死弗能夠
 dziang-t'ong bo-djü Gyi Da-bih ts-tin Gyi wô Ngô dziang-t'ong yiu Cü dzeng lä Ngô ngæn-zin
 長通縛住其。²⁵ 大關指點其，話，『我長通有主存來我眼前。
 Gyi lä Ngô jing-siu-pin s-teh Ngô yi-feh-dong Sô-yi Ngô sing hwun-hyi Ngô zih-deo kao-hying
 其來我順手邊，使得我移弗動。²⁶ 所以我心歡喜，我舌頭高興。
 ping-ts'ia Ngô-go nyüoh-sing dzæ-n-nyü lä veng-mo-li wa yiu siang-vông ing-we Ng feh we ts'o-lôh Ngô-go
 並且我個肉身暫寓來墳墓裏還有想望。²⁷ 因為爾弗會錯落我個
 weh-ling lä ing-s-li yia feh we peh Ng sing-jün Cü-kwu teh-cü læn-wu Weh-ming-go lu-deo Ng tin
 活靈來陰司裏，也弗會撥爾聖善主顧得知爛糊。²⁸ 活命個路頭爾點
 hyiang Ngô dao yia we s-teh Ngô k'en-kyin Ng-go min-k'ong ziu i-sing-mun-tsoh
 向我道。也會使得我看見爾個面孔就依心滿足。』 [S.16. 8-11.]

²⁹ 「衆位兄弟，讓我^[1]等爾拉放膽講祖宗大關個事幹。其
 si-ts tsông-hao gyi-go veng-mo tao jü-kying wa lä ah-lah-go di-fông Gyi kyi-jün tso sin-cü-nying
 死仔葬好，其個墳墓到如今還來阿拉個地方。³⁰ 其既然做先知人，
 yi hyiao-teh Jing-ming teng gyi vah-tsiu-ko-liao wô tsiang-lä tsiao nyüoh-sing k'en-lä dzong gyi-go 'eo-dä iao kyü-zông
 又曉得神明等其罰咒過了，話將來照肉身看來從其個後代要舉上
 Kyi-toh hao zo gyi zo-we gyi yü-sin hyiao-teh ziu kông-tao Kyi-toh tsæ-weh-go z-ken wô Gyi-go
 基督好坐其座位。³¹ 其預先曉得，就講到基督再活個事幹，話其個
 weh-ling feh ts'o-lôh lä ing-s-li Gyi-go nyüoh-sing yia feh teh-cü læn-wu
 活靈弗錯落來陰司裏，其個肉身也弗得知爛糊。

[1] 'Ôh wô, ngô k'o-yi. 或話，我可以。（原註）

³² 「難問箇位耶穌，神明是已經撥其活轉來，阿拉都是其個
 Næn-kaen keh-we Yia-su Jing-ming z yi-kying peh Gyi weh-cün-lä ah-lah tu z Gyi-go
 te-tsing Keh-lah yi-kying kyü-zông lä Jing-ming-go jing-siu-pin ping-ts'ia dzong T'in-Vu siu-li tsih-ziu sô
 對證。³³ 箇拉已經舉上來神明個順手邊，並且從天父手裏接受所
 ing-hyü-go Sing-Ling ziu pô ng-lah sô k'en-kyin sô t'ing-meng-go s-lôh-lä Da-bih z m-teh zông
 應許個聖靈，就把爾拉所看見所聽聞個賜落來。³⁴ 大關是無得上
 t'in dæn-z gyi wô Cü teng ngô-go Cü wô Hao zo lä Ngô jing-siu-pin teng-tao Ngô pô Ng
 天。但是其話，『主等我個主話，好坐來我順手邊，³⁵ 等到我把爾
 dziu-dih tso Ng-go dah-kyiah-teng Ka wô-ky'i-lä ng-lah t'ong Yi-seh-lih nying hao
 仇敵做爾個踏腳凳。』 [S. 110. 1.] ³⁶ 介話起來，爾拉通以色列人好

ky'üoh-ky'üoh-jih-jih hyiao-teh   ng-lah sô ting-sah læ   jih-z-kô zông go keh-we Yiaë-su   Jing-ming z shih-lih
確確實實曉得，爾拉所釘煞來十字架上個箇位耶穌，神明是設立
Gyi tso Cü tso Kyi-toh de
其做主做基督了。」

37   Gyi-lah ih t'ing-meng   c'oh-sing næn-ko   ziu meng Pe-teh teng yü-to s-du   wô
其拉一聽聞，戳心難過，就問彼得等餘多使徒，話：

Cong-we hyüong-di   ah-lah kæ dza tso-fah
「衆位兄弟，阿拉該咋做法？」

38   Pe-teh teng gyi-lah wô   Ng-lah yüong we-sing-cün-i   vong Yiaë-su Kyi-toh-go ming-deo
彼得等其拉話：「爾拉用回心轉意，奉耶穌基督個名頭
kôh-nying ziu   sô-ze-go   si-li   ka-ni we s Sing-Ling peh ng-lah   Ing-we keh-go ing-hyü z ing-hyü
各人受赦罪個洗禮。介呢會賜聖靈撥爾拉。」³⁹ 因為箇個應許是應許
ng-lah   lin ng-lah-go ng-nô   teng long-tsong yün-c'ü-go nying   ziu-z Cü ah-lah-go Jing-ming væn-pah
爾拉，連爾拉個兒囡，等攏總遠處個人，就是主阿拉個神明凡百
sô dziao-long-læ-go   Pe-teh yi yüong hyü-to shih-wô hyüih-sing ky'ün-ky'ün gyi-lah   wô   Ng-lah
所召攏來個。」⁴⁰ 彼得又用許多說話血心勸勸其拉，話：「爾拉
yüong teh-djôh kyiü   t'eh-c'ih keh-go wang-pang-hyüing-liu shü-dæ
用得着救，脫出箇個橫綑助流世代。」

41   Z hwun-hyi t'ing gyi shih-wô cü-kwu tu ziu si-li   keh nyih kô-ts'eo-go su-moh da-iah yiu sæn-ts'in
是歡喜聽其說話主顧都受洗禮。箇日加湊個數目大約有三千
nying
人。

42   Gyi-lah lao-lao pao-siu   s-du-go kao-hyüing   z-djông dô-kô siang-t'ong   p'ah ping   tao-kao
其拉牢牢保守使徒個教訓，時常大家相通，版餅，禱告。

43   Cong-nying tu   p'ô-ky'i-læ   ping-ts'ia s-du   læ-tih tso-c'ih hyü-to jing-tsih teng gyi-z   Cong
衆人都怕起來。並且使徒來的做出許多神蹟等奇事。⁴⁴ 衆
siang-sing-go cü-kwu   dô-kô jü-tæn-long   yang-yang tong-si tu tang-t'ong   ma-diao ts'æn-nyih teng ho-veh
相信個主顧大家聚帶攏，樣樣東西都打通。⁴⁵ 賣掉產業等貨物，
tsiao kôh-nying-go yüong-dziang feng peh gyi-lah   Me-nyih dong-sing-eh-i   peh-djông læ sing-din-li læ-kæn
照各人個用場分撥其拉。⁴⁶ 每日同心合意不常來聖殿裏來間，
wa-yiu læ oh-lô   læ-tih p'ah ping   hwun-hwun-hyi-hyi tsing-sing ky'üoh væn   læ-tih tsæn-me Jing-ming
還有來屋落^[1]來的版餅，歡歡喜喜真心喫飯，⁴⁷ 來的讚美神明，
ping-ts'ia peh cong pah-sing hwun-hyi gyi-lah   Cü pô teh-kyiu-go nying nyih-nyih kô-ts'eo   Gyi-go kyiao-we
並且撥衆百姓歡喜其拉。主把得救個人日日加湊其個教會。

[1] 'Ôh wô, kô-kô-wu. 或話，家家戶。（原註）

Sd. III.

'Ô-PUN-NYIH sæn tin-cong tao-kao z-'eo Pe-teh teng lah-'en dô-kô tseo-zông sing-din-li ky'i
下半日三點鐘，禱告時候，彼得等約翰大家走上聖殿裏去。²

Yiu ih-go nying dzong c'ih nyiang-t'æ ziu kwa-kyiah-go be nying-kô pe-ky'i nyih-nyih en læ sing-din meng-k'eo
有一個人從出孃胎就拐腳個，被人家揩起，日日安來聖殿門口，
(keh-go meng kyiao-leh Me-meng iao gyiu tseo-tsing sing-din-li ky'i-go nying tso hao-z Gyi k'en-kyin
(箇個門叫勒美門，)要求走進聖殿裏去個人做好事。³其看見

Pe-teh teng lah-'en iao tseo-tsing sing-din-li ky'i ziu gyiu gyi-lah tso hao-z
彼得等約翰要走進聖殿裏去，就求其拉做好事。

Pe-teh teng lah-'en ts'ing-ting k'en gyi wô Ng ts'ia k'en ah-lah Keh-go nying ziu
⁴ 彼得等約翰清盯看其，話：「爾且看阿拉。」⁵ 箇個人就
liu-sing k'en gyi-lah siang gyi-lah u-sen yiu soh-go hao teh-djôh Pe-teh wô Kying-ts
留心看其拉，想其拉烏碎有嗰個好得着。⁶ 彼得話：「金子，
nying-ts ngô tu m-neh sô yiu-go ngô ziu peh ng k'ao-djôh Nô-sah-leh Nying Yia-su Kyi-toh-go ming-z
銀子，我都嘅得。所有個我就撥爾。靠着拿撒勒人耶穌基督個名字
ng hao bô-ky'i-læ tseo Ziu nyiah-leh jing-tsah siu te gyi bô-ky'i gyi-go kyiah-ti teng kyiah-tsang lih-k'eh
爾好爬起來走。」⁷ 就捏勒順隻手助其爬起。其個腳底等腳拚立刻

gyin-tsang-de gyi t'iao-ky'i-læ lih-lih tseo-tseo teng gyi-lah dô-kô tseo-tsing sing-din-li
健爭了。⁸ 其跳起來，立立，走走。等其拉大家走進聖殿裏，
tseo-tseo t'iao-t'iao tsæn-me Jing-ming Cong pah-sing k'en-kyin gyi læ-tih tseo læ-tih tsæn-me Jing-ming
走走，跳跳，讚美神明。⁹ 衆百姓看見其來的走來的讚美神明，¹⁰

yi hyiao-teh gyi z su-djông zo læ sing-din Me-meng-k'eo t'ao-væn cü-kwu ziu jih-feng kying-hyæ hyi-gyi gyi
又曉得其是素常坐來聖殿美門口討飯主顧，就十分驚駭，稀奇其
p'ong-djôh-go z-ken Keh i-hao-go kwa-kyiah siu ĩa-leh Pe-teh teng lah-'en cong pah-sing tu peng-long
碰着個事幹。¹¹ 箇醫好個拐腳手拉勒彼得等約翰，衆百姓都奔攏

tao Sô-lo-meng-go lóng-oh læ k'en gyi-lah do-nyiang hyi-gyi Pe-teh k'en-kyin ziu k'æ k'eo teng
到所羅門個廊屋來看其拉，大樣稀奇。¹² 彼得看見，就開口，等
pah-sing z-ka wô
百姓是介話：

Ng-lah Yi-seh-lih nying dza-we hyi-gyi keh-ky'i z-ken dza-we ts'ing-ting k'en ah-lah hao-ziang
「爾拉以色列人，咋會稀奇箇起事幹？咋會清盯看阿拉，好像

ah-lah yüong zi-go neng-ken zi-go gyin-sing s-teh keh-go nying we tseo ma Z Üô-pah-lah-hen
阿拉用自個能幹自個虔心使得箇個人會走嗎？¹³ 是亞伯拉罕，

Yi-sah Yüô-kôh-go Jing-ming ah-lah tsu-tsang-go Jing-ming Gyi yüong-wô Zi-go Nu-boh Yia-su
以撒，雅各個神明，阿拉祖宗個神明，其榮華自個奴僕耶穌，

ziu-z ng-lah sô ka-zông-ky'i-go Pe-lah-to ding-kwe iao fông Gyi z-'eo ng-lah tông-min-zin sô
就是爾拉所解上去個，彼拉多定規要放其時候爾拉當面前所

ky'i-diao-go Ng-lah z ky'i-diao keh-we sing-jün tsing-dzih-go Cü-kwu fæn-cün gyiu nyiao-fông ih-go
棄掉個。¹⁴ 爾拉是棄掉箇位聖善正直個主顧，反轉求饒放一個

hyüong-siu peh ng-lah ping-ts'ia sah-diao weh-ming-go Keng-nyün Jing-ming peh Gyi dzong si-nying cong-nyiang
 兇手撥爾拉。15 並且殺掉活命個根源[1]，神明撥其從死人中央
 weh-cün-lä-go næn-kæn ah-lah z Gyi-go te-tsing Z Gyi-go ming-deo we-leh ah-lah siang-sing Gyi
 活轉來個。難間阿拉是其個對證。16 是其個名頭，爲了阿拉相信其
 ming-deo s-teh keh ng-lah sô k'en-kyin sô hyiao-teh-go nying gyin-tsang-ky'i-lä ziu-z dzong Gyi ka læ-go
 名頭，使得箇爾拉所看見所曉得個人健爭起來。就是從其介來個
 siang-sing-go sing s-teh keh-go nying læ ng-lah cong-nying min-zin ka djün-yü
 相信個心使得箇個人來爾拉衆人面前介痊癒。

[1] 'Ôh wô, Kyüing-wông. 或話，君王。（原註）

17 Næn-kæn ni hyüong-di ngô hyiao-teh ng-lah tso keh-go z-ken z we-leh feh ming-bah
 「難間呢，兄弟，我曉得爾拉做箇個事幹是爲了弗明白，
 ng-lah-go kwun-fu yia z-ka tsih-yiu Jing-ming t'ôh Gyi cong sin-cü-nying-go k'eo-li yü-sin kông Kyi-toh iao
 爾拉個官府也是介。18 只有神明託其衆先知人個口裏預先講基督要
 ziu næn Gyi ko-jün ing-de Keh-lah ng-lah yüong we-sing-cün-i ky'i-zia-kwe-tsing hao peh ng-lah-go
 受難，其果然應了。19 箇拉爾拉用回心轉意棄邪歸正，好撥爾拉個
 ze du-diao s-teh dzong Cü ka læ-go en-wê-go nyih-ts hao tao ping-ts'ia hao ts'a yü-sin sô djün peh
 罪塗掉。使得從主介來個安慰個日子好到，20 並且好差預先所傳撥
 ng-lah go Yiæ-su Kyi-toh læ Gyi pih iao læ t'in-zông teng-tao væn-we væn-veh go z'eo læ
 爾拉個耶穌基督來。21 其必要來天上，等到挽回萬物個時候來。
 ziu-z Jing-ming dzong k'æ-bih yi-læ t'ôh Gyi long-tsong sing-jün sin-cü-nying k'eo-li sô wô-go Mo-si teng
 就是神明從開闢以來託其攏總聖善先知人口裏所話個。22 摩西等
 ah-lah lih-we tsu-tsong z-ka wô Cü ng-lah-go Jing-ming tsiang-læ dzong ng-lah hyüong-di li-hyang we
 阿拉列位祖宗是介話，『主爾拉個神明將來從爾拉兄弟裏向會
 kyü-zông ih-go ziang ngô ka Sin-cü-nying peh ng-lah Gyi yang-ying teng ng-lah sô kông-go tu kæ t'ing
 舉上一個像我介先知人撥爾拉。其樣樣等爾拉所講個，都該聽
 Gyi Væn-pah feh k'eng t'ing keh-go Sin-cü-nying cü-kwu pih iao dzong pah-sing cong-nyiang djü-mih gyi
 其。23 凡百弗肯聽箇個先知人主顧，必要從百姓中央除滅其。』
 [Sm. 18. 15, 19.] 24 Wa-yiu dzong Sah-meo-r ih-dzih-lôh-læ væn-pah sô kông-go sin-cü-nying tu
 還有從撒母耳一直落來，凡百所講個先知人都
 yü-sin ts-tin keh-sing nyih-ts
 預先指點箇星日子。

25 Ng-lah z keh-sing sin-cü-nying-go 'eo-i yia yiu-veng Jing-ming teng ah-lah tsu-tsong sô
 「爾拉是箇星先知人個後裔，也有份神明等阿拉祖宗所
 shih-lih-go iah ziu-z teng Üô-pah-lah-hen sô wô T'in-ô keh-sing dzoh-veng tu dzæ-ü ng-go 'eo-dæ
 設立個約。就是等亞伯拉罕所話，『天下箇星族份都在於爾個後代
 we teh-djôh foh-ky'i Næn-kæn Jing-ming yi-kying kyü-zông Zi-go Nu-boh Yiæ-su sin
 會得着福氣。』[Ts. 22. 18.] 26 難間神明已經舉上自個奴僕耶穌，先
 ts'a Gyi læ s foh-ky'i peh ng-lah ziu-z s-teh ng-lah kôh-nying ky'i-diao zi-go ze-ôh
 差其來賜福氣撥爾拉，就是使得爾拉各人棄掉自個罪惡。」

Sd. IV.

Gyi-lah wa læ-tih teng pah-sing kông-go z'-eo keh-sing tsi-s teng keh sing-din-li-go z-we
其拉還來的等百姓講個時候， 箇星祭司， 等箇聖殿裏個侍衛，
teng Sah-t'u-kæ nying deh-jün tseo-long-læ we-leh keh liang s-du kao-hyüing pah-sing pô Yiæ-su-go
等撒土該人， 突然走攏來。² 爲了箇兩使徒教訓百姓， 把耶穌個
z-ken djün si-tsæ-weh-go dao-li keh-lah sing-li næn-ngao Ziu dong-siu k'ô gyi-lah kwæn læ
事幹傳死仔再活個道理， 箇拉心裏難熬。³ 就動手拷其拉， 關來
pæn-vông-li teng-tao ming-tsiao ing-we z'-eo yi-kying kw'a yia-de
班房裏等到明朝。因爲時候已經快夜了。

T'ing-meng dao-li go cü-kwu yiu hyü-to siang-sing-de nen-go su-moh iah-læ yiu ng-ts'in de
⁴ 聽聞道理個主顧有許多相信了。男個數目約來有五千了。

DI-NYI nyih gyi-lah-go kwun-fu tsiang-lao doh-shü-nying wa-yiu tsi-s-deo Üô-nô teng
⁵ 第二日其拉個官府， 長老， 讀書人， ⁶ 還有祭司頭亞拿， 等
Kæ-üô-fah Iah-'en Üô-lih-sæn-da teng væn-pah tsi-s-deo-go dzoh-cong tu jü-long læ
該亞法， 約翰， 亞力山大， 等凡百祭司頭個族種， 都聚攏來
Yiæ-lu-sah-leng peh keh liang s-du lih læ tông-cong-nyiang bun-meng gyi-lah wô Ng-lah k'ao
耶路撒冷。⁷ 撥箇兩使徒立來當中央， 盤問其拉， 話：「爾拉靠
soh-go gyün-ping soh-go ming-deo tso keh-go z-ken
啥個權柄， 啥個名頭， 做箇個事幹？」

Keh-tsao Pe-teh be Sing-Ling do-nyiang ken-dong teng gyi-lah wô Ng-lah pah-sing-go kwun teng
⁸ 箇遭彼得， 被聖靈大樣感動， 等其拉話：「爾拉百姓個官等
Yi-seh-lih tsiang-lao keh-go bing-nying sô teh-djôh-go hao-c'ü ziah kyih-mih peh ng-lah bun-meng ah-lah z
以色列長老， ⁹ 箇個病人所得着個好處， 若今末撥爾拉盤問阿拉是
k'ao-djôh soh-go i gyi hao ng-lah cong kwun-fu teng Yi-seh-lih-go cong pah-sing tu hao hyiao-teh z
靠着啥個醫其好。¹⁰ 爾拉衆官府等以色列個衆百姓都好曉得， 是
k'ao-djôh Nô-sah-leh Nying Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo ng-lah sô ting læ jih-z-kô-zông go Jing-ming dzong
靠着拿撒勒人耶穌基督個名頭。爾拉所釘來十字架上個， 神明從
si-go cong-nyiang weh-cün-læ-go z k'ao-djôh Gyi keh-go nying neng-keo djün-yü lih læ ng-lah min-zin
死個中央活轉來個， 是靠着其箇個人能夠痊癒立來爾拉面前。¹¹
Keh ziu-z ng-lah ky'i-oh-go s-vu sô ky'i-diao-go zah-deo yi-kying tso-leh oh kôh-lôh-den deo-ih-kw'e
箇就是爾拉起屋個師父所棄掉個石頭， 已經做勒屋角落頭頭一塊
zah-deo Ping-ts'ia kyi-sing feh dzæ-ü bih-nying 'en-t'in-ô læ nying-go cong-nyiang m̃-teh bih-go
石頭。¹² 並且， 救星弗在於別人。咸天下來人個中央無得別個
ming-deo s-lôh-læ peh ah-lah hao k'ao-djôh gyi teh-djôh kyi
名頭賜落來， 撥阿拉好靠着其得着救。」

13 Gyi-lah k'en-kyin Pe-teh teng Iah-'en k'æn-k'æn-r-dæn yi hyiao-teh gyi z feh sih-z-go ts'u-nying
其拉看見彼得等約翰侃侃而談，又曉得其是弗識字個粗人，

hyi-gyi-de ziu nying-teh gyi-lah z Yia-su-go de-ho Dæn-z k'en-kyin i-hao-go nying dô-kô
稀奇了。就認得其拉是耶穌個隊夥。14 但是看見醫好個人大家

lih-tong z m-kao hao pæn-poh gyi Keh-tsao feng-fu gyi-lah tseo-c'ih do-dông ziu dô-kô siang-liang
立東，是嘸告好扳駁其。15 箇遭吩咐其拉走出大堂，就大家商量，

z-ka wô Keh liang-go nying ah-lah dza bæn-fah Gyi-lah yiu ih-yiang yiu ming-deo go gyi-z
是介話，16 「箇兩個人阿拉咋辦法？其拉有一樣有名頭個奇事

tso-ko z Yia-lu-sah-leng deng-tong nying tu teh-cü ah-lah yia feh neng-keo wô z m-neh-go
做過，是耶路撒冷庵東人都得知。阿拉也弗能夠話是嘸得個。17

Dæn-z sæn-leh keh-ky'i z-t'i yü-kô yang-k'æ pah-sing cong-nyiang ah-lah hao djong-djong heng gyi feh hyü gyi
但是省勒箇起事體愈加揚開百姓中央，阿拉好重重狠其，弗許其

pô keh-go ming-deo tsæ ky'i kao-hyüing nying-kô Ziu eo gyi-lah læ kying-kyiæ gyi-lah feh-leng s'ò
把箇個名頭再去教訓人家。」18 就謳其拉來，警戒其拉弗論私下

c'ih-kwun ih-ngæn m-nao di-ky'i Yia-su-go ming-deo kông dao-li
出管一眼嘸得好提起耶穌個名頭講道理。

19 Pe-teh teng Iah-'en ziu we-teh gyi-lah wô T'ing ng-lah-go shih-wô ko-ü t'ing Jing-ming
彼得等約翰就回答其拉，話：「聽爾拉個說話過於聽神明

shih-wô ng-lah ts'eng-ts'eng-k'æn læ Jing-ming min-zin sôn z-go feh Ing-we ah-lah sô k'en-kyin sô
說話，爾拉忖忖看來神明面前算是個弗？20 因為阿拉所看見所

t'ing-meng-go feh-teh-feh kông
聽聞個，弗得弗講。」

21 Cong pah-sing we-leh keh tso-ko-go z-ken tu tsæn-me Jing-ming keh-lah keh-sing kwun-fu
衆百姓爲了箇做過個事幹都讚美神明，箇拉箇星官府

tang-sôn-feh-c'ih dza-go hao vah gyi ziu tsæ heng gyi ih-fæn fông gyi-lah ky'i-de P'ong-djôh keh-ky'i
打算弗出咋個好罰其。就再狠其一番，放其拉去了。22 碰着箇起

i-hao-go gyi-z cü-kwu gyi nyin-kyi yiu s-jih-to shü de
醫好個奇事主顧，其年紀有四十多歲了。

23 Keh liang s-du fông-c'ih ts'eo ziu tseo tao zi-go de-ho u-sen ky'i pô tsi-s-deo tsiang-lao
箇兩使徒放出之後，就走到自個隊夥烏碎去，把祭司頭長老

teng gyi-lah sô kông-go shih-wô tu t'ong-cü gyi-lah Keh-sing nying ih t'ing-meng ziu dong-sing-'eh-i dziao-leh
等其拉所講個說話都通知其拉。24 箇星人一聽聞就同心合意朝勒

Jing-ming k'æ k'eo wô Cü Ng z zao t'in di hæ teng gyi li-hyang væn-veh go keh-we
神明開口話：「主，爾是造天，地，海，等其裏向萬物個，箇位

Jing-ming Ng zin-deo t'ôh Ng nu-boh Da-bih-go k'eo-li z-ka wô Keh-sing bih-koh dza-we ka
神明。25 爾前頭託爾奴僕大關個口裏是介話，「箇星別國咋會介

tsôh-ts'ao keh-sing pah-sing dza-we ka c'ü-sing-vông-siang Shü-kæn-zông-go kyüing-wông tu lih-ky'i-læ
作吵？箇星百姓咋會介癡心妄想？26 世間上個君王都立起來，

kwun-fu tu jü-jih-long iao ti-dih Cü teng Gyi-go Kyi-toh Ing-we Hyi-lih
官府都聚集攏，要抵敵主等其個基督^[1]。」[S. 2. 1, 2.] 27 因為希律

teng Peng-tiu Pe-lah-to wa-yiu bih-koh-nying teng Yi-seh-lih pah-sing ko-jün jü-long iao ti-dih Ng sô
 等本丟·彼拉多，還有別國人等以色列百姓，果然聚攏要抵敵爾所
 fu-yiu-go sing-jün Nu-boh Yia-su hao tso-dzing Ng-go siu-li Ng-go ts-i sô yü-sin ding-kwe-go
 傅油個聖善奴僕耶穌。 28 好做成爾個手裏爾個旨意所預先定規個
 z-ken Næn-kæng yiu Ng Cü k'en keh-sing heng ah-lah cü-kwu-go shih-wô ping-ts'ia sing-c'ih
 事幹。 29, 30 難間求爾，主，看箇星狠阿拉主顧個說話。並且伸出
 Ng-go siu læ hao i bing yi s-teh jing-tsih teng gyi-z t'òh Ng sing-jün Nu-boh Yia-su-go ming-deo hao
 爾個手來好醫病，又使得神蹟等奇事託爾聖善奴僕耶穌個名頭好
 tso-c'ih-læ z-ka peh Ng-go nu-boh yiu do tæ-n-liang hao djün Ng-go dao-li
 做出來。是介撥爾個奴僕有大膽量好傳爾個道理。」

[1] Kyi-toh go ka-shih, ziu-z fu-yiu Cü-kwu. 基督個解說，就是傅油主顧。

(原註)

Tao-kao-hao gyi-lah jü-long-go di-fông ziu dong-ky'i-læ cong-nying be Sing-Ling do-nyiang
 31 禱告好，其拉聚攏個地方就動起來。衆人被聖靈大樣
 ken-dong fông-tæn kông Jing-ming-go dao-li
 感動，放膽講神明個道理。
 CONG siang-sing-go nying tu dong-sing-'eh-i m-yiu ih-go pô zi sô yiu-go dzæ-veh sôn
 32 衆相信個人都同心合意。 嘸有一個把自所有個財物算
 zi-go gyi-lah yang-yang tong-si tu t'ong-læ-t'ong-ky'i Keh-sing s-du yüong do neng-ken te-tsing Cü
 自個。其拉樣樣東西都通來通去。 33 箇星使徒用大能幹對證主
 Yia-su tsæ weh-cün-læ-go z-ken ping-ts'ia yiu do eng-we ling-djôh cong-nying Gyi-lah li-hyang yia m-neh
 耶穌再活轉來個事幹。並且有大恩惠臨着衆人。 34 其拉裏向也嘸得
 ih-go ky'üih-siao-dziang-tôn cü-kwu ing-we væn-pah ke din-di oh-yü go nying ma-diao-ts do-leh sô
 一個缺少長短主顧。因爲凡百居田地屋宇個人賣掉仔，馱勒所
 ma-diao-go kô-din fông læ s-du-go kyiah-'ô ziu tsiao kôh-nying-go yüong-dziang feng peh gyi
 賣掉個價鈿 35 放來使徒個腳下。就照各人個用場分撥其。

Yiu ih-go Li-vi nying c'ih læ Kyü-pi-lu di-fông ming-z kyiao-leh Iah-si s-du eo gyi
 36 有一個利未人，出來居比路地方，名字叫勒約西，使徒謳其
 Pô-nô-pô fæn-c'ih-læ ziu-z ky'ün-hwô cü-kwu go ka-shih gyi yiu ih-ky'iu din ziu
 巴拿巴，（翻出來就是「勸化主顧」個解說。） 37 其有一丘田，就
 ma-diao-ts do-leh nying-ts fông læ s-du-go kyiah-'ô
 賣掉仔，馱勒銀子，放來使徒個腳下。

Yiu ih-go nying kyiao-leh Uô-nô-nyi-üô teng gyi lao-nyüing Sah-fi-lah yiu ts'æn-nyih ma-diao
有一個人叫勒亞拿尼亞，等其老嫗撒非喇，有產業賣掉。2

pô kô-din s-ô liu-lôh-sing lao-nyüing yia siang-t'ong-go do-leh kyî-feng ky'i fông lâ s-du kyiah-ô
把價銀私下留落星，老嫗也相通個。馱勒幾分去放來使徒腳下。3

Pe-teh wô Üô-nô-nyi-üô dza-we Sah-dæn ying-dong ng-go sing s-teh ng shih-hwông iao hong-p'in
彼得話，「亞拿尼亞，咋會撒但引動爾個心，使得爾說謊要哄騙

Sing-Ling s-ô liu-lôh din-kô yia Din lâ-tong soh feh-z ng-go din ma kyî-kying ma-diao
聖靈，私下留落田價呀？4 田來東，啥弗是爾個田嗎？既經賣掉，

kô-din soh feh-z ng-go công-dzing ma Ng sing-li dza-we dzeng keh-go nyien-deo Ng shih-hwông feh-z
價銀啥弗是爾個章程嗎？爾心裏咋會存箇個念頭？爾說謊，弗是

te-djôh nying z te-djôh Jing-ming Üô-nô-nyi-üô ih t'ing-meng keh-sing shih-wô ziu tih-tao ky'i
對着人，是對着神明。」5 亞拿尼亞一聽聞箇星說話，就跌倒，氣

dôn-de z t'ing-meng-go cü-kwu tu do-nyiang p'ô-de Keh-sing 'eo-sang ziu lih-ky'i-sing dzing-lin gyi
斷了。是聽聞個主顧都大樣怕了。6 箇星後生就立起身，成殮其，

dæ-c'ih nga-deo ky'i en-tsông
抬出外頭去安葬。

Ko-leh mao ih-go-pun z-zing gyi lao-nyüing yia tseo-tsing-læ wa feh teh-cü keh-ky'i z-ken
7 過了毛一個半時辰，其老嫗也走進來。還弗得知箇去事幹。8

Pe-teh ziu teng gyi wô Keh-ky'iu din ng-lah z ka kô-din ma-go feh wô hyiang ngô dao Gyi
彼得就等其話，「箇丘田爾拉是介價銀賣個弗？話向我道。」其

wô Z-go z ka kô-din Pe-teh teng gyi wô Ng-lah dza-we dong-sing-'eh-i siang
話，「是個。是介價銀。」9 彼得等其話，「爾拉咋會同心合意想

s-s Cü-go Ling yia Tsông ng nen-nyüing cü-kwu-go kyiah yi-kying tao meng-k'eo-den yia iao dæ ng
試試主個靈呀？葬爾男嫗主顧個腳已經到門口頭，也要抬爾

c'ih-ky'i Keh nyü-nying lih-k'eh tih-tao gyi-go kyiah-ô ky'i ziu dônde keh-sing 'eo-sang
出去。」10 箇女人立刻跌到其個腳下，氣就斷了。箇星後生

tseo-tsing-læ k'en-kyin gyi yi-kying si-de ziu dæ gyi c'ih-ky'i tsông lâ gyi nen-nyüing pin-yin
走進來，看見其已經死了，就抬其出去，葬來其男嫗邊沿。11

'Eh-kyiao-we teng væn-pah t'ing-meng-go cü-kwu tu do-nyiang p'ô-de
合教會等凡百聽聞個主顧都大樣怕了。

Keh-sing s-du læ pah-sing cong-nyiang tso-c'ih hyü-to jing-tsih teng gyi-z Cong siang-sing-go
12 箇星使徒來百姓中央做出許多神蹟等奇事。（衆相信個

cü-kwu tu ih-sing jü-long læ Sô-lo-meng-go lôn-oh-li Yü-to m-nying ken læ jih-de dæn-z
主顧都一心聚攏來所羅門個廊屋裏。13 餘多無人敢來入隊。但是

pah-sing tu tseng-djong gyi-lah Siang-sing kwe-voh Cü go yü-kô to-ky'i-læ nen-nen-nyü-nyü yiu
百姓都尊重其拉。14 相信歸服主個愈加多起來。男男女女有

ih-do-dziao Zing-ts-ü do-ka z-min tòng-c'ih bing-nying læ peh gyi kw'eng læ c'ing-teng
一大潮。）15 甚至於大街市面擋出病人來，撥其暈來春凳

p'u-pæn-li siang-vông Pe-teh tseo-ko gyi-go ing 'ôh-tsia jü we ing-djôh Dôn-ky'ün kôh zing-li yiu
鋪板裏。想望彼得走過，其個影或者誰會影着。16 團圈各城裏有

ih-do-dziao nying jü-long tao Yia-lu-sah-leng læ

一大潮人聚攏到耶路撒冷來

pô bing-nying teng be zia-kyü sô mo-næn go cü-kwu

把病人等被邪鬼所磨難個主顧

dæ-leh-læ long-tsong tu i-hao-de

抬勒來，攏總都醫好了。

17 TSI-S-DEO teng gyi long-tsong ts'eo-de-go cü-kwu ziu-z Sah-t'u-kæ keh kyiao ziu
祭司頭等其攏總湊隊個主顧，（就是撒土該箇教，）就

do-nyiang sang tu-gyi-sing lih-ky'i-læ 'ô-siu k'ò s-du ky'ih gyi lôh lao-kæn Dæn-z
大樣生妒忌心^[1]，立起來，¹⁸下手拘使徒，挈其落牢監。¹⁹但是

Cü-go t'in-s yia-tao læ k'æ lao-kæn-go meng ling gyi c'ih z-ka wô Ng-lah ky'i hao lih
主個天使夜到來開牢監個門，領其出，是介話，²⁰「爾拉去，好立

læ sing-din-li pô keh weh-ming-go dao-li kyü-tang-kyü kông peh pah-sing t'ing Gyi-lah t'ing-meng ziu
來聖殿裏，把箇活命個道理句打句講撥百姓聽。」²¹其拉聽聞就

ky'i-tsau tseo-tsing sing-din-li kông dao-li
起早走進聖殿裏，講道理。

[1] 'Ôh wô, ô-wông. 或話，慚惶。（原註）

Tsi-s-deo teng gyi ts'eo-de cü-kwu tseo-læ ziu djün-long kong-we teng Yi-seh-lih nying-go cong tsiang-lao
祭司頭等其湊隊主顧走來，就傳攏公會等以色列人個衆長老，

ts'a nying tao lao-kæn-li ky'i ta gyi-lah læ Ts'a-nying tseo-tao læ lao-kæn-li zing gyi feh-djôh ziu
差人到牢監裏去帶其拉來。²²差人走到，來牢監裏尋其弗着。就

tseo-cün-læ we-pao z-ka wô Lao-kæn ni ah-lah k'en-kyin lao-lao-k'ao-k'ao kwæn-so-kæn
走轉來，回報是介話，²³「牢監呢，阿拉看見牢牢靠靠關鎖間，

keh-sing kwun-siu cü-kwu lih læ meng-k'eo tsih-z ih k'æ li-deo ih-go nying tu zing-feh-djôh
箇星管守主顧立來門口。只是一開，裏頭一個人都尋弗着。」²⁴

Tsi-s-deo teng keh-we sing-din-li-go z-we teng cong tsi-s-deo ih t'ing-meng keh-sing shih-wô ziu
祭司頭，等箇位聖殿裏個侍衛，等衆祭司頭，一聽聞箇星說話，就

nyi-'ôh-peh-kyüih keh-go z-ken feh-tsiao tsiang-læ we dza-go Yiu ih-go nying læ t'ong-cü gyi-lah
疑惑不決，箇個事幹弗照將來會咋個。²⁵有一個人來通知其拉，

wô Ng-lah sô ky'ih-lôh kæn-li go nying yin-dzæ lih læ sing-din-li læ-kæn kao-hyüing pah-sing
話，「爾拉所挈落監裏個人現在立來聖殿裏，來問教訓百姓。」

26 Keh z-we teng ts'a-nying ziu ky'i ta s-du læ feh-z gyiang tso-go zông-k'ong-p'ô peh pah-sing
箇侍衛等差人就去帶使徒來。弗是強做個，尚恐怕撥百姓

zah-deo k'ang-sah Ta-tao peh gyi-lah lih læ kong-we min-zin keh-we tsi-s-deo ziu meng gyi-lah
石頭掙煞。²⁷帶到，撥其拉立來公會面前。箇位祭司頭就問其拉，

wô Ah-lah næn-dao m-teh nyin-kying ng-lah m-nao di-ky'i keh-go ming-deo kông dao-li ma
話，²⁸「阿拉難道嚙得嚴禁爾拉嚙得好提起箇個名頭講道理嗎？

næn-kæn ng-lah tao we pô ng-lah-go kyiao 'ang-pin Yia-lu-sah-leng iao pô keh-go Nying-go hyüih kwe tao
難問爾拉倒會把爾拉個教行遍耶路撒冷，要把箇個人個血歸到

ah-lah-go ming-'ô
阿拉個名下。」

29 ^{Pe-teh teng cong s-du we-teh z-ka wô I-dzong Jing-ming ko-jü i-dzong nying z} 彼得等衆使徒回答，是介話，「依從神明過如依從人是
^{ing-kæ-go Ah-lah tsu-tsong-go Jing-ming yi-kying peh Yiæ-su weh-cün-læ ziu-z ng-lah kwô læ jü-zông} 應該個。³⁰ 阿拉祖宗個神明已經撥耶穌活轉來，就是爾拉掛來樹上
^{sô sah-diao-go Jing-ming z yüong Gyi jing-tsah siu kyü Gyi zông tso Kyüing-wông tso Kyiu-cü hao s-peh} 所殺掉個。³¹ 神明是用其順隻手舉其上做君王做救主，好賜撥
^{Yi-seh-lih nying we-sing-cün-i teng ze-go nyiao-sô Ah-lah z Gyi-go kyin-tsing te-tsing keh-ky'i} 以色列人回心轉意等罪個饒赦。³² 阿拉是其個見證，對證箇起
^{z-ken Jing-ming sô s-peh i-jing Gyi cü-kwu go Sing-Ling yia z tso kyin-tsing} 事幹。神明所賜撥依順其主顧個聖靈也是做見證。」

^{Gyi-lah ih t'ing-meng ziu ts'ih-ts'-t'ong'-eng siang-liang iao long-sah gyi-lah Dæn-z yiu ih-go} ³³ 其拉一聽聞就切齒痛恨，商量要弄煞其拉。³⁴ 但是有一個
^{Fah-li-sæ nying ming-z kyiao-leh Kyüô-mô-lih z kao lih-fah go sin-sang cong pah-sing sô tseng-djong-go} 法利賽人，名字叫勒迦瑪列，是教律法個先生，衆百姓所尊重個，
^{ziu læ kong-we cong-nyiang lih-ky'i-sing feng-fu ts'a-nying pô s-du dzæn-z tseo-c'ih nga-deo teng cong-nying} 就來公會中 央立起身，吩咐差人把使徒暫時走出外頭。³⁵ 等衆人
^{z-ka wô Yi-seh-lih nying ng-lah zi yüong kwu-djôh tang-tsiang dza bæn keh-sing nying Ing-we} 是介話，「以色列人，爾拉自用顧着打賬咋辦箇星人。³⁶ 因爲
^{yi-zin c'ih ih-go Tiu-da zi kw'ô zi-go k'eo keng gyi go yü-tông su-moh da-iah yiu s-pah nying} 以前出一個丟大^[1]，自誇自個口。跟其個餘黨數目大約有四百人。
^{gyi-zi be sah-diao z ze-dzong gyi cü-kwu tu sæn-k'æ hwô-we-u-yiu Keh-go z-ken} 其自被殺掉。是隨從^[2]其主顧都散開，化爲烏有。³⁷ 箇個事幹
^{'eo-deo zao a-wu-ts'ah go z-'eo yi c'ih ih-go Kyüô-li-li-go Yiu-da yiao-'ôh hyü-to pah-sing} 後頭，造挨戶冊個時候，又出一個加利利個猶大，搖惑許多百姓
^{keng-djôh gyi keh-go nying yia mih-diao z ze-dzong gyi cü-kwu tu sæn-k'æ-de Yin-dzæ ngô ky'ün} 跟着其。箇個人也滅掉，是隨從^[2]其主顧都散開了。³⁸ 現在我勸
^{ng-lah yüong li-yün keh-sing nying ze gyi z-de ing-we keh-go tang-sôn keh-go z-ken ziah-z} 爾拉用離遠箇星人，隨其是了。因爲箇個打算，箇個事幹，若是
^{c'ih-ü nying go pih-ding we ba-diao ziah-z c'ih-ü Jing-ming go ng-lah feh neng-keo ba-diao gyi} 出於人個，必定會敗掉；³⁹ 若是出於神明個，爾拉弗能夠敗掉其；
^{ng-lah vi-min tso Jing-ming-go te-deo} 爾拉未免做神明個對頭。」

[1] *Keh-go Tiu-da, pi da-kæ eo "Yiæ-su kyüông-seng keh-nyin," tsao sæn nyin c'ih-go.* 箇個丟大，比大概謳「耶穌降生箇年」早三年出個。（原註）

[2] *Ze-dzong; 'ôh wô, t'ing-sing.* 隨從。或話，聽信。（原註）

40 Cong-nying tu i-dzong gyi ziu eo keh-sing s-du tsing-læ tang gyi feng-fu gyi m-nao
衆人都依從其。就謳箇星使徒進來，打其，吩咐其嚙得好

di-ky'i Yia-su-go ming-deo kông dao-li ziu fông gyi ky'i
提起耶穌個名頭講道理，就放其去。

41 S-du li-k'æ kong-we min-zin ky'i ing-we Jing-ming sôn gyi-lah k'o-yi we-leh Yia-su ming-deo ziu
使徒離開公會面前去。因爲神明算其拉可以爲了耶穌名頭受

tao-me keh-lah hwun-hyi Keh-tsao me-nyih læ sing-din teng oh-lô li-hyang feh hyih-k'eo læ-tih kao-hyüing
倒霉，箇拉歡喜。42 箇遭每日來聖殿等屋落裏向弗歇口來的教訓，

læ-tih djün foh-ing kông Yia-su z Kyi-toh
來的傳福音，講耶穌是基督。

Sd. VI.

KEH-GO z'eo meng-du to-ky'i-læ yiu kông Hyi-lah shih-wô go Yiu-t'a kyiao-yiu ün'eng Hyi-pah-læ
箇個時候門徒多起來，有講希臘說話個猶太教友怨恨希伯來

kyiao-yiu ing-we feng djoh-nyih-go k'eo-liang pô gyi-lah kwu-sông lao-nyüing feng feh tao-kô Keh-tsao
教友。因爲分逐日個口糧，把其拉孤孀老嫗分弗到家。2 箇遭

jih-nyi-go s-du eo-long cong meng-du z-ka wô Ah-lah tiu-ky'i Jing-ming-go dao-li ky'i kwu-djôh
十二個使徒謳攏衆門徒，是介話：「阿拉丟棄神明個道理，去顧着

ky'üoh-yüong z feh ing-kæ-go Sô-yi hyüong-di ng-lah zi-go li-hyang yüong kæn-dzeh ts'ih-go z
喫用，是弗應該個。3 所以，兄弟，爾拉自個裏向用揀擇七個是

cong kyiao-yiu sô ts'ing-tsæn-go nying ting ts'ong-ming-go yi be Sing-Ling do-nyiang ken-dong-go ah-lah hao shih-lih
衆教友所稱讚個人，頂聰明個又被聖靈大樣感動個，阿拉好設立

gyi kwun keh-go z-ken ah-lah zi hao cün-kwun tao-kao teng djün dao-li
其管箇個事幹。4 阿拉自好專管禱告等傳道理。」

5 Keh-go shih-wô 'o-dziao meng-du tu hwun-hyi-go ziu kæn-dzeh Z-di-fæn z ting siang-sing
箇個說話和潮門徒都歡喜個。就揀擇士提反，是頂相信，

do-nyiang be Sing-Ling ken-dong go nying teng Fi-lih Pah-lo-ko-lo Nyi-kyüô-nô Di-meng
大樣被聖靈感動個人，等腓力，伯羅哥羅，尼迦挪，提門，

Pô-mi-nô wa-yiu jih Yiu-t'a kyiao En-di-ah nying Nyi-ko-lah ziu peh keh-sing nying lih læ s-du-go
巴米拿，還有入猶太教安提阿人尼哥拉。6 就撥箇星人立來使徒個

min-zin S-du tao-kao-ts siu en-en gyi-lah
面前。使徒禱告仔，手按按其拉。

7 Jing-ming-go dao-li yü-kô 'ang-k'æ meng-du-go su-moh læ Yia-lu-sah-leng do-nyiang kô-ts'eo
神明個道理愈加行開。門徒個數目來耶路撒冷大樣加湊。

tsi-s yia yiu hyü-to i-jing keh-go dao-li
祭司也有許多依順箇個道理。

Z-DI-FÆN siang-sing teng neng-ken tu mun-tsoh læ pah-sing cong-nyiang tso do jing-tsih teng gyi-z
8 士提反相信等能幹都滿足，來百姓中央做大神蹟等奇事。9

Yiu kyi-go joh-ü Li-pah-di-nô jü-we-dông go nying wa-yiu kyi-go Kwu-li-næ Üô-lih-sæn-t'a
有幾個屬於利百地拿聚會堂個人，還有幾個古利奈，亞力山太，
Kyî-li-kyüô Üô-si-üô jü-we-dông-go nying tu bô-ky'i-læ teng Z-di-fæn bin-leng Tsih-z
基利家，亞西亞聚會堂個人，都爬起來，等士提反辯論。10 只是
Z-di-fæn kông shih-wô yi ts'ong-ming yi be Sing-Ling ken-dong gyi-lah ti-dih gyi feh-ko
士提反講說話又聰明又被聖靈感動，其拉抵敵其弗過。

Gyi-lah ziu ky'i ma nying nyiah-zao wô Ah-lah t'ing-meng gyi kông pông-hwe Mo-si teng Jing-ming
11 其拉就去買人捏造，話：「阿拉聽聞其講謗毀摩西等神明
go shih-wô Z-ka t'iao-dong pah-sing teng tsiang-lao doh-shü-nying keh-sing ziu deh-jün tseo-læ k'ô
個說話。」12 是介挑動百姓等長老讀書人箇星。就突然走來柯
gyi ta gyi tao kong-we-li peh vu-kao cü-kwu lih-ky'i-læ wô Keh-go nying dziang-t'ong læ-tih
其，帶其到公會裏，13 撥誣告主顧立起來話：「箇個人長通來的
pông-hwe keh sing-jün di-fông teng lih-fah Ah-lah z t'ing-meng gyi ts'ing-k'eo wô Keh Nô-sah-leh-go
謗毀箇聖善地方等律法。14 阿拉是聽聞其親口話，『箇拿撒勒個
Yiæ-su tsiang-læ iao hwe-diao keh-go di-fông ping-ts'ia kæ-diao Mo-si sô djün peh ah-lah go
耶穌將來要毀掉箇個地方，並且，改掉摩西所傳撥阿拉個
kwe-kyü Kong-we-li long-tsong zo-kæn-go nying tu ts'ing-ting k'en gyi k'en-kyin gyi-go min-k'ong
規矩。』」15 公會裏攏總坐間個人都清町看其，看見其個面孔
tsing-ziang t'in-s-go min-k'ong ka
正像天使個面孔介。

Sd. VII.

Tsi-s-deo ziu meng gyi Keh-sing z-ken ko-jün z-ka feh
祭司頭就問其：「箇星事幹果然是介弗？」

Z-di-fæn ziu wô Cong-we shoh-pah hyüong-di ts'ing t'ing Ah-lah tsu-tsong Üô-pah-lah-hen
2 士提反就話：「衆位叔伯兄弟，請聽。阿拉祖宗亞伯拉罕
feh-zing deng læ Ha-læn wa læ Mi-sô-po-da-mi z'-eo keh-we yüong-wô-go Jing-ming yin-c'ih-læ
弗曾庵來哈蘭，還來米所波大米時候，箇位榮華個神明現出來，3
teng gyi wô Ng yüong tseo-c'ih peng-koh li-k'æ ts'ing-dzoh tao Ngô tsiang-læ sô ts-ying ng go
等其話，『爾用走出本國，離開親族，到我將來所指引爾個
di-fông Gyi ziu li-k'æ Kyüô-leh-ti di-fông ky'i deng læ Ha-læn teng-tao gyi ah-tia
地方。』[Ts. 12. 1.]4 其就離開迦勒底地方去庵來哈蘭。等到其阿爹
si'-eo Jing-ming dzong keh-deo ts'in gyi tao ng-lah yin-dzæ sô deng-go di-fông Læ keh u-sen 'ao-vu
死後，神明從箇頭遷其到爾拉現在所庵個地方。5 來箇烏碎毫無

ts'æn-nyih s-peh gyi lin lih-kyiah-ts c'ü tu m̃-teh dæn-z ing-hyü we pô keh-go di-fông s-peh gyi-zi
產業賜撥其，連立腳之處都嘸得。但是應許會把箇個地方賜撥其自
teng gyi tsiang-læ-go 'eo-dæ hao teh-djôh keh z-'eo gyi wa m-neh ng-ts læ Jing-ming wô
等其將來個後代好得着。箇時候其還嘸得兒子來。6 神明話，

Gyi-go 'eo-dæ we c'ih-meng læ nga-koh peh keh-deo tso nu-boh mo-næn gyi-lah tao s-pah nyin
『其個後代會出門來外國，撥箇頭做奴僕磨難其拉，到四百年。』
Jing-ming yi wô Gyi-lah tso nu-boh keh koh Ngô tsiang-læ pih-ding p'un-tôn gyi 'eo-deo gyi-lah we
7 神明又話，『其拉做奴僕箇國我將來必定判斷其。後頭其拉會
tseo-c'ih ping-ts'ia læ dông-deo di-fông we voh-z Ngô Jing-ming
走出，並且來蕩頭地方會服侍我。』[Ts. 15. 13, 14. C. 3. 12.] 8 神明

yi teng gyi lih tsiu-keh-li-go iah keh-tsao Üô-pah-lah-hen sang Yi-sah tao di-pah nyih teng gyi 'ang
又等其立周割禮個約。箇遭亞伯拉罕生以撒，到第八日等其行
tsiu-keh-li Yi-sah sang Yüô-kôh Yüô-kôh sang ah-lah jih-nyi-vông tsu-tsong
周割禮。以撒生雅各。雅各生阿拉十二房祖宗。

Keh-sing tsu-tsong ky'i Iah-seh feh-ko ma gyi tao Yiæ-gyih ky'i dæn-z Jing-ming teng gyi dô-kô
9 「箇星祖宗氣約瑟弗過，賣其到埃及去。但是神明等其大家
læ-kæn kyi gyi c'ih yang-yang tsæ-næn s-peh gyi læ Yiæ-gyih wông Fah-lao-go min-zin yiu eng-we teng
來間，10 救其出樣樣災難，賜撥其來埃及王法老個面前有恩惠等
ts'ong-ming Fah-lao ziu fong gyi kwun Yiæ-gyih koh teng wông-kong-li long-tsong z-ken
聰明。法老就封其管埃及國，等王宮裏攏總事幹。

Yiæ-gyih teng Kyüô-nen di-fông tao-c'ü yiu hwông-nyin teng do tsæ-næn ah-lah tsu-tsong k'eo-liang
11 「埃及等迦南地方到處有荒年等大災難。阿拉祖宗口糧
tang-sön-feh-læ Yüô-kôh t'ing-meng Yiæ-gyih di-fông yiu dzing koh ziu sin ts'a ah-lah tsu-tsong ky'i
打算弗來。12 雅各聽聞埃及地方有剩穀，就先差阿拉祖宗去。13

Tao di-nyi-vah ky'i Iah-seh peh gyi hyüông-di nying-long Iah-seh-go dzoh-veng peh Fah-lao hyiao-teh
到第二伐去，約瑟撥其兄弟認攏，約瑟個族份撥法老曉得。14

Keh-tsao Iah-seh eo gyi-lah ky'i tsih gyi ah-tia Yüô-kôh teng gyi 'eh-dzoh ts'ih-jih ng-go nying læ Yüô-kôh ziu
箇遭約瑟謳其拉去接其阿爹雅各等其合族七十五個人來。15 雅各就

tseo-lôh tao Yiæ-gyih di-fông gyi-zi teng ah-lah jih-nyi-vông tsu-tsong tu si-de 'eo-deo gyi-lah ts'in tao
走落到埃及地方。其自等阿拉十二房祖宗都死了。16 後頭其拉遷到

Jü-kyin di-fông tsông læ Üô-pah-lah-hen yüông nying-ts dzong Jü-kyin-go Ha-meh ts-seng sô ma-go veng-di
敘劍地方，葬來亞伯拉罕用銀子從敘劍個哈抹子孫所買個墳地。

Keh tso-dzing ing-hyü go nyih-ts kw'a tao-de ziu-z Jing-ming teng Üô-pah-lah-hen
17 「箇做成應許個日子快到了，就是神明等亞伯拉罕
vah-tsiu-ko-liao-go pah-sing læ Yiæ-gyih hying-wông to-ky'i-læ dzih-teng-tao ih-go feh nying-teh Iah-seh
罰咒過了個，百姓來埃及興旺多起來，18 直等到一個弗認得約瑟

go sing wông-ti c'ih-læ Gyi yüông tsô-kyi meo-'æ ah-lah dzoh-veng mo-næn ah-lah
個新皇帝出來。[C. 1. 8.] 19 其用詐計謀害阿拉族份，磨難阿拉

tsu-tsong s-teh tiu-diao gyi-go na-hwun m-neh peh gyi weh-tong
祖宗。使得丟掉其個奶花，嘸得撥其活東。

20 「箇個時候摩西生出來，相貌非凡個。來阿爹屋裏養勒三個
月。21 後頭丟掉，法老個因就抱來，養其做自個兒子。22 埃及人個
學問摩西樣樣學過了。講說話，做事體，都有能幹。

23 「年紀上四十歲時候，心想要去看自個兄弟以色列人。24
看見一個人被委曲，就幫助其。並且等受難主顧報仇，打煞箇
埃及人。25 其意思兄弟必定會忖到神明是用其個手來救其拉。

只是其拉忖弗到。26 第二日其拉來間相打，摩西走來，勸其拉
和攏，是介話，『朋友，爾拉是兄弟。咋會大家相害呢？』27 箇
來的委曲其主顧就棄掉摩西，話，『誰立爾做官做中央人，好
管阿拉個賬嗎？28 爾想殺我，像昨日殺箇埃及人嗎？』[C. 2. 14.]

29 摩西聽聞箇句說話就逃走，出門來米甸地方。箇頭生兩個
兒子。

30 「又過了四十年，來西奈山個曠野地方，有主個天使來刺棚
樹裏火光中央現出來撥其看。31 摩西一看就稀奇箇個顯靈。

走攏去看看相，就有主個聲音等其話，32 「我是爾祖宗個神明，
就是亞伯拉罕個神明，以撒個神明，雅各個神明。」[C. 3. 6.] 摩西

發抖，弗敢看。33 主又等其話，『用脫掉爾腳裏個鞋。因為爾所
立東個烏碎是聖善個地方。34 我百姓來埃及地方受磨難，我是

看見過。其拉個嘆息我也聽聞過。我是降落來救其出。難間來，我
要差爾到埃及去。』[C. 3. 5, 7, 8, 1.]

35 「箇個摩西，其拉所勸其個是介話，『誰立爾做官做
 cong-nyiang-nying Jing-ming t'òh keh ts'-bang jü-li sô yin-c'ih-go T'in-s ts'a gyi tso kwun tso c'ü-joh
 中央人？』神明託箇刺棚樹裏所現出個天使差其做官，做取贖
 cü-kwu Gyi ling gyi-lah c'ih keh-go di-fông tso jing-tsih teng gyi-z læ Yiæ-gyih teng 'Ong-hæ
 主顧。36 其領其拉出箇個地方，做神蹟等奇事來埃及，等紅海，
 wa-yiu kw'ông-iæ di-fông s-jih nyin kong-fu Z keh-go Mo-si teng Yi-seh-lih nying wô Cü
 還有曠野地方，四十年工夫。37 是箇個摩西等以色列人話，『主
 ng-lah-go Jing-ming tsiang-læ dzong ng-lah hyüong-di li-hyang we kyü-zông ih-go ziang ngô ka Sin-cü-nying peh
 爾拉個神明將來從爾拉兄弟裏向會舉上一個像我介先知人撥
 ng-lah ng-lah kæ t'ing Gyi Læ kw'ông-iæ di-fông-go kong-we li-hyang
 爾拉。爾拉該聽其。』[Sm. 18. 15.] 38 來曠野地方個公會裏向，
 keh-pin yiu T'in-s læ Si-næ sæn teng Mo-si kông dông-pin yiu ah-lah-go tsu-tsong keh-go Mo-si læ
 箇邊有天使來西奈山等摩西講，蕩邊有阿拉個祖宗。箇個摩西來
 gyi-lah liang-'ô cong-nyiang gyi yia teh-djôh keh-sing weh-ming-go tsiao-shü djün-ziu peh ah-lah Ah-lah
 其拉兩下中央，其也得着箇星活命個詔書傳授撥阿拉。39 阿拉
 tsu-tsong feh keng i-jing gyi fæn-cün ky'i-diao gyi sing-li cün nyæn-deo hyiang-djôh Yiæ-gyih teng Üô-leng
 祖宗弗更依順其，反轉棄掉其，心裏轉念頭向着埃及，40 等亞倫
 z-ka wô Ng zao jing-ming peh ah-lah hao tseo læ ah-lah zin-deo ing-we ling ah-lah c'ih Yiæ-gyih
 是介話，『爾造神明撥阿拉，好走來阿拉前頭。因為領阿拉出埃及
 di-fông keh-go Mo-si gyi feh-tsiao p'ong-djôh soh-go kæn Keh-go z-'eo gyi-lah
 地方箇個摩西，其弗照碰着啥個間。』[C. 32. 1.] 41 箇個時候其拉
 tso-c'ih siao-ngeo ping-ts'ia do-leh tsi-veh ky'i tsi keh-go ngeo-ziang yi we-leh zi-go siu tso-c'ih-læ-go
 做出小牛，並且馱勒祭物去祭箇個偶像，又爲了自個手做出來個
 tong-si kw'a-weh-kyi Jing-ming ziu nyin-cün eo gyi-lah voh-z t'in-zông hyü-to sing-siu ziang
 東西快活記。42 神明就扭轉，謳其拉服侍天上許多星宿。像
 sin-cü-nying-go shü-li yiu sia-tih wô Yi-seh-lih-go dzoh-veng ng læ kw'ông-iæ di-fông s-jih nyin
 先知人個書裏有寫的，話，「以色列個族份，爾來曠野地方四十年
 soh yiu pô sah-sang foh-li teng li-veh læ tsi Ngô ma Ng we dæ-leh Mo-lôh bu-sah-go tsiang-bong teng
 啥有把殺牲福禮等禮物來祭我嗎？43 爾會抬勒摩洛菩薩個帳篷，等
 ng-lah Lin-fæn bu-sah keh-lih sing ziu-z ng-lah sô tso-c'ih-læ-go siang-mao deh-we iao pa gyi go Ng
 爾拉臉番菩薩箇粒星，就是爾拉所做出來個相貌特爲要拜其個。爾
 ziu ts'in ng-lah tao Pô-pi-leng ko-ky'i-go di-fông
 就遷爾拉到巴比倫過去個地方。」[Üô. 5. 25-27.]

44 「來曠野地方阿拉祖宗中央有箇對證個帳篷，像箇位等
 Læ kw'ông-iæ di-fông ah-lah tsu-tsong cong-nyiang yiu keh te-tsing-go tsiang-bong ziang keh-we teng
摩西講個主顧所吩咐，好照看見過個樣式介去做其。45 箇個帳篷
 Mo-si kông-go Cü-kwu sô feng-fu hao tsiao k'en-kyin-ko-go yang-shih ka ky'i tso gyi Keh-go tsiang-bong
 阿拉祖宗等約書亞接着仔，得着別國人個地方時候就帶進去。箇星
 ah-lah tsu-tsong teng lah-shü-üô tsih-djôh-ts teh-djôh bih-koh-nying-go di-fông z-'eo ziu ta-tsing-ky'i keh-sing
 別國人神明來阿拉祖宗面前趕出，一直到大關個時候。46 大關來
 bih-koh-nying Jing-ming læ ah-lah tsu-tsong min-zin ken-c'ih ih-dzih tao Da-bih-go z-'eo Da-bih læ

Jing-ming-go min-zin teh-djôh eng-c'ong sing-siang iao zing ih-t'ah deng-c'ü peh Yüô-kôh-go Jing-ming Dæn-z
神明個面前得着恩寵，心想要尋一埧庇處撥雅各個神明。47 但是

Sô-lo-meng teng Gyi ky'i sing-din Jün-r keh-we ting kao-go Cü feh deng læ nying siu sô zao-go din ziang
所羅門等其起聖殿。48 然而箇位頂高個主弗庇來人手所造個殿。像

keh sin-cü-nying sô wô Cü z-ka wô T'in z Ngô-go zo-we di z Ngô dah-kyiah-teng
箇先知人所話，49 「主是介話，天是我個座位，地是我踏腳凳。

ng-lah yiu dza-go din ky'i peh Ngô ni yiu soh-go u-sen hao en-teng Ngô ni Keh-sing ih-ts'ih-go
爾拉有咋個殿起撥我呢？有啥個烏碎好安頓我呢？50 箇星一切個

tong-si ky'i feh-z Ngô-go siu sô zao-go ma
東西豈弗是我個手所造個嗎？」[Y. 66. 1, 2.]

51 Ng-lah gyiang-deo-gyüih-nao ling-sing teng ng-to m-tsiu-keh-li go ng-lah z-djông we-nyih
「爾拉擧頭倔腦，靈性等耳朵嚟周割禮個，爾拉時常違逆

Sing-Ling ng-lah z teng ng-lah-go tsu-tsong ih-ying-go 'Ah-li ih-go sin-cü-nying ng-lah tsu-tsong
聖靈。爾拉是等爾拉個祖宗一樣個。52 何裏一個先知人爾拉祖宗

m-neh pih-næn gyi Yü-sin ts-tin tsing-dzih Cü-kwu iao læ go keh-sing sin-cü-nying z be gyi-lah long-sah
嚟得逼難其？預先指點正直主顧要來個箇星先知人是被其拉弄煞。

næn-kæn ng-lah pô keh-go tsing-dzih Cü-kwu song kwun sah-diao Gyi Ng-lah teh-djôh t'in-s djün-zui-go
難間爾拉把箇個正直主顧送官，殺掉其。53 爾拉得着天使傳授個

lih-fah wa we feh pao-siu gyi
律法，還會弗保守其。」

54 Gyi-lah t'ing-meng keh-sing shih-wô sing-li c'oh-ky'i-læ ts'ih-ts' 'eng gyi Z-di-fæn be
其拉聽聞箇星說話，心裏戳起來，切齒恨其。55 士提反被

Sing-Ling do-nyiang ken-dong ngæn-tsing ts'ing-ting hyiang t'in k'en-kyin Jing-ming-go yüong-wô teng Yia-su lih læ
聖靈大樣感動，眼睛清盯向天，看見神明個榮華，等耶穌立來

Jing-ming-go jing-siu-pin ziu wô Ngô k'en-kyin t'in k'æ-tong Nying-go Ng-ts lih læ Jing-ming-go
神明個順手邊。56 就話：「我看見天開東，人個兒子立來神明個

jing-siu-pin Cong-nying wæ-sing eo-ky'i-læ en-leh ng-to tsæn-zi üong-zông-ky'i ken gyi
順手邊。」57 衆人懷聲謳起來，按勒耳朵，斬齊擁上去，58 趕其

c'ih zing-nga do zah-deo k'ang-sah gyi keh-sing tso kyin-tsing cü-kwu t'eh-leh i-zông fông læ ih-go 'eo-sang-go
出城外，馱石頭揞煞其。箇星做見證主顧脫勒衣裳放來一個後生個

kyiah-ô ming-z kyiao-leh Sao-lo Gyi-lah do zah-deo læ k'ang gyi k'ang-go z-'eo Z-di-fæn læ-tih
腳下，名字叫勒掃羅。59 其拉馱石頭來揞其。揞個時候士提反來的

gyiu z-ka wô Cü Yia-su tsih-zui ngô-go weh-ling Ping-ts'ia gyü-lôh hyiang-hyang
求，是介話：「主耶穌，接受我個活靈。」60 並且跪落，響響

eo-ky'i-læ wô Cü m-nao pô keh-go ze kwe tao gyi-lah ming-ô Wô-hao ziu
謳起來話：「主，嚟得好把箇個罪歸到其拉名下。」話好就

kw'eng-joh-de
睏熟了。

Sd. VIII.

Gyi-lah long-sah Z-di-fæn Sao-lo z hwun-hyi-go
其拉弄煞士提反，掃羅是歡喜個。

Keh-go z'-eo [1] yiu do pih-næn z-ken tsao-djôh Yiæ-lu-sah-leng-go kyiao-we djü-leh s-du
箇個時候^[1]有大逼難事幹遭着耶路撒冷個教會。除了使徒
ts-nga cong meng-du tu sæn-k'æ Yiu-t'a teng Sah-mô-li-üô kôh-c'ü di-fông Yiu kyi-go gyin-sing-go nying
之外，衆門徒都散開猶太等撒瑪利亞各處地方。²有幾個虔心個人
dzing-lin Z-di-fæn do-nyiang k'oh gyi Sao-lo bao-nyiah kyiao-we tseo-tsing veng-veng nying-kô k'ô gyi
成殞士提反，大樣哭其。³掃羅暴虐教會，走進份份人家，柯其
nen-nen-nyü-nyü ky'ih-lôh lao-kæn-li
男男女女挈落牢監裏。

[1] Y. 'E. 34. 耶（穌）後（頭）34（年）。（原註）

4 KEH-TSAO keh-sing sæn-k'æ-kæn cü-kwu tseo-læ-tseo-ky'i djün foh-ing Fi-lih tseo-lôh tao
箇遭箇星散開間主顧走來走去傳福音。⁵腓力走落到
Sah-mô-li-üô sang-dzing pô Kyi-toh-go z-ken djün peh gyi-lah t'ing Cong-nying t'ing-meng Fi-lih kông
撒瑪利亞省城，把基督個事幹傳撥其拉聽。⁶衆人聽聞腓力講，
k'en-kyin gyi tso-go gyi-z ziu tsæn-zi liu-sing gyi-go shih-wô Yiu hyü-to be ao-tsao kyü sô vu-tih
看見其做個奇事，就斬齊留心其個說話。⁷有許多被塵糟鬼所附的
go nying kyü yüô-yüô-si ka tseo-c'ih wa-yiu hyü-to fong-t'æn-go kwa-kyiah-go teh-djôh i-hao Keh-go
個人，鬼嘅嘅嘶介走出。還有許多風癱個拐腳個得着醫好。⁸箇個
zing-li ziu do-nyiang hwun-hyi
城裏就大樣歡喜。

9 Yiu ih-go nying kyiao-leh Si-meng su-djông læ keh-go zing-li yüong zia-fah s-teh Sah-mô-li-üô
有一個人叫勒西門，素常來箇個城裏用邪法，使得撒瑪利亞
pah-sing tu hyi-gyi zi læ-tih kw'ô zi-go do k'eo cong-nying do-do-siao-siao tu t'ing-sing gyi
百姓都稀奇。自來的誇自個大口。¹⁰衆人大大小小都聽信其，
z-ka wô Keh-go nying z Jing-ming-go do neng-ken Ing-we gyi yüong zia-fah s-teh pah-sing
是介話：「箇個人是神明個大能幹。」¹¹因爲其用邪法使得百姓
hyi-gyi yi-kying dziang-kyiu-de sô-yi tu t'ing-sing gyi Dæn-z kyi-kying siang-sing Fi-lih djün Jing-koh-go
稀奇已經長久了，所以都聽信其。¹²但是既經相信腓力傳神國個
foh-ing teng Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo nen-nen-nyü-nyü tu ziu si-li Si-meng zi yia siang-sing-de
福音等耶穌基督個名頭，男男女女都受洗禮。¹³西門自也相信了。
ziu si-li ts'-eo z-djông teng Fi-lih dô-kô læ-kæn k'en-kyin sô tso-c'ih-læ-go gyi-z teng do jing-tsih
就洗禮之後時常等腓力大家來間。看見所做出來個奇事等大神蹟，
ziu hyi-gyi
就稀奇。

Yiæ-lu-sah-leng keh-sing s-du t'ing-meng Sah-mô-li-üô yi-kying tsih-ziu Jing-ming-go dao-li ziu ts'a
14 耶路撒冷 箇星使徒 聽聞 撒瑪利亞 已經接受神明個道理，就差

Pe-teh teng Iah-'en tao gyi-lah u-sen ky'i Kyi-jün tseo-tao ziu t'i gyi-lah tao-kao iao gyi teh-djôh
彼得等約翰到其拉烏碎去。15 既然走到，就替其拉禱告，要其得着

Sing-Ling Ing-we gyi-cong Sing-Ling wa m-nying ling-djôh-ko gyi-lah tæh-tsih vong Cü Yiæ-su-go ming-deo
聖靈。16 (因爲其中聖靈還無人臨着過。其拉單只奉主耶穌個名頭

ziu si-li Keh-tsao keh liang-go s-du pô siu en-en gyi-lah gyi-lah ziu teh-djôh Sing-Ling
受洗禮。) 17 箇遭箇兩個使徒把手按按其拉，其拉就得着聖靈。

Si-meng k'en-kyin s-du siu en-en jü ziu yiu Sing-Ling s-peh gyi do nying-ts peh gyi-lah
18 西門 看見使徒手按按聚，就有聖靈賜撥其，馱銀子撥其拉，

z-ka wô Keh-go gyün-ping peh ngô ts s-teh ngô-go siu sô en-go cü-kwu yia we teh-djôh
是介話，19 「箇個權柄撥我仔，使得我個手所按個主顧也會得着

Sing-Ling Pe-teh teng gyi wô Ng-go nying-ts teng ng dô-kô mih-diao ing-we ng siang pô
聖靈。」20 彼得等其話：「爾個銀子等爾大家滅掉，因爲爾想把

dong-din ma Jing-ming-go eng-s Kông-tao keh-go z-ken ng ih-ngæn m-veng ing-we læ Jing-ming-go
銅鈿買神明個恩賜。21 講到箇個事幹，爾一眼無份。因爲來神明個

min-zin ng-go sing feh tön-tsing Keh-lah yüong ao-hwe keh-go wä-c'ü gyiu-gyiu Jing-ming 'ôh-tsia ng
面前爾個心弗端正。22 箇拉用懊悔箇個壞處，求求神明，或者爾

keh-go sing-siang hao nyiao-sô Ngô k'en ng z læ kw'u-tæn li-hyang yi be ôh-nyien bo-djü-tih
箇個心想好饒赦。23 我看爾是來苦膽裏向，又被惡念縛住的。」24

Si-meng ziu we-teh z-ka wô Ng-lah t'i ngô gyiu-gyiu Cü s-teh ng-lah sô kông-go ih-ngæn feh
西門 就回答，是介話：「爾拉替我求求主，使得爾拉所講個一眼弗

we ling-djôh ngô
會臨着我。」

Keh liang-go s-du kyi-jün tso te-tsing kông Cü-go dao-li ziu kyü Yiæ-lu-sah-leng ky'i jing-lu
25 箇兩個使徒既然做對證講主個道理，就歸耶路撒冷去，順路

djün foh-ing læ Sah-mô-li-üô hyü-to hyiang-ts'eng
傳福音來撒瑪利亞許多鄉村。

YIU Cü-go t'in-s teng Fi-lih z-ka wô Bô-ky'i-læ hyiang nen-pin ky'i tseo tao keh-da
26 有主個天使等腓力是介話：「爬起來，向南邊去，走到箇埭

dzong Yiæ-lu-sah-leng tao Kyüô-sah ky'i-go lu ziu-z kw'ông-ia di-fông-go lu Gyi ziu dong-sing
從耶路撒冷到迦薩去個路。就是曠野地方個路。」27 其就動身

ky'i K'eo-k'eo yiu ih-go Kwu-jih nying z Kwu-jih nyü-wông Ken-da-kyi yiu gyün-ping go t'a-kæn kwun gyi
去。扣扣有一個古實人，是古實女王干大基有權柄個太監，管其

long-tsong ts'ông-kw'u cü-kwu gyi zong Yiæ-lu-sah-leng ky'i li-pa cün-læ zo læ ts'ô-ts-li doh
攏總倉庫主顧。其上耶路撒冷去禮拜，28 轉來坐來車子裏，讀

sin-cü Yi-sæ-üô keh-peng shü
先知以賽亞箇本書。

29 Sing-Ling teng Fi-lih wô Ng yüong tseo-long-ky'i hao teng keh-dzing ts'ô-ts li-hyang cü-kwu
聖靈等腓力話：「爾用走攏去，好等箇乘車子裏向主顧

jü-de Fi-lih peng-long-ky'i t'ing-meng gyi doh sin-cü Yi-sæ-üÖ-go shü ziu wô Ng só
聚隊。」³⁰ 腓力奔攏去，聽聞其讀先知以賽亞個書，就話：「爾所

doh-go ming-bah feh Gyi wô Ziah m-nying k'æ-dao ngô dza neng-keo ming-bah ni Ziu
讀個，明白弗？」³¹ 其話：「若無人開導我，咋能夠明白呢？」就

ts'ing Fi-lih zông-læ dô-kô zo-lôh
請腓力上來，大家坐落。

Gyi só doh-go keh-p'in shü ziu-wô Gyi ziang ih-tsah yang ka be nying ky'in-ky'i sah-diao
³² 其所讀個箇篇書就話：「其像一隻羊介，被人牽去殺掉。

yi ziang ih-tsah siao-jiang læ tsin gyi mao cü-kwu-go min-zin feh hyang Gyi ih-ngæn feh k'æ k'eo
又像一隻小羊來剪其毛主顧個面前弗響，其一眼弗開口。³³ 其

pe-zin-go z-ëo ih-ngæn m-neh teh-djôh kong-dao-go p'un-tôn jü neng-keo kông-tao Gyi-go shü-dæ ni
卑賤個時候，一眼無得得着公道個判斷。誰能夠講到其個世代呢？

ing-we Gyi-go sing-ming z læ shü-kæn-zông c'ih-t'eh-de T'a-kæn teng Fi-lih wô
因為其個性命是來世間上出脫了。」[Y. 53. 7, 8.]³⁴ 太監等腓力話：

Ts'ing-meng ng sin-cü-nying kông keh-go shih-wô z ts-tin jü wa-z gyi-zi wa-z
「請問爾，先知人講箇個說話是指點誰？還是其自，還是

bih-nying Fi-lih k'æ k'eo ziu dzong keh-go shü ky'i-deo djün Yia-su-go foh-ing peh gyi t'ing
別人？」³⁵ 腓力開口，就從箇個書起頭，傳耶穌個福音撥其聽。³⁶

Gyi-lah lu-zông tao-leh ih-t'ah yiu shü go u-dông t'a-kæn ziu wô Dông-deo yiu shü læ-tong ngô ziu
其拉路上到了一埠有水個烏蕩。太監就話：「蕩頭有水來東。我受

si-li yiu soh-go tsu-kah ma Fi-lih wô Ng ziah-z ih-sing siang-sing
洗禮有啥個阻隔嗎？」³⁷ 腓力話：「爾若是一心相信，

hao-s-teh-go T'a-kæn we-teh wô Ngô siang-sing Yia-su Kyi-toh z Jing-ming-go Ng-ts
好使得個。」太監回答話：「我相信耶穌基督是神明個兒子。」³⁸

Gyi ziu feng-fu ts'ô-ts deng-lôh Fi-lih teng t'a-kæn keh liang-go nying dô-kô tseo-lôh tao shü-go u-sen
其就吩咐車子庵落。腓力等太監箇兩個人大家走落到水個烏碎。

Fi-lih teng gyi 'ang si-li
腓力等其行洗禮。

Dzong shü-go u-dông tseo-zông-læ Cü-go Ling ziu ta-leh Fi-lih ky'i t'a-kæn hwun-hwun-hyi-hyi
³⁹ 從水個烏蕩走上來，主個靈就帶勒腓力去。太監歡歡喜喜

tseo zi-go lu m-neh tsæ k'en-kyin Fi-lih Dæn-z Fi-lih tao Üô-so-tu læ-kæn ziu
走自個路，無得再看見腓力。⁴⁰ 但是腓力到亞鎖都來間。就

tseo-ko-ky'i i-lu læ kôh zing-li djün foh-ing ih-dzih tao Kæ-sah-li-üô
走過去，依路來各城裏傳福音，一直到該撒利亞。

Sd. IX.

SAO-LO wa ky'i-hwu-hwu heng-hô Cü-go meng-du iao long-sah gyi-lah ziu tseo tao tsi-s-deo-go
掃羅還氣呼呼狠呵主個門徒，要弄煞其拉，就走到祭司頭個
u-sen ts'ing gyi sia sing peh gyi ta tao Da-mô-seh keh-sing jü-we-dông s-teh Sao-lo ziah p'ong-djôh
烏碎，²請其寫信撥其帶到大馬色箇星聚會堂，使得掃羅若碰着
keh-lu nying ze-bin nen-nen-nyü-nyü tu hao bo-leh gyi ka tao Yia-lu-sah-leng læ
箇路^[1]人，隨便男男女女，都好縛勒其解到耶路撒冷來。

[1] Sd. 19. 9, ²³ fæn keh-go dao-li, teng dông-deo fæn keh-lu, peng-veng tso z. Sd.

19. 9, ²³ 翻「箇個道理」，等蕩頭翻「箇路」，本文做字。（原註）

Lu kw'a tseo tao Da-mô-seh siang-gying hweh-r-jün yiu t'in-li-go liang-kwông dön-ky'ün tsiao-djôh gyi
³路快走到大馬色相近，忽而然有天裏個亮光團圈照着其。
gyi ziu tih-tao di-ying-li t'ing-meng yiu sing-ing teng gyi wô Sao-lo Sao-lo ng dza-we
⁴其就跌倒地垵裏，聽聞有聲音等其話：「掃羅，掃羅，爾咋會
pih-næn Ngô ni Gyi wô Cü Ng z jü Cü wô Ngô ziu-z ng sô
逼難我呢？」⁵其話：「主，爾是誰？」主話：「我就是爾所
pih-næn-go Yia-su ng kyiah læ-tih t'ih-djôh ts' z næn-go Gyi hah-leh gwah-gwah-teo wô
逼難個耶穌。爾腳來的踢着刺是難個。」⁶其嚇勒刮刮抖話：
Cü Ng iao ngô dza tso Cü teng gyi wô Bô-ky'i-læ tsing zing ky'i ng kæ dza tso
「主，爾要我咋做？」主等其話：「爬起來，進城去。爾該咋做
tsiang-læ we wô hyiang ng dao-gyi
將來會話向爾道其。」

Keh-sing dong-de tseo-go cü-kwu t'ing-meng keh-go sing-hyang m-neh k'en-kyin soh-go nying tsih we
⁷箇星同隊走個主顧聽聞箇個聲響，嚇得看見啥個人，只會
ô-k'eo-vu-yin lih-tong
啞口無言立東。

Sao-lo dzong di-ying-li bô-ky'i ngæn-tsing k'æ-k'æ ih-ngæn ve k'en gyi-lah ziu te-leh gyi
⁸掃羅從地垵裏爬起。眼睛開開，一眼睜看。其拉就勛勒其
siu ling gyi tsing Da-mô-seh Yiu sæn nyih m-neh k'en-kyin dzô væn tu feh ky'üoh
手，領其進大馬色。⁹有三日嚇得看見，茶飯都弗喫。

Da-mô-seh yiu ih-go meng-du ming-z kyiao-leh Üô-nô-nyi-üô gyi k'en-kyin hyin-ling Cü teng
¹⁰大馬色有一個門徒，名字叫勒亞拿尼亞。其看見顯靈，主等
gyi wô Üô-nô-nyi-üô Gyi wô Cü ngô læ-tong Cü teng gyi wô
其話：「亞拿尼亞。」其話：「主，我來東。」¹¹主等其話：
Bô-ky'i tao keh-da kyiao-leh Dzih-ka ky'i læ Yiu-da oh-li tang-t'ing ih-go Da-su nying ming-z
「爬起，到箇埭叫勒直街去。來猶大屋裏打聽一個大數人，名字

kyiao-leh Sao-lo Gyi yin-dzæ læ-kæn tao-kao yi-kying k'en-kyin hyin-ling yiu ih-go nying ming-z kyiao-leh
 叫勒掃羅。其現在來問禱告。¹² 已經看見顯靈有一個人名字叫勒
 Üô-nô-nyi-üô tseo-tsing-læ siu en-en gyi hao peh gyi ngæn-tsing liang Üô-nô-nyi-üô ziu we-teh
亞拿尼亞走進來，手按按其，好撥其眼睛亮。」¹³ 亞拿尼亞就回答
 wô Cü Ngô yi-kying t'ing-meng hyü-to nying-kông keh-go nying yiu to-siao næn-c'ü dæ Ng
 話：「主，我已經聽聞許多人講箇個人有多少難處待爾
 Yïæ-lu-sah-leng-go sing-du yin-dzæ gyi dông-deo læ-tong yiu tsi-s-deo-go gyün-ping hao bo væn-pah
耶路撒冷個聖徒。¹⁴ 現在其蕩頭來東，有祭司頭個權柄好縛凡百
 tao-kao Ng ming-deo go cü-kwu Cü teng gyi wô Ng ky'i gyi z Ngô kæn-shün-go ky'i-ming
 禱告爾名頭個主顧。」¹⁵ 主等其話：「爾去。其是我揀選個器皿，
 hao yang-k'æ Ngô-go ming-deo læ bih-koh-nying teng kyüing-wông teng Yi-seh-lih pah-sing-go min-zin Ngô
 好揚開我個名頭來別國人，等君王，等以色列百姓個面前。¹⁶ 我
 we peh gyi hyiao-teh gyi we-leh Ngô-go ming-deo pih iao ky'üoh to-siao kw'u-deo
 會撥其曉得，其爲了我個名頭必要喫多少苦頭。」

Üô-nô-nyi-üô ziu ky'i-de tseo-tsing keh-go oh-li siu en-en gyi wô Hyüong-di
¹⁷ 亞拿尼亞就去了，走進箇個屋裏。手按按其，話：「兄弟
 Sao-lo Cü ziu-z ng lu-zông læ yin-c'ih peh ng k'en go Yïæ-su Gyi ts'a ngô s-teh ng ngæn-tsing
掃羅，主，就是爾路上來現出撥爾看個耶穌，其差我使得爾眼睛
 liang yi hao peh ng Sing-Ling ziu-leh mun-tsoh Hweh-jün ngæn-tsing-li yiu ziang ng-ling ka tong-si
 亮，又好撥爾聖靈受勒滿足。」¹⁸ 忽然眼睛裏有像魚鱗介東西
 tih-lôh lih-k'eh ziu k'en-kyin-de gyi bô-ky'i ziu si-li væn ky'üoh-hao nying ziu sin-soh-de
 跌落，立刻就看見了。其爬起，受洗禮。¹⁹ 飯喫好，人就鮮索了。

Sao-lo teng Da-mô-seh-go meng-du deng-zông kyî nyih ziu læ keh-sing jü-we-dông-li djün Kyi-toh z
掃羅等大馬色個門徒庵上幾日。²⁰ 就來箇星聚會堂裏傳基督是
 Jing-ming-go Ng-ts Væn-pah t'ing-meng-go cü-kwu tu hyi-gyi z-ka wô Læ Yïæ-lu-sah-leng 'æ
 神明個兒子。²¹ 凡百聽聞個主顧都稀奇，是介話：「來耶路撒冷害
 keh-sing tao-kao keh-go ming-deo cü-kwu wa-yiu tao dông-deo læ deh-i iao bo gyi-lah ka peh tsi-s-deo
 箇星禱告箇個名頭主顧，還有到蕩頭來特意要縛其拉解撥祭司頭
 go ky'i feh-z keh-go nying ma Sao-lo yüh-fah kô lih-liang poh-tao keh-sing deng læ Da-mô-seh
 個，豈弗是箇個人嗎？」²² 掃羅越發加力量，駁倒箇星庵來大馬色
 go Yiu-t'a nying k'ao-jih Yïæ-su z Kyi-toh
 個猶太人，靠實耶穌是基督。

Ko-leh hyü-to nyih-su keh-sing Yiu-t'a nying dô-kô siang-liang iao long-sah gyi dæn-z
²³ 過了許多日數^[1]，箇星猶太人大家商量要弄煞其。²⁴ 但是
 gyi-lah-go kyî-meo be Sao-lo teh-cü Gyi-lah nyih-yia siu-djü dzing-meng tang-tsiang iao sah gyi
 其拉個計謀被掃羅得知。其拉日夜守住城門，打賬要殺其。²⁵
 meng-du yia-tao pô Sao-lo læ læn-li tiao-lôh dzing-kyiah-yin
 門徒夜到把掃羅來籃裏吊落城腳沿。

[1] Y. 'E. 37. 耶（穌）後（頭）37（年）。（原註）

26 ^{Sao-lo tao-leh Yiæ-lu-sah-leng sing-siang kyih-kyiao meng-du daen-z gyi-lah tu p'ô gyi feh} 掃羅到了耶路撒冷，心想結交門徒。但是其拉都怕其，弗
^{siang-sing gyi z-go meng-du Pô-nô-pô ta-leh gyi ky'i kyin s-du pô gyi lu-zông dza-go k'en-kyin} 相信其是個門徒。27 ^{Cü Cü z teng gyi kông-ko-de wa-yiu læ Da-mô-seh yüong Yiæ-su-go ming-deo dza fông-tæn kông tu} 巴拿巴帶勒其去見使徒，把其路上咋個看見
^{dziang-si wô hyiang gyi-lah dao Keh-tsao Sao-lo læ Yiæ-lu-sah-leng teng meng-du dô-kô tsing-tsing-c'ih-c'ih} 主，主是等其講過了，還有來大馬色用耶穌個名頭咋放膽講，都
^{gyi yüong Cü Yiæ-su-go ming-deo fông-tæn kông dao-li teng keh-sing kông Hyi-lah shih-wô go Yiu-t'a nying dô-kô} 詳細話向其拉道。28 箇遭掃羅來耶路撒冷等門徒大家進進出出。29
^{bin-leng daen-z gyi-lah dong-siu iao sah gyi Hyüong-di teh-cü ziu song gyi tao Kæ-sah-li-üô peh} 其用主耶穌個名頭放膽講道理，等箇星講希臘說話個猶太人大家
^{gyi tao Da-su ky'i} 辯論。但是其拉動手要殺其。30 兄弟得知，就送其到該撒利亞，撥
其到大數去。

31 ^{KEH-GO z-'eo 'en Yiu-t'a teng Kyüô-li-li teng Sah-mô-li-üô-go kyiao-we yiu en-tæn dzing-dziu} 箇個時候咸猶太等加利利等撒瑪利亞個教會有安耽。成就
^{teh-ky'i p'ô-gyü Cü ka tso-nying ping-ts'ia teh-djôh Sing-Ling-go en-wê kô-ts'eo su-moh} 德氣，怕懼主介做人。並且得着聖靈個安慰，加湊數目。
32 ^{Pe-teh tseo-læ-tseo-ky'i k'en-k'en cong sing-du yiu ih-tsao tseo-lôh tao Li-da deng-kæn-go sing-du} 彼得走來走去看看衆聖徒^[1]，有一遭走落到呂大庵間個聖徒
^{u-sen Keh-deo p'ong-djôh ih-go nying ming-z kyiao-leh Yi-nyi-yüô pah nyin kw'eng læ min-zông-li} 烏碎。33 箇頭碰着一個人，名字叫勒以尼雅，八年 睏來眠牀裏，
^{z sang fong-t'æn bing go Pe-teh teng gyi wô Yi-nyi-yüô Yiæ-su Kyi-toh peh ng djün-yü} 是生風癱病個。34 彼得等其話：「以尼雅，耶穌基督撥爾痊癒。
^{bô-ky'i-læ tsing-hao ng-go min-zông Gyi lih-k'eh ziu hô-ky'i Z deng læ Li-da teng Sah-leng go} 爬起來，整好爾個眠牀。」其立刻就爬起。35 是庵來呂大等撒冷個
^{nying tu k'en-kyin ziu kwe-voh Cü} 人都看見，就歸服主。

[1] Y. 'E. 38. 耶（穌）後（頭）38（年）。（原註）

36 ^{Læ lah-p'ô yiu ih-go nyü meng-du ming-z Da-pi-da fæn-c'ih-læ kyiao-leh To-kyüô gyi z} 來約帕有一個女門徒，名字大比大，翻出來叫勒多加。其是
^{kwông-'ang hao-z teng tsiu-tsi nying-kô Keh-go z-'eo gyi sang bing si-de gyi s-siu gyiang-hao en læ} 廣行好事等周濟人家。37 箇個時候其生病死了。其屍首澆好安來
^{leo-teng Li-da z teng lah-p'ô siang-gying meng-du t'ing-meng Pe-teh læ keh-deo ts'a liang-go nying ky'i} 樓頂。38 呂大是等約帕相近。門徒聽聞彼得來箇頭，差兩個人去
^{ts'ing gyi wô M-nao feh-sô-teh tao ah-lah dong-deo læ} 請其，話：「無得好弗捨得到阿拉蕩頭來。^[2]」

[1] To-kyüô, go ka-shih, ziu-z ts'-loh. 多加個解說就是雌鹿。（原註）

[2] 'Ôh wô, soh-soh ziu ko-læ, m-nao tæh-kôh. 或話，速速就過來，嘅得好耽

攔。（原註）

39 Pe-teh ziu dong-sing teng gyi-lah dô-kô ky'i Tseo-tao gyi-lah ling gyi zông leo-teng yiu
彼得就動身，等其拉大家去。走到，其拉領其上樓頂。有
hyü-to kwu-sông-lao-nyüing lih læ Pe-teh-go bông-pin læ-tih k'oh ping-ts'ia pô To-kyüô wa læ-tong z'-eo só
許多孤孀老孀立來彼得個旁邊來的哭，並且把多加還來東時候所
tso-go li-nga i-zông peh gyi k'en Pe-teh peh gyi-lah tu tseo-c'ih ziu gyü-lôh tao-kao 'eo-deo
做個裏外衣裳，撥其看。40 彼得撥其拉都走出，就跪落禱告。後頭
nyin-cün dziao-leh s-siu wô Da-pi-da bô-ky'i-læ Gyi k'æ-k'æ ngæn-tsing k'en-kyin Pe-teh
扭轉朝勒屍首話：「大比大，爬起來。」其開開眼睛，看見彼得，
ziu zo-ky'i-læ Pe-teh di siu peh gyi tông gyi ky'i-læ ziu eo-long keh-sing sing-du teng kwu-sông
就坐起來。41 彼得提手撥其，擋其起來。就謳攏箇星聖徒等孤孀
lao-nyüing peh gyi-lah k'en gyi z weh-de 'En Iah-p'ô di-fông tu teh-cü-de ziu yiu hyü-to nying
老孀，撥其拉看其是活了。42 咸約帕地方都得知了，就有許多人
siang-sing Cü Pe-teh læ Iah-p'ô deng-leh deh-ma nyih læ ih-go bi-ziang s-vu Si-meng-go oh-li
相信主。43 彼得來約帕庵勒特買日，來一個皮匠師父西門個屋裏。

Sd. X.

KÆ-SAH-LI-ÜÔ yiu ih-go nying ming-z kyiao-leh Ko-nyi-liu z Yi-da-li keh-ying-go
該撒利亞有一個人^[1]，名字叫勒哥尼流，是以大利箇營個
pah-tsong gyi nying gyin-sing lin gyi 'o-kô tu p'ô-gyü Jing-ming ping-ts'ia kwông-'ang hao-z peh
百總。2 其人虔心，連其和家都怕懼神明，並且廣行好事撥
pah-sing djông-djông tao-kao Jing-ming 'Ô-pun-nyih mao sæn tin-cong z'-eo ming-ming k'en-kyin Jing-ming-go
百姓，常常禱告神明。3 下半日毛三點鐘時候，明明看見神明個
t'in-s hyin-ling tseo-tsing gyi u-sen læ teng gyi wô Ko-nyi-liu Ko-nyi-liu ts'ing-ting k'en
天使顯靈走進其烏碎來，等其話：「哥尼流。」4 哥尼流清町看
gyi ky'ih-ih-kying wô Cü soh-go z-t'i T'in-s teng gyi wô Ng-go tao-kao
其，喫一驚，話：「主，啥個事體？」天使等其話：「爾個禱告，
ng-go hao-z yi-kying sing-zông tao Jing-ming-go min-zin kyi-teh-kæn-de Næn-kæn ng hao ts'a nying tao
爾個好事，已經升上到神明個面前記得間了。5 難間爾好差人到
Iah-p'ô ky'i ts'ing Si-meng læ ziu-z kyiao-leh Pe-teh go gyi tæh-kôh læ ih-go bi-ziang Si-meng
約帕去，請西門來，就是叫勒彼得個。6 其耽攔來一個皮匠西門
oh-li z læ hæ pin-yin ng kæ tso go z-ken gyi we wô hyiang ng dao
屋裏，是來海邊沿。爾該做個事幹其會話向爾道。」

[1] Y. 'E. 41. 耶（穌）後（頭）41（年）。（原註）

7 Teng gyi kông-go t'in-s ky'i-de Ko-nyi-liu ziu eo liang-go yüong-nying teng sing-pin z-'eo-tong
等其講個天使去了，哥尼流就謳兩個傭人，等身邊侍候東
ih-go gyin-sing-go ying-ping pô keh-sing z-ken long-tsong wô hyiang gyi-lah dao ziu ts'a gyi-lah tao Iah-p'ô
一個虔心個營兵，⁸把箇星事幹攏總話向其拉道，就差其拉到約帕
ky'i
去。

9 Di-nyi nyih keh sæn-go nying læ-kæn tseo lu kw'a tao dzing-li de iah-læ tsiu-ko ka
第二日，箇三個人來間走路，快到城裏了，約來晝過介
kwông-kying Pe-teh tseo-zông oh-teng ky'i tao-kao 'Eo-deo teh-cü du-kyi sing-siang iao ky'üoh gyi-lah
光景，彼得走上屋頂去禱告。¹⁰後頭得知肚飢，心想要喫。其拉
tsing-hao læ-tih be-bæn z-'eo gyi hweh-jün gyün-ky'i k'en-kyin t'in k'æ-k'æ-læ yiu ih-ying tong-si
正好來的備辦時候，其忽然倦去，¹¹看見天開開來，有一樣東西
kông-lôh gyi-go u-sen ziang ih-kw'e do-do pu bo-leh s-tsah kôh dang-lôh læ di-ying-li
降落其個烏碎，像一塊大大布，縛勒四隻角，宕落來地垠裏。¹²
li-deo yiu pah-ying di-zông s-tsah-kyiah-go sang-k'eo yia-siu djong-dzi teng t'in-li-go tiao Ziu yiu
裏頭有百樣地上四隻腳個牲口，野獸，蟲豸，等天裏個鳥。¹³就有
sing-ing teng gyi wô Pe-teh bô-ky'i-læ sah-sah ky'üoh-ts Pe-teh wô Cü
聲音等其話：「彼得，爬起來。殺殺，喫仔。」¹⁴彼得話：「主，
s-feh-teh-go væn-pah ao-tsao feh kyih-zing-go tong-si ngô dzong m-neh ky'üoh-ko Di-nyi-tsao yi
使弗得個。凡百麀糟弗潔淨個東西我從無得喫過。」¹⁵第二遭又
yiu sing-ing teng gyi wô Jing-ming sô long kyih-zing go ng m-nao sön gyi feh kyih-zing
有聲音等其話：「神明所弄潔淨個，爾無得好算其弗潔淨。」¹⁶
Keh-cong-ka yiu sæn-tsao keh-go tong-si ziu siu-zông t'in-li ky'i-de
箇種介有三遭。箇個東西就收上天裏去了。

17 Pe-teh sing-li tsing-hao læ-tong nyi-'ôh-peh-kyüih keh sô k'en-kyin-go hyin-ling-z dza-go i-s
彼得心裏正好來東疑惑不決箇所看見個顯靈是咋個意思，
k'eo-k'eo Ko-nyi-liu ts'a-læ-go nying meng tao Si-meng-go oh-lô lih læ meng-k'eo læ-tih meng z-ka
扣扣哥尼流差來個人問到西門個屋落，立來門口，¹⁸來的問是介
wô Si-meng kyiao-leh Pe-teh go z tæm-kôh læ dōng-deo feh
話：「西門，叫勒彼得個，是耽擱來蕩頭弗？」

19 Pe-teh tsing læ-tong s-ts'eng hyin-ling-go z-ken Sing-Ling teng gyi wô Yiu sæn-go nying læ zing
彼得正來東思忖顯靈個事幹，聖靈等其話：「有三個人來尋
ng Bô-ky'i-læ tseo-lôh teng gyi dô-kô ky'i ih-ngæn vong nyi-'ôh ing-we z Ngô ts'a gyi
爾。²⁰爬起來，走落，等其大家去。一眼留疑惑。因為是我差其
læ-go
來個。」

21 Pe-teh ziu tseo-lôh-ky'i kyin Ko-nyi-liu ts'a-lâe-go nying z-ka wô Ng-lah sô zing-go
彼得就走落去見哥尼流差來個人，是介話：「爾拉所尋個
ziu-z ngô ng-lah we-leh soh-go z-ken lâ Gyi-lah wô Pah-tsong Ko-nyi-liu z
就是我。爾拉爲了啥個事幹來？」22 其拉話：「百總哥尼流，是
ih-go tsing-dzih p'ô-gyü Jing-ming go nying 'en Yiu-t'a-go pah-sing sô ts'ing-tsaen-go mong sing-jün t'in-s-go
一個正直怕懼神明個人，咸猶太個百姓所稱讚個，蒙聖善天使個
meh-z eo gyi ts'ing ng tao gyi oh-li ky'i hao t'ing ng-go shih-wô Pe-teh ziu ts'ing gyi-lah
默示，謳其請爾到其屋裏去，好聽爾個說話。」23 彼得就請其拉
tsing-lâe liu gyi ko yia
進來，留其過夜。

Di-nyi nyih Pe-teh teng gyi-lah dô-kô dong-sing wa-yiu kyi-go lah-p'ô-go hyüong-di yia dong-de ky'i
第二日彼得等其拉大家動身。還有幾個約帕個兄弟也同隊去。
Tsae z ih-nyih gyi-lah tseo-tsing Kæ-sah-li-üô Ko-nyi-liu yi-kying eo-long gyi ts'ing-kyün zi-kô-nying
24 再是一日，其拉走進該撒利亞。哥尼流已經謳攏其親眷自家人
teng cü-kyi beng-yiu tu teng-'eo-kæn
等知己朋友，都等候間。

Pe-teh tseo-tsing oh-lô Ko-nyi-liu ziu tsih-djôh gyi p'oh-tao gyi kyiah-'ô pa gyi Pe-teh
25 彼得走進屋落，哥尼流就接着其，撲倒其腳下拜其。26 彼得
tông gyi ky'i-lâe wô Bô-ky'i ngô yia z-go nying Ziu teng gyi pin kông pin tseo-tsing-ky'i
擋其起來，話：「爬起。我也是個人。」27 就等其邊講邊走進去。
k'en-kyin yiu hyü-to nying jü-long-kæn ziu teng gyi-lah wô Ng-lah hyiao-teh Yiu-t'a nying ts'ing-gying
看見有許多人聚攏間，28 就等其拉話：「爾拉曉得猶太人親近
bih-koh-nying tseo-tsing gyi oh-li z feh tsôh-hying-go dæn-z Jing-ming yi-kying ts-tin ngô ze-bin
別國人，走進其屋裏，是弗作興個。但是神明已經指點我，隨便
soh-go nying m-nao wô gyi ao-tsao feh kyih-zing Sô-yi ts'a nying lâ ts'ing ngô ngô ih-ngæn feh
啥個人嘸得好話其慶糟弗潔淨。29 所以差人來請我，我一眼弗
t'e-dz ziu lâ Næn-kæn meng ng-lah we soh-go z-ken ts'ing ngô
推辭就來。難間問爾拉爲啥個事幹請我？」

Ko-nyi-liu wô Ngô s nyih zin-deo kying-zih tao ka z-'eo 'ô-pun-nyih sæn tin-cong z-'eo
30 哥尼流話：「我四日前頭禁食到介時候，下半日三點鐘時候
lâ oh-lô tao-kao hweh-jün yiu ih-go nying c'ün shih-kwah-liang-go i-zông lih lâ ngô min-zin z-ka
來屋落禱告。忽然有一個人穿雪刮亮個衣裳立來我面前，是介
wô Ko-nyi-liu ng-go tao-kao yi-kying t'ing-meng-de ng-go hao-z yi-kying lâ Jing-ming min-zin
話：31 『哥尼流，爾個禱告已經聽聞了。爾個好事已經來神明面前
kyi-teh-kæn-de Næn-kæn ng hao ts'a nying tao lah-p'ô ky'i ts'ing Si-meng lâ ziu-z kyiao-leh Pe-teh
記得間了。32 難間爾好差人到約帕去，請西門來，就是叫勒彼得
go gyi tæm-kôh lâ hæ pin-yin bi-ziang s-vu Si-meng oh-li gyi lâ we teng ng kông
個。其耽擱來海邊沿，皮匠師父西門屋裏。其來，會等爾講。』33

Ngô ziu lih-k'eh ts'a nying ts'ing ng ng læ z ting hao Næn-kæn ah-lah tu dông-deo læ-tong z læ
我就立刻差人請爾。爾來是頂好。難間阿拉都蕩頭來東，是來
Jing-ming-go min-zin iao t'ing Jing-ming væn-pah sô feng-fu ng go
神明個面前，要聽神明凡百所吩咐爾個。」

34 Pe-teh ziu k'æ k'eo wô Keh-tsao ngô jih-we hyiao-teh Jing-ming z 'ao-vu p'in-ky'üoh go
彼得就開口，話：「箇遭我實惠曉得神明是毫無偏曲個。」

35 dæn-z væn-koh pah-sing li-hyang yiu p'ô-gyü Gyi tsing-dzih tso-nying-go Gyi tu k'eng tsih-ziu
但是萬國百姓裏向有怕懼其，正直做人個，其都肯接受。 36

Jing-ming sô djün peh Yi-seh-lih pah-sing go dao-li ziu-z t'ôh Yia-su Kyi-toh djün 'o-bing-go foh-ing
神明所傳撥以色列百姓個道理，就是託耶穌基督傳和平個福音。

keh-we Yia-su Kyi-toh z væn-koh-nying-go Cü keh-go dao-li ng-lah tu hyiao-teh-go ziu-z
(箇位耶穌基督是萬國人個主。) 37 箇個道理爾拉都曉得個。就是

lah-'en sô djün-go si-li ts-'eo keh dzong Kyüô-li-li ky'i-deo læ 'en Yiu-t'a di-fông sô tso-c'ih-læ-go
約翰所傳個洗禮之後，箇從加利利起頭，來咸猶太地方所做出來個

z-ken Ng-lah hyiao-teh Jing-ming dza-go yüong Sing-Ling teng neng-ken ziang fu yiu ka fong Nô-sah-leh-go
事幹。 38 爾拉曉得神明咋個用聖靈等能幹，像傳油介封拿撒勒個

Yia-su Gyi tseo-læ-tseo-ky'i tso hao-z i-hao væn-pah be mo-kwe sô cü-voh-go ing-we Jing-ming teng
耶穌。其走來走去做好事，醫好凡百被魔鬼所制服個。因為神明等

Gyi dô-kô læ-tong Ah-lah z te-tsing Gyi læ Yiu-t'a di-fông teng Yia-lu-sah-leng væn-pah sô tso-go
其大家來東。 39 (阿拉是對證其來猶太地方等耶路撒冷凡百所做個

z-ken Dæn-z nying-kô pô Gyi kwô læ jü-zông long-sah Gyi
事幹。) 但是人家把其掛來樹上，弄煞其。

40 Keh-we Yia-su tao di-sæn nyih Jing-ming peh Gyi tsæ weh-cün-læ ming-ming hyin-c'ih peh nying-kô
「箇位耶穌到第三日神明撥其再活轉來，明明顯出撥人家

k'en Feh-z peh cong pah-sing k'en tæh-tsih peh Jing-ming yü-sin kæn-shün tso te-tsing go k'en ziu-z
看。 41 弗是撥衆百姓看，單只撥神明預先揀選做對證個看。就是

ah-lah læ Gyi si-ts tsæ weh-cün-læ 'eo-deo teng Gyi dô-kô ky'üoh dô-kô hah-go cü-kwu Gyi
阿拉，來其死仔再活轉來後頭，等其大家喫大家喝個主顧。 42 其

feng-fu ah-lah hao djün dao-li peh pah-sing te-tsing Jing-ming sô ding-kwe p'un-tön weh-nying teng si-nying go
吩咐阿拉好傳道理撥百姓，對證神明所定規判斷活人等死人個

ziu-z Gyi Cong sin-cü-nying yia teng Gyi tso te-tsing wô væn-pah siang-sing Gyi cü-kwu k'ao-djôh Gyi
就是其。 43 衆先知人也等其做對證，話凡百相信其主顧，靠着其

ming-deo we teh-djôh ze-go nyiao-sô
名頭，會得着罪個饒赦。」

44 Pe-teh wa læ-tih kông keh-sing shih-wô Sing-Ling ziu ling-djôh long-tsong t'ing dao-li go nying
彼得還來的講箇星說話，聖靈就臨着攏總聽道理個人。 45

Keh-sing teng Pe-teh dô-kô læ ziu tsiu-keh-li ko-liao siang-sing-go nying we-leh Sing-Ling yia s-peh
箇星等彼得大家來，受周割禮過了相信個人，爲了聖靈也賜撥

bih-koh-nying ziu hyi-gyi ing-we t'ing-meng gyi-lah kông kôh-c'ü t'u-wô yi læ-tih tsæn-me Jing-ming
別國人，就稀奇。 46 因為聽聞其拉講各處土話又來的讚美神明。

Pe-teh ziu wô Keh-sing nying kyî-jün ziu-leh Sing-Ling ziang ah-lah ih-yiang-go keh-tsao yüong
彼得就話：⁴⁷ 「箇星人既然受勒聖靈像阿拉一樣個，箇遭用
shü teng gyi 'ang si-li jü neng-keo kying-djü ni Ziu feng-fu yüong Cü-go ming-deo teng gyi-lah 'ang
水等其行洗禮，誰能夠禁住呢？」⁴⁸ 就吩咐用主個名頭等其拉行
si-li Gyi-lah liu Pe-teh dô-kô deng-zông kyî nyih
洗禮。其拉留彼得大家庵上幾日。

Sd. XI.

LÆ Yiu-t'a go s-du teng hyüong-di t'ing-meng bih-koh-nying yia tsih-ziu Jing-ming-go dao-li Pe-teh zông
來猶太個使徒等兄弟聽聞別國人也接受神明個道理。² 彼得上
Yiæ-lu-sah-leng ky'i z'-eo keh-sing ziu tsiu-keh-li go meng-du p'i-bing gyi wô Ng z tseo-tsing
耶路撒冷去時候，箇星受周割禮個門徒批評其，話：³ 「爾是走進
m-neh ziu tsiu-keh-li go nying-kô yi teng gyi-lah dô-kô ky'üoh
嚙得受周割禮個人家，又等其拉大家喫。」

Pe-teh ziu pô keh-go z-ken dzong ky'i-deo a-ts'jü kông peh gyi-lah t'ing z-ka wô
⁴ 彼得就把箇個事幹從起頭挨次序講撥其拉聽，是介話：⁵
Ngô lah-p'ô zing-li læ-kæn tao-kao nying gyün-ky'i k'en-kyin hyin-ling Yiu ih-yiang tong-si ziang ih-kw'e
「我約帕城裏來間禱告。人倦去，看見顯靈。有一樣東西像一塊
do-do pu bo-leh s-tsah kôh dzong t'in-li dang-lôh-læ ih-dzih tao ngô-go u-sen Ngô ts'ing-ting
大大布，縛勒四隻角，從天裏宕落來，一直到我個烏碎。⁶ 我清盯
k'en-k'en k'en-kyin yiu di-zông s-tsah-kyiah-go sang-k'eo yia-siu djong-dzi teng t'in-li-go tiao Ziu
看看，看見有地上四隻腳個牲口，野獸，蟲豸，等天裏個鳥。⁷ 就
t'ing-meng yiu sing-ing teng ngô wô Pe-teh bô-ky'i-læ sah-sah ky'üoh-ts Ngô ziu wô
聽聞有聲音等我話：『彼得，爬起來。殺殺，喫仔。』⁸ 我就話：

Cü s-feh-teh-go væn-pah ao-tsao feh kyih-zing-go tong-si dzong m-neh do-tsing ngô cü-pô-li
『主，使弗得個。凡百塵糟弗潔淨個東西從嚙得駛進我嘴巴裏
go Di-nyi-tsao yi yiu sing-ing dzong t'in-li we-teh ngô wô Jing-ming sô long kyih-zing go
個。』⁹ 第二遭又有聲音從天裏回答我，話：『神明所弄潔淨個，
ng m-nao sôn gyi feh kyih-zing Keh-cong-ka yiu sæn-tsao ziu long-tsong siu-zông t'in-li ky'i
爾嚙得好算其弗潔淨。』¹⁰ 箇種介有三遭。就攏總收上天裏去。¹¹
K'eo-k'eo yiu sæn-go nying tao-leh ngô læ-kæn-go oh-lô z dzong Kæ-sah-li-üô ts'a-læ ts'ing ngô
扣扣有三個人到了我來間個屋落。是從該撒利亞差來請我。¹²

Sing-Ling eo ngô teng gyi-lah dô-kô ky'i ih-ngæn vong nyi-'ôh Dông-deo læ-tong keh loh-go hyüong-di yia teng
聖靈謳我等其拉大家去，一眼留疑惑。蕩頭來東箇六個兄弟也等
ngô dong-de ky'i ziu tseo-tsing keh-veng nying-kô gyi kao-su ah-lah z dza k'en-kyin ih-go t'in-s læ
我同隊去。就走進箇份人家。¹³ 其告訴阿拉是咋看見一個天使來

gyi-go oh-li lih-tong teng gyi wô Ng hao ts'a nying tao lah-p'ô ky'i ts'ing Si-meng læ ziu-z kyiao-leh
其個屋裏立東等其話：『爾好差人到約帕去，請西門來，就是叫勒

Pe-teh go gyi we pô ng-zi teng 'o-kô hao teh-kyiu go shih-wô wô hyiang ng dao Ngô wa
彼得個。14 其會把爾自等和家好得救個說話話向爾道。』15 我還

tsih-leh kông ky'i-deo Sing-Ling ziu ling-djôh gyi-lah ziang ky'i-ts'u ling-djôh ah-lah ka Ngô ziu kyì-teh-tao
只勒講起頭，聖靈就臨着其拉，像起初臨着阿拉介。16 我就記得到

Cü sô kông-go shih-wô lah-'en z yüong shü 'ang si-li tsih-yiu ng-lah we ziu Sing-Ling-go
主所講個說話：『約翰是用水行洗禮，只有爾拉會受聖靈個

si-li Gyi-lah ih siang-sing Cü Yia-su Kyi-toh Jing-ming ziu yiu eng-s s-peh
洗禮。』[Sd. 1. 5.] 17 其拉一相信主耶穌基督，神明就有恩賜賜撥

gyi-lah tsing-ziang s-peh ah-lah ih-ying ka-ni ngô z soh-go nying hao tsu-djü Jing-ming yia
其拉，正像賜撥阿拉一樣。介呢，我是啥個人好阻住神明呀？」

Gyi-lah t'ing-meng keh-sing shih-wô ih-ngân feh hyiang ziu tsæn-me Jing-ming z-ka wô
18 其拉聽聞箇星說話，一眼弗響，就讚美神明，是介話：

Ka k'en-ky'i-læ Jing-ming yia s-peh bih-koh-nying we-sing-cün-i teh-djôh weh-ming
「介看起來，神明也賜撥別國人回心轉意得着活命。」

WE-LEH Z-di-fæn keh-ky'i pih-næn-go z-ken sæn-k'æ-kæn-go cü-kwu ih-dzih tseo tao Fi-nyi-kyi
19 爲了士提反箇起逼難個事幹散開間個主顧一直走到腓尼基，

Kyü-pi-lu En-di-ah täen-tsih djün dao-li peh Yiu-t'a nying feh djün peh bih-nying Næn-cong yiu
居比路，安提阿，單只傳道理撥猶太人，弗傳撥別人。20 內中有

kyi-go Kyü-pi-lu teng Kwu-li-næ nying gyi-lah tao-leh En-di-ah pô Cü Yia-su-go foh-ing djün peh
幾個居比路等古利奈人。其拉到了安提阿，把主耶穌個福音傳撥

keh-sing kông Hyi-lah shih-wô go Yiu-t'a nying Cü ts'ing-siu pông-dzu gyi-lah yiu hyü-to nying siang-sing
箇星講希臘說話個猶太人。21 主親手幫助其拉。有許多人相信

kwe-voh Cü
歸服主。

Yia-lu-sah-leng-go kyiao-we t'ing-meng gyi-lah-go fong-sing ziu ts'a Pô-nô-pô ih-dzih tao
22 耶路撒冷個教會聽聞其拉個風聲^[1]，就差巴拿巴一直到

En-di-ah ky'i Tseo-tao k'en-kyin Jing-ming-go eng-we ziu hwun-hyi ping-ts'ia ky'ün gyi-lah tu yüong
安提阿去。23 走到，看見神明個恩惠，就歡喜。並且勸其拉都用

kyin-kwu-go sing djông-djông ts'ing-gying Cü Ing-we gyi z-go hao-nying ting siang-sing do-nyiang be
堅固個心常常親近主。24 因爲其是個好人，頂相信，大樣被

Sing-Ling ken-dong-go Ziu yiu ih-do-dziao nying kwe-voh Cü
聖靈感動個。就有一大潮人歸服主。

[1] Y. 'E. 42. 耶（穌）後（頭）42（年）。（原註）

Keh-tsao Pô-nô-pô tao Da-su ky'i zing Sao-lo p'ong-djôh-ts ling gyi tao En-di-ah ky'i
25 箇遭巴拿巴到大數去尋掃羅^[1]。26 碰着仔領其到安提阿去。

Gyi-lah yiu ih dziang nyin teng kyiao-we dô-kô jü-jih-long yi kao-hyüing hyü-to nying ping-ts'ia meng-du
其拉有一長年等教會大家聚集攏，又教訓許多人。並且門徒

ts'ing-hwu Kyi-toh-du z En-di-ah ky'i-deo-go
稱呼基督徒是安提阿起頭個。

[1] Y. 'E. 43. 耶（穌）後（頭）43（年）。（原註）

27 Keh z-'eo yiu kyi-go sin-cü-nying dzong Yia-lu-sah-leng tseo-lôh tao En-di-ah Nen-cong yiu
箇時候有幾個先知人從耶路撒冷走落到安提阿。28 Nen-cong yiu
ih-go ming-z kyiao-leh Üô-kyüô-pu lih-ky'i-sing ziu be Sing-Ling ken-dong kông t'in-'ô tsiang-læ yiu do
一個名字叫勒亞迦布立起身，就被聖靈感動講天下將來有大
hwông-nyin Tao Kæ-sah Keh-lao-tiu-go z-'eo ko-jün yiu-de Keh-tsao meng-du kôh-nying tsiao zi sô
荒年。到該撒革老丟個時候果然有了。29 箇遭門徒，各人照自所
yiu-go lih-ding cü-i hao ta-ky'i kong-ing Yiu-t'a deng-kæn-go hyüong-di Ziu z-ka tso ts'a
有個，立定主意好帶去供應猶太庵間個兄弟。30 就是介做。差
Pô-nô-pô teng Sao-lo do-ky'i peh tsiang-lao
巴拿巴等掃羅馱去撥長老^[1]。

[1] Y. 'E. 44. 耶（穌）後（頭）44（年）。（原註）

Sd. XII.

TÔNG keh-go z-'eo Hyi-lih wông dong-siu iao 'æ kyiao-we-li kyi-go nying Ziu sah-diao lah-'en-go
當箇時候希律王動手要害教會裏幾個人。2 就殺掉約翰個
hyüong-di Yüô-kôh K'en-kyin Yiu-t'a nying tu hwun-hyi yi ky'i k'ô Pe-teh Keh-go z-'eo z
兄弟雅各。3 看見猶太人都歡喜，又去柯彼得。（箇時候是
Vu-kao-tsih keh-sing nyih-ts K'ô-læ ziu ky'ih-lôh lao-kæn-li kao-dæ jih-loh-go ping kwun-siu
無酵節箇星日子。）4 柯來，就挈落牢監裏，交代十六個兵管守
gyi sing-siang ko-leh Yü-yüih-tsih ta gyi c'ih peh pah-sing Keh-tsao Pe-teh be kwun-siu læ lao-kæn-li
其。心想過了逾越節帶其出撥百姓。5 箇遭彼得被管守來牢監裏。
dæn-z kyiao-we t'i gyi ts'ih-sing tao-kao Jing-ming
但是教會替其切心^[1]禱告神明。

[1] 'Ôh wô, feh-hyih-go. 或話，弗歇個。（原註）

Hyi-lih tang-tsiang t'o gyi c'ih-go deo-yia Pe-teh kw'eng læ liang-go pingcong-nyiang lin-djü liang-keng
6 希律打賬拖其出個頭夜，彼得睏來兩個兵中央，連住兩根
lin-diao ping-ts'ia kwun-siu cü-kwu læ lao-meng-k'eo siu-kæn Yiu Cü-go t'in-s hweh-r-jün læ-tong yiu
鏈條。並且管守主顧來牢門口守間。7 有主個天使忽而然來東，有

liang-kwóng t'eo-c'ih keh-kæn gyi ziu tah-tah Pe-teh iao-hyih eo gyi su-sing wô Kw'a-kw'a
 亮 光 透 出 箇 間 。 其 就 搭 搭 彼 得 腰 脅 ， 謳 其 甦 醒 ， 話 ： 「 快 快
 bô-ky'i Siu-li-go lin-diao ziu t'eng-lôh T'in-s yi teng gyi wô Kyiao-sing-ta kyi-ts
 爬 起 。 」 手 裏 個 鏈 條 就 褪 落 。 ⁸ 天 使 又 等 其 話 ： 「 繳 身 帶 繫 仔 ，
 'a-ta bo-ts Pe-teh tsiao gyi ka tso Yi teng gyi wô Ng nga-deo-go i-zông p'i-ts keng
 鞋 帶 縛 仔 。 」 彼 得 照 其 介 做 。 又 等 其 話 ： 「 爾 外 頭 個 衣 裳 披 仔 ， 跟
 ngô læ Ziu tseo-c'ih keh-kæn keng gyi ky'i-de wa ts'eng-feh-tao t'in-s sô tso z tsing-go tsih
 我 來 。 」 ⁹ 就 走 出 箇 間 ， 跟 其 去 了 。 還 忖 弗 到 天 使 所 做 是 真 個 ， 只
 dao-z k'en-kyin hyin-ling Ko-leh di-ih teng di-nyi-dao siu-kæn u-sen ziu tao keh-dao t'ong dzing-ts
 道 是 看 見 顯 靈 。 ¹⁰ 過 了 第 一 等 第 二 道 守 間 烏 碎 ， 就 到 箇 道 通 城 子
 t'ih-meng meng zi we k'æ peh gyi-lah tseo-c'ih-ts ko-leh ih-da ka t'in-s hweh-jün li-k'æ gyi
 鐵 門 。 門 自 會 開 撥 其 拉 。 走 出 仔 ， 過 了 一 埭 街 。 天 使 忽 然 離 開 其
 ky'i-de Pe-teh ziu sing-deo-tao z-ka wô Næn-kæn ngô jih-we hyiao-teh Cü ko-jün ts'a Gyi-go
 去 了 。 ¹¹ 彼 得 就 醒 頭 到 ， 是 介 話 ： 「 難 間 我 實 惠 曉 得 主 果 然 差 其 個
 t'in-s kyiü ngô c'ih Hyi-lih-go siu teng Yiu-t'a pah-sing ih-ts'ih sô siang-vông-go
 天 使 ， 救 我 出 希 律 個 手 ， 等 猶 太 百 姓 一 切 所 想 望 個 。 」

Gyi ts'eng ming-bah ziu tseo tao Mô-li-üô-go oh-li ziu-z Iah'en yi kyiao-leh Mô-k'o go
¹² 其 忖 明 白 ， 就 走 到 馬 利 亞 個 屋 裏 ， 就 是 約 翰 又 叫 勒 馬 可 個
 ah-nyiang keh-deo yiu hyü-to nying jü-long læ-kæn tao-kao Pe-teh k'ao-k'ao do ziang-meng yiu ih-go
 阿 孃 。 箇 頭 有 許 多 人 聚 攏 來 間 禱 告 。 ¹³ 彼 得 敲 敲 大 牆 門 ， 有 一 個
 s-nyü ming-z kyiao-leh Lo-da tseo-læ t'ing-t'ing-k'en T'ing-c'ih z Pe-teh-go sing-ing
 使 女 ， 名 字 叫 勒 羅 大 ， 走 來 聽 聽 看 ^[1] 。 ¹⁴ 聽 出 是 彼 得 個 聲 音 ，
 hwun-hyi-feh-sah lin meng tu m-neh k'æ peng-tsing-ky'i t'ong-cü wô Pe-teh lih læ meng-k'eo
 歡 喜 弗 煞 ， 連 門 都 嘸 得 開 ， 奔 進 去 通 知 ， 話 彼 得 立 來 門 口 。 ¹⁵
 Cong-nying teng gyi wô Ng fah-hen-de Gyi sah-k'eo wô z yiu-go Gyi-lah wô Keh z
 衆 人 等 其 話 ： 「 爾 發 愁 了 。 」 其 煞 扣 話 是 有 個 。 其 拉 話 ： 「 箇 是
 gyi-go t'in-s Pe-teh feh-hyih-go k'ao gyi-lah meng k'æ-k'æ k'en-kyin gyi ziu gyi-kwa
 其 個 天 使 。 」 ¹⁶ 彼 得 弗 歇 個 敲 。 其 拉 門 開 開 ， 看 見 其 ， 就 奇 怪 。 ¹⁷
 Pe-teh siu yüih-yüih eo gyi-lah fæ hyiang ziu pô Cü dza ta gyi c'ih lao-kæn go z-ken dziang-si kông peh
彼 得 手 扞 扞 ， 謳 其 拉 勦 響 。 就 把 主 咋 帶 其 出 牢 監 個 事 幹 詳 細 講 撥
 gyi-lah t'ing ping-ts'ia wô Keh-sing z-ken hao ky'i t'ong-cü Yüô-kôh teng cong hyüông-di Gyi ziu
 其 拉 聽 。 並 且 話 ： 「 箇 星 事 幹 好 去 通 知 雅 各 等 衆 兄 弟 。 」 其 就
 tseo-c'ih tao bih u-dông ky'i-de
 走 出 ， 到 別 烏 蕩 去 了 。

[1] 'Ôh wô, meng-meng-k'en. 或 話 ， 問 問 看 。 （ 原 註 ）

Tao-leh t'in-liang keh-sing ping do-nyiang dziah-kyih Pe-teh feh-tsiao dza-go de Hyi-lih zing
¹⁸ 到 了 天 亮 ， 箇 星 兵 大 樣 着 急 ， 彼 得 弗 照 咋 個 了 。 ¹⁹ 希 律 尋
 gyi zing-feh-djôh ziu sing-meng kwun-siu-go cü-kwu feng-fu t'ô gyi-lah c'ih-ky'i sah-diao 'eo-deo dzong
 其 尋 弗 着 ， 就 審 問 管 守 個 主 顧 ， 吩 咐 拖 其 拉 出 去 殺 掉 。 後 頭 從

Yiu-t'á tseo-lôh tao Kæ-sah-li-üô ky'i tæh-kôh-kæn
猶太走落到該撒利亞去耽擱間。

20 Hyi-lih do-nyiang ô-wông T'e-lo Si-teng nying gyi-lah ziu tsæn-zi tao gyi u-sen læ ky'ün-sing
希律大樣慚惶推羅西頓人。其拉就斬齊到其烏碎來，勸心
wông-go gying-sing-kwun Pah-lah-z-tu ziu gyiu-'o ing-we gyi-lah di-fông-go liang-zih z jing k'ao wông-go
王個近身官伯拉士都受求和，因為其拉地方個糧食是純靠王個
di-fông ka læ Tao-leh ding-kwe-go nyih-ts Hyi-lih c'ün-leh dziao-i zo-leh wông-we læ cong
地方介來。21 到了定規個日子，希律穿勒朝衣，坐勒王位，來衆
pah-sing min-zin teng gyi-lah kông Cong-nying hyiang-hyang wô Keh z jing-ming-go sing-ing feh-z
百姓面前等其拉講。22 衆人響響話：「箇是神明個聲音，弗是
nying-go sing-ing Cü-go t'in-s lih-k'eh tang gyi ing-we gyi feh kwe yüong-wô peh Jing-ming gyi
人個聲音。」23 主個天使立刻打其，因為其弗歸榮華撥神明。其
nying ziu sang djong si-de
人就生蟲，死了。

24 Dæn-z Jing-ming-go dao-li yüh-fah hying-wông 'ang-k'æ-ky'i-de 25 Pô-nô-pô teng Sao-lo kong-ing
但是神明個道理越發興旺行開去了。25 巴拿巴等掃羅供應
z-ken tso-hao ziu dzong Yia-lu-sah-leng cün-læ yi ta-leh Iah-'en kyiao-leh Mô-k'o go dong-de
事幹做好^[1]，就從耶路撒冷轉來。又帶勒約翰，叫勒馬可個，同隊
læ
來。

[1] 'Ôh wô, t'ôh-fu gyi. 或話，託付其。（原註）

Sd. XIII.

LÆ En-di-ah kyiao-we-li yiu kyi-go sin-cü-nying teng kyiao-s ziu-z Pô-nô-pô Si-min
來安提阿教會裏有幾個先知人等教師^[1]。就是巴拿巴、西面、
yi kyiao-leh Nyi-kyih Kwu-li-næ nying Lu-gyiu teng Hyi-lih væn-wông dô-kô iang-do-go Mô-nyæn
又叫勒尼結、古利奈人路求、等希律藩王大家養大個^[2]馬念、
wa-yiu Sao-lo Gyi-lah læ-tih voh-z Cü læ-tih kying-zih Sing-Ling wô Ng-lah teng Ngô
還有掃羅。2 其拉來的服侍主，來的禁食，聖靈話：「爾拉等我
feng-p'a Pô-nô-pô teng Sao-lo hao tso Ngô yi-kying dziao gyi-lah ky'i tso go z-ken Keh-tsao gyi-lah
分派巴拿巴等掃羅，好做我已經召其拉去做個事幹。」3 箇遭其拉
kying-zih tao-kao siu en-en keh liang-go nying peh gyi ky'i
禁食禱告，手按按箇兩個人，撥其去。

[1] Y. 'E. 45. 耶（穌）後（頭）45（年）。（原註）

[2] 'Ôh wô, Hyi-lih-go jü-hyüong. 或話，希律個乳兄。（原註）

4 Gyi-lah be Sing-Ling ts'a-ky'i ziu tao Si-liu-kyi dzong keh-deo k'æ jün s tao Kyü-pi-lu
其拉被聖靈差去，就到西流基。從箇頭開船駛到居比路。5

Tao-leh Sah-lah-mi læ Yiu-t'a nying keh-sing jü-we-dông-li djün Jing-ming-go dao-li ping-ts'ia yiu Iah'en tso
到了撒拉米，來猶太人箇星聚會堂裏傳神明個道理。並且有約翰做
pông-siu
幫手。

6 C'ün-ko keh-go hæ-tao ih-dzih tao P'ô-feh p'ong-kyin ih-go yüong zia-fah go kô sin-cü-nying
穿過箇個海島一直到帕弗，碰見一個用邪法個假先知人，
z-go Yiu-t'a nying ming-z kyiao-leh Pô-yiæ-su gyi z teng tsong-toh Z-gyiu Pao-lo ih-go
是個猶太人，名字叫勒巴耶穌。7 其是等總督士求·保羅（一個
ts'ong-ming nying ts'eo-de Tsong-toh eo Pô-nô-pô teng Sao-lo læ iao-siang t'ing Jing-ming-go dao-li
聰明人）湊隊。總督謳巴拿巴等掃羅來，要想聽神明個道理。8
Dæn-z keh yüong zia-fah go Yi-li-mô gyi ming-z fæn-c'ih-læ ziu-z yüong zia-fah go teng
但是箇用邪法個以呂馬（其名字翻出來就是「用邪法個」）等
gyi-lah tsôh-te iao yiu-'ôh tsong-toh s-teh gyi tso-ko tsing dao-li
其拉作對，要誘惑總督使得其做過真道理。

9 Sao-lo yi kyiao-leh Pao-lo be Sing-Ling do-nyiang ken-dong ziu ngæn-tsing ts'ing-ting k'en gyi
掃羅（又叫勒保羅）被聖靈大樣感動，就眼睛清盯看其，
wô 'E ng c'ong-mun pah-jiang kæn-tsô ôh-doh go cü-kwu mo-kwe-go ng-ts ih-ts'ih
話：10 「哎，爾充滿百樣奸詐惡毒個主顧，魔鬼個兒子，一切
kong-yi-go dziu-dih dza-we z-ka coh-kwun long-diao Cü-go dzih lu ni Næn-kæn Cü-go siu læ ng-go
公義個仇敵，咋會是介只管弄掉主個直路呢？11 難間主個手來爾個
sing-zông ng ziu we tso hah-ts yiu kyi nyih feh k'en-kyin nyih-deo Gyi ngæn-tsing lih-k'eh ziang vu-lu
身上，爾就會做瞎子，有幾日弗看見日頭。」其眼睛立刻像霧露
tsao-zông ziu heh-en-de moh-læ-moh-ky'i iao nying-kô tông gyi Tsong-toh k'en-kyin keh-ky'i z-ken
罩上，就黑暗了。摸來摸去要人家擋其。12 總督，看見箇起事幹，
ziu hyi-gyi Cü-go kao-hyüing siang-sing-de
就稀奇主個教訓，相信了。

13 PAO-LO teng dong-de nying dzong P'ô-feh k'æ jün s tao Bông-fi-li-üô-go Bih-kyüô Iah'en
保羅等同隊人從帕弗開船，駛到旁非利亞個別加。約翰
li-k'æ gyi-lah kyü Yiæ-lu-sah-leng ky'i
離開其拉，歸耶路撒冷去。

14 Gyi-lah dzong Bih-kyüô ka tseo-ko-ky'i tao Pe-si-ti-go En-di-ah læ en-sih-nyih tseo-tsing
其拉從別加介走過去，到彼西底個安提阿。來安息日走進
jü-we-dông-li zo-lôh Lih-fah teng sin-cü-go shü doh-hao-ts keh-sing kwun jü-we-dông cü-kwu ts'a
聚會堂裏坐落。15 律法等先知個書讀好仔，箇星管聚會堂主顧差

nying teng gyi-lah ka wô Hyüong-di ng-lah ziah yiu ky'ün-hwô pah-sing shih-wô ts'ing kông
人等其拉介話：「兄弟，爾拉若有勸化百姓說話，請講。」

16 Pao-lo lih-ky'i-sing siu yüih-yüih z-ka wô Yi-seh-lih nying teng væn-pah p'ô-gyü
保羅立起身，手扃扃，是介話：「以色列人，等凡百怕懼

Jing-ming cü-kwu ts'ing t'ing Keh Yi-seh-lih pah-sing-go Jing-ming kæn-shün ah-lah tsu-tsong 'eo-deo
神明主顧，請聽。17 箇以色列百姓個神明揀選阿拉祖宗。後頭

pah-sing c'ih-meng læ Yiæ-gyih di-fông z-'eo peh gyi-lah hying-wông yüong do neng-ken-go siu-kwang ta gyi-lah
百姓出門來埃及地方時候撥其拉興旺，用大能幹個手梗帶其拉

c'ih Læ kw'ông-iæ di-fông mao s-jih nyin kong-fu ziang do-nying ka bao gyi-lah yi
出。18 來曠野地方，毛四十年工夫，像大人介抱^[1]其拉。19 又

djü-mih Kyüô-nen di-fông ts'ih-dzoh-go pah-sing pô gyi-go di-fông s-peh gyi-lah tso ts'æn-nyih 'Eo-deo
除滅迦南地方七族個百姓，把其個地方賜撥其拉做產業。20 後頭

shih-lih p'un-tön-kwun peh gyi-lah mao s-pah ng-jih nyin kong-fu ih-dzih tao sin-cü Sah-meo-r z-'eo
設立判斷官撥其拉毛四百五十年工夫，一直到先知撒母耳時候。21

Ka z-'eo gyi-lah iao ih-go wông-ti Jing-ming ziu shih-lih Bin-yüô-ming keh-p'a-go nying Kyi-z-go ng-ts
介時候其拉要一個皇帝。神明就設立便雅憫箇派個人，基士個兒子

Sao-lo s-jih nyin tso gyi-lah wông-ti 'Eo-deo fi-diao gyi kyü-zông Da-bih tso gyi-lah wông-ti
掃羅，四十年做其拉皇帝。22 後頭廢掉其，舉上大關做其拉皇帝。

ping-ts'ia teng gyi tso te-tsing wô Ngô p'ong-djôh Yiæ-si-go ng-ts Da-bih z 'eh-djôh Ngô sing-siang
並且等其做對證，話：『我碰着耶西個兒子大關，是合着我心想

go nying gyi we i Ngô ih-ts'ih-go ts-i ka tso
個人。其會依我一切個旨意介做。』

[1] *Peng-veng z-ngæn, yiu-teh doh, kw'un-shü.* 本文字眼，有得讀，寬恕。

(原註)

23 Dzong keh-go nying-go 'eo-dæ Jing-ming tsiao Gyi sô ing-hyü-go kyü-zông peh Yi-seh-lih
「從箇個人個後代，神明，照其所應許個，舉上撥以色列

nying ih-go Kyiu-cü Yiæ-su Gyi feh-zing c'ih-dao zin-deo Iah-'en yü-sin djün-k'æ we-sing-cün-i-go
人一個救主，耶穌。24 其弗曾出道前頭，約翰預先傳開回心轉意個

si-li peh cong Yi-seh-lih pah-sing Iah-'en læ-tih tso-dzing zi-go tsih-veng z-'eo wô Ng-lah ts'æ
洗禮撥衆以色列百姓。25 約翰來的做成自個職份時候話：『爾拉猜

ngô z jü Ngô feh-z Kyi-toh yiu 'eo-jü ngô læ-go Cü-kwu ziu-z ka Gyi kyiah-li-go 'a-ta
我是誰？我弗是基督。有後如我來個主顧，就是解其腳裏個鞋帶，

ngô yia ky'in hao
我也欠好。』

26 Cong-we hyüong-di Üô-pah-lah-hen-go 'eo-dæ teng ng-lah væn-pah p'ô-gyü Jing-ming cü-kwu
「衆位兄弟，亞伯拉罕個後代，等爾拉凡百怕懼神明主顧，

keh kyiu-go dao-li z djün peh ng-lah de Keh-sing deng læ Yiæ-lu-sah-leng go nying teng gyi-lah kwun-fu
箇救個道理是傳撥爾拉了。27 箇星庖來耶路撒冷個人等其拉官府，

ing-we feh hyiao-teh Gyi ziu ding Gyi ze-ming z-ka ing-djôh me en-sih-nyih sô doh-go sin-cü-nying
 因爲弗曉得其，就定其罪名。是介應着每安息日所讀個先知人
 shih-wô Se-tsih zing Gyi feh-c'ih soh-go si-ze wa we gyiu Pe-lah-to long-sah Gyi Gyi-lah
 說話。²⁸ 雖即尋其弗出啥個死罪，還會求彼拉多弄煞其。²⁹ 其拉
 yi-kying tso-dzing væn-pah læ Shü-li sia-tih ts-tin Gyi go shih-wô ziu dzong jü-zông do Gyi lôh en læ
 已經做成凡百來書裏寫的指點其個說話，就從樹上馱其落，安來
 veng-mo-li Dæn-z Jing-ming peh Gyi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ 'Eo-deo yiu hyü-to nyih-ts
 墳墓裏。³⁰ 但是神明撥其從死人中央活轉來。³¹ 後頭有許多日子
 peh keh-sing dzong Kyüô-li-li teng Gyi dô-kô zông Yia-lu-sah-leng ky'i-go nying k'en-kyin gyi-lah yin-dzæ læ-tih
 撥箇星從加利利等其大家上耶路撒冷去個人看見。其拉現在來的
 tso Gyi-go te-tsing peh pah-sing
 做其個對證撥百姓。

Ah-lah næn-kæn pô hao sing-sih djün peh ng-lah keh yü-sin ing-hyü tsu-tsang go shih-wô
³² 「阿拉難間把好消息傳撥爾拉。箇預先應許祖宗個說話，³³
 Jing-ming kyü-zông Yia-su z tso-dzing keh-go ing-hyü peh gyi-go ts-seng ziu-z ah-lah ziang di-nyi-siu
 神明舉上耶穌是做成箇個應許撥其個子孫，就是阿拉。像第二首
 Sing-s sô sia-tih-go wô Ng z Ngô-go Ng-ts Ngô kyih-mih sang Ng
 聖詩所寫的個，話：『爾是我個兒子，我今末生爾。』[S. 2. 7.]³⁴
 Kông-tao Jing-ming peh Gyi dzong si-nying cong-nyiang weh-cün-læ s-teh Gyi feh we tsæ si feh we læn-wu
 講到神明撥其從死人中央活轉來，使得其弗會再死，弗會爛糊，
 yiu ka wô Ngô we pô ing-hyü Da-bih go jih-dzæ eng-we s-peh ng-lah
 有介話：『我會把應許大關個實在恩惠^[1]賜撥爾拉。』[Y. 55. 3.]³⁵
 Sô-yi wa-yiu ih-siu s z-ka wô Ng feh we peh Ng sing-jün Cü-kwu teh-cü læn-wu
 所以還有一首詩是介話：『爾弗會撥爾聖善主顧得知爛糊。』[S. 16.
 10.]³⁶ 若講大關，其來自個世代照神明個旨意介做^[2]，後頭暍熟，
 en-tsông læ tsu-tsang u-sen læn-wu-de tsih-yiu Jing-ming sô weh-cün-læ-go z m-teh læn-wu
 安葬來祖宗烏碎，爛糊了。³⁷ 只有神明所活轉來個是嘸得爛糊。

[1] *Peng-veng z-ngæn*, tseng-ky'i z-ken, z tsôh eng-we ka-shih. 本文字眼，尊起
 事幹，是作「恩惠」解說。（原註）

[2] 'Ôh wô, gyi tsiao Jing-ming-go ts-i ka voh-z zi-go shü-dæ: k'en S. 78. 72. 或
 話，其照神明個旨意介服侍自個世代，看 S. 78. 72. （原註）

Ka k'en-ky'i-læ cong-we hyüong-di ng-lah hao hyiao-teh k'ao-djôh keh-go Nying yiu
³⁸ 「介看起來，衆位兄弟，爾拉好曉得，靠着箇個人有
 sô-ze-go dao-li næn-kæn djün peh ng-lah K'ao-djôh Mo-si-go lih-fah ng-lah feh neng-keo t'eh-c'ih ze
 赦罪個道理難間傳撥爾拉。³⁹ 靠着摩西個律法爾拉弗能夠脫出罪，

feh neng-keo sön tsing-dzih k'ao-djôh keh-go Nying væn-pah siang-sing-go cü-kwu tu t'eh-c'ih ih-ts'ih-go ze-ky'in sön
弗能夠算正直。靠着箇個人，凡百相信個主顧都脫出一切個罪愆算
tsing-dzih Keh-lah yüong kwu-djôh sæn-leh sin-cü-nying sô kông-go z-ken ling-djôh ng-lah z-ka
正直。40 箇拉用顧着，省勒先知人所講個事幹臨着爾拉，是介
wô Ky'ing-mæn-go cü-kwu ts'ia-k'en ng-lah ky'i kying-hyiaë ky'i mih-vông ing-we Ngô læ
話：41 『輕慢個主顧，且看。爾拉去驚駭，去滅亡。因為我來
ng-lah-go z'-eo tang-tsiang tso ih-ying z-ken se-tsih yiu nying-wô hyiang ng dao ng-lah yia feh
爾拉個時候打賬做一樣事幹，雖即有人話向爾道，爾拉也弗
siang-sing-go
相信個。』 [Hp. 1. 5.]

Gyi-lah tseo-c'ih Yiu-t'a nying-go jü-we-dông z'-eo bih-koh-nying ts'ing gyi 'ô-vah en-sih-nyih tsæ
42 其拉走出猶太人個聚會堂時候，別國人請其下伐安息日[1]再
teng gyi-lah kông keh-sing shih-wô Jü-we-dông-li-go nying yi-kying sæn-k'æ yiu hyü-to Yiu-t'a nying
等其拉講箇星說話。43 聚會堂裏個人已經散開，有許多猶太人，
teng gyin-sing jih Yiu-t'a kyiao go keng-leh Pao-lo teng Pô-nô-pô Keh liang-go nying teng gyi-lah kông ky'ün
等虔心入猶太教個，跟勒保羅等巴拿巴。箇兩個人等其拉講，勸
gyi djông-djông siu-djü Jing-ming-go eng-we
其常常守住神明個恩惠。

[1] Yiu-teh fæn, keh loh nyih li-hyang. 有得翻，箇六日裏向。（原註）

Di-nyi-vah en-sih-nyih ts'ô-feh-to 'en-zing-li tu jü-long-læ t'ing Jing-ming-go dao-li Yiu-t'a
44 第二伐安息日差弗多咸城裏都聚攏來聽神明個道理。45 猶太
nying ih k'en-kyin keh-do-dziao nying ziu do-nyiang tu-gyi pæn-poh Pao-lo kông-go shih-wô fi-dæn
人一看見箇大潮人，就大樣妒忌，扳駁保羅講個說話。非但
pæn-poh ping-ts'ia tsao-t'ah gyi Pao-lo teng Pô-nô-pô ziu fông-tæn wô Jing-ming-go dao-li nyün kæ
扳駁，並且糟踢其。46 保羅等巴拿巴就放膽話：「神明個道理原該
sin djün peh ng-lah ng-lah kyi-jün ky'i-diao gyi zi ding-kwe feh kæ teh-djôh üong-yün weh-ming keh-lah
先傳撥爾拉。爾拉既然棄掉其，自定規弗該得着永遠活命，箇拉
ah-lah nyin-cün hyiang-djôh bih-koh-nying Ing-we Cü z-ka feng-fu ah-lah Gyi wô Ngô shih-lih
阿拉扭轉向着別國人。47 因為主是介吩咐阿拉，其話：『我設立
Ng tso bih-koh-nying-go liang-kwông s-teh Ng tso kyi-sing ih-dzih tao di-go zing-deo
爾做別國人個亮光，使得爾做救星一直到地個盡頭。』 [Y. 49. 6.]

Bih-koh-nying t'ing-meng keh-go shih-wô ziu hwun-hyi ping-ts'ia ts'ing-tsæn Cü-go dao-li væn-pah
48 別國人聽聞箇個說話，就歡喜，並且稱讚主個道理。凡百
ding-kwe teh-djôh üong-yün weh-ming cü-kwu tu siang-sing-de Cü-go dao-li djün-pin keh-go di-fông
定規得着永遠活命主顧都相信了。49 主個道理傳遍箇個地方。

Dæn-z Yiu-t'a nying ts'ön-teh keh-sing gyin-sing kwe-djong-go nyü-nying teng zing-li-go hyiang-sing ky'i
50 但是猶太人攬掇箇星虔心貴重個女人，等城裏個鄉紳，去
pih-næn Pao-lo teng Pô-nô-pô ken-c'ih gyi-lah-go di-ka Keh liang-go nying ziu læ gyi-lah min-zin
逼難保羅等巴拿巴，趕出其拉個地界。51 箇兩個人就來其拉面前

tæn-diao kyiah-li-go hwe-dzing   tao Yi-ko-nyian ky'i   Keh-sing meng-du ting hwun-hyi   do-nyiang be Sing-Ling
擲掉腳裏個灰塵，到以哥念去。⁵² 箇星門徒頂歡喜，大樣被聖靈
ken-dong
感動。

Sd. XIV.

LÆ Yi-ko-nyian gyi-lah dong-de tseo-tsing Yiu-t'a nying jü-we-dông-li   dao-li kông-leh s-teh Yiu-t'a
來以哥念其拉同隊走進猶太人聚會堂裏，道理講勒使得猶太
nying teng Hyi-lah nying yiu hyü-to siang-sing-de   Dæn-z feh siang-sing-go Yiu-t'a nying kyih-dong bih-koh-nying-go
人等希臘人有許多相信了。² 但是弗相信個猶太人激動別國人個
sing   ts'ôn-teh gyi 'eng keh-sing hyüong-di   Gyi-lah keh-deo deng-leh dziang-kyiu   k'ao-djôh Cü fông-tæn djün
心，攏掇其恨箇星兄弟。³ 其拉箇頭庵勒長久，靠着主放膽傳
kyiao   Cü te-tsing Gyi-zi eng-we-go dao-li   s-teh gyi-lah siu tso-c'ih jing-tsih teng gyi-z   Keh
教。主對證其自恩惠個道理，使得其拉手做出神蹟等奇事。⁴ 箇
zing-li-go cong-nying feng-k'æ-de   yiu-sing keng-leh Yiu-t'a nying   yiu-sing keng-leh s-du
城裏個衆人分開了^[1]。有星跟勒猶太人，有星跟勒使徒。

[1] Y. 'E. 46. 耶（穌）後（頭）46（年）。（原註）

Teng-tao bih-koh-nying wa-yiu Yiu-t'a nying teng gyi-lah kwun-fu üong-zông-læ iao tsao-t'ah gyi   do zah-deo
⁵ 等到別國人還有猶太人等其拉官府擁上來要糟踢其，馱石頭
k'ang-sah gyi   gyi-lah teh-cü-de   ziu dao tao Li-kao-nyi-go Lu-z-teh   Deh-pi keh liang-go
揞煞其。⁶ 其拉得知了，就逃到呂高尼個路士得、特庇箇兩個
zing-li   teng dön-ky'ün-go di-fông   læ keh-deo djün foh-ing
城裏，等團圈個地方。⁷ 來箇頭傳福音。

LU-Z-TEH yiu ih-go nyün kyiah-kweh go nying zo-kæn   dzong c'ih nyiang-t'æ ziu kwa-kyiah-go ih-hyang
⁸ 路士得有一個軟腳骨個人坐間，從出孃胎就拐腳個，一向
m-neh tseo-ko   Keh-go nying læ-tih t'ing Pao-lo kông   Pao-lo ts'ing-ting-k'en gyi   hyiao-teh gyi yiu
無得走過。⁹ 箇個人來的聽保羅講。保羅清盯看其，曉得其有
siang-sing-go sing k'o-yi i-hao   ziu hyiang-hyang wô   Ng bô-ky'i-læ   kyiah pih-dzih lih-tong
相信個心可以醫好，¹⁰ 就響響話：「爾爬起來，腳筆直立東。」
Gyi ziu t'iao-ky'i-læ   tseo-tseo
其就跳起來，走走。

11 Cong-nying k'en-kyin Pao-lo sô tso-go z-ken yüong Li-kao-nyi t'u-ing hyiang-hyang wô
衆人看見保羅所做個事幹，用呂高尼土音響響話：

Keh-sing bu-sah yin-hwô nying-go siang-mao kông-lôh tao ah-lah u-sen læ Gyi-lah ts'ing-hwu
「箇星菩薩現化人個相貌降落到阿拉烏碎來。」 12 其拉稱呼

Pô-nô-pô Tiu-z Pao-lo ni ts'ing-hwu Hyi-r-mi ing-we ling-deo kông-go z gyi Dzing-nga
巴拿巴丟土。保羅呢，稱呼希耳米，因為領頭講個是其。 13 城外

Tiu-z miao-li-go tsi-s ziu ky'in-leh ngeo ta-leh pin-c'ih-go hwô tseo tao meng-k'eo sing-siang teng
丟土廟裏個祭司就牽勒牛，帶勒編出個花，走到門口，心想等
cong-nying dô-kô tsi-tsi gyi
衆人大家祭祭其。

S-du Pô-nô-pô teng Pao-lo t'ing-meng-ts ziu c'ô-k'æ zi-go i-zông deh-jün tseo-tsing
14 使徒巴拿巴等保羅聽聞仔，就扯開自個衣裳，突然走進

cong-nying li-hyang eo-ky'i-læ wô Beng-yiu ng-lah dza-we tso keh-cü-ka z-ken Ah-lah
衆人裏向，謳起來，話： 15 「朋友，爾拉咋會做箇株介事幹？阿拉

yia z nying teng ng-lah sing-dzing siang-dong-go læ djün foh-ing peh ng-lah iao ng-lah ky'i-diao keh-sing
也是人，等爾拉性情相同個，來傳福音撥爾拉，要爾拉棄掉箇星

hyü-hwô kwe-voh keh-we weh-go Jing-ming ziu-z zao t'in di hæ teng gyi li-deo væn-veh go
虛花，歸服箇位活個神明，就是造天、地、海，等其裏頭萬物個。

Yi-zin-go z-shü Gyi eo væn-koh pah-sing tseo gyi-zi-go lu jün-r Gyi yia feh-z m-neh
16 以前個時世，其謳萬國百姓走其自個路。 17 然而其也弗是嘸得

te-tsing Gyi-zi z-djông hao-hao dæ nying t'in-li s-lôh yü teng da-joh-go nyin-dzing peh ah-lah s-teh
對證其自，時常好好待人，天裏賜落雨等大熟個年成撥阿拉，使得

ah-lah k'eo-liang to mun-sing hwun-hyi Kông keh-fæn shih-wô yia ts'ô ih-ngæn tsu gyi-lah feh-lôh
阿拉口糧多，滿心歡喜。」 18 講箇番說話，也差一眼阻其拉弗落

iao tsi gyi
要祭其。

Yiu kyí-go Yiu-t'a nying dzong En-di-ah teng Yi-ko-nyiaen ka læ ts'ôn-teh cong-nying-go sing
19 有幾個猶太人從安提阿等以哥念介來，攏掇衆人個心，

keh-tsao do zah-deo k'ang Pao-lo ziu t'ô gyi c'ih zing-nga dao-z gyi yi-kying si-de Dæn-z meng-du
箇遭馱石頭掙保羅，就拖其出城外，道是其已經死了。 20 但是門徒

dön-ky'ün yü gyi tong z'-eo gyi bô-ky'i-læ tseo-tsing zing-li di-nyi nyih teng Pô-nô-pô dô-kô tao
團圈圍其東時候，其爬起來，走進城裏。第二日等巴拿巴大家到

Deh-pi ky'i
特庇去。

Gyi-lah læ keh-go zing-li djün foh-ing peh hyü-to nying jih-kyiao ziu tao-tseo-cün Lu-z-teh
21 其拉來箇個城裏傳福音，撥許多人入教。就倒走轉路士得

Yi-ko-nyiaen En-di-ah læ kyin-kwu meng-du-go sing ky'ün gyi-lah siu-djü sô siang-sing-go dao-li
以哥念安提阿來。 22 堅固門徒個心，勸其拉守住所相信個道理。

ping-ts'ia wô Ah-lah tseo-tsing Jing-koh-li ky'i pih iao tsao-djôh hyü-to næn-deo Læ kôh kyiao-we
並且話：「阿拉走進神國裏去，必要遭着許多難頭。」²³ 來各教會
li-hyang shih-lih tsiang-lao peh gyi ziu kying-zih tao-kao pô gyi-lah t'ôh-fu gyi sô siang-sing-go Cü
裏向設立長老撥其，就禁食禱告，把其拉託付其所相信個主。

24 Keh-tsao c'ün-ko Pe-si-ti tao Bông-fi-li-üô læ Bih-kyüô djün dao-li ziu tseo-lôh tao
箇遭穿過彼西底到旁非利亞。²⁵ 來別加傳道理，就走落到
Üô-da-li Dzong keh-deo k'æ jün s tao En-di-ah ziu-z ky'i-deo be hyüong-di t'ôh Jing-ming-go
亞大利。²⁶ 從箇頭開船駛到安提阿，就是起頭被兄弟託神明個
eng-we hao ky'i tso gyi-lah yin-dzæ sô tso-dzing-go meng-veng keh u-sen
恩惠好去做其拉現在所做成個門份，箇烏碎。

27 Kyi-jün tao-de ziu jü-long kyiao-we pô Jing-ming ih-ts'ih sô tao gyi-lah go z-ken teng k'æ
既然到了，就聚攏教會，把神明一切所到其拉個事幹，等開
siang-sing-go meng peh bih-koh-nying tu kao-su gyi-lah Ü-z læ keh-deo teng meng-du dô-kô deng-leh
相信個門撥別國人，都告訴其拉。²⁸ 於是來箇頭等門徒大家庵勒
dziang-kyiu
長久。

Sd. XV.

YIU kyì-go nying dzong Yiu-t'a lôh-læ kao keh-sing hyüong-di wô Ng-lah ziah feh i
有幾個人從猶太落來^[1]，告箇星兄弟，話：「爾拉若弗依
Mo-si-go kwe-kyü ziu tsiu-keh-li feh neng-keo teh-djôh kyiü Pao-lo Pô-nô-pô kyì-kying teng
摩西個規矩受周割禮，弗能夠得着救。」² 保羅、巴拿巴既經等
gyi-lah do-nyiang tsang-leng bin-poh cong-nying ziu ding-kwe peh Pao-lo Pô-nô-pô teng gyi-lah li-hyang
其拉大樣爭論辯駁，衆人就定規撥保羅、巴拿巴^[2]，等其拉裏向
kyi-go nying zông Yia-lu-sah-leng ky'i kyin s-du tsiang-lao siang-liang keh-go nyi-leng Kyiao-we ziu song
幾個人，上耶路撒冷去見使徒、長老，商量箇個議論。³ 教會就送
gyi ky'i gyi-lah tseo-ko Fi-nyi-kyi Sah-mô-li-üô i-lu kông bih-koh-nying kwe-voh Cü go z-ken
其去。其拉走過腓尼基、撒瑪利亞，依路講別國人歸服主個事幹。
cong hyüong-di ziu do-nyiang hwun-hyi Tao-leh Yia-lu-sah-leng kyiao-we teng s-du teng tsiang-lao tu nying-tsih
衆兄弟就大樣歡喜。⁴ 到了耶路撒冷，教會等使徒等長老都迎接
gyi-lah gyi-lah ziu pô Jing-ming ih-ts'ih sô tao gyi-lah go z-ken kao-su cong-nying
其拉。其拉就把神明一切所到其拉個事幹告訴衆人。

[1] Y. 'E. 51. 耶（穌）後（頭）51（年）。（原註）

[2] Y. 'E. 52. 耶（穌）後（頭）52（年）。（原註）

5 ^{Keh-tsao yiu kyi-go Fah-li-sæ keh kyiao nying z siang-sing-go lih-ky'i-sing wô} 箇遭^[1]有幾個法利賽箇教人（是相信個），立起身，話：
^{Gyi-lah pih iao ziu tsiu-keh-li pih iao feng-fu gyi-lah siu Mo-si-go lih-fah}「其拉必要受周割禮。必要吩咐其拉守摩西個律法。」

[1] Yiu-teh ts'eng keh-tsih shü z Pao-lo Pô-nô-pô djün En-di-ah z-ken. 有得忖

箇節書是保羅、巴拿巴傳安提阿事幹。（原註）

6 ^{S-du teng tsiang-lao tu jü-long-læ siang-liang keh-ky'i z-ken}使徒等長老都聚攏來商量箇起事幹。

7 ^{Dô-kô bin-leng hyü-to shih-wô Pe-teh lih-ky'i-sing teng gyi-lah wô Cong-we hyüong-di}大家辯論許多說話，彼得立起身，等其拉話：「衆位兄弟，
^{ng-lah hyiao-teh Jing-ming zin-deo læ ah-lah cong-nyiang kæn-shün ngô s-teh bih-koh-nying dzong ngô-go k'eo-li}爾拉曉得神明前頭來阿拉中央揀選我，使得別國人從我個口裏
^{hao t'ing-meng foh-ing dao-li siang-sing Ping-ts'ia hyiao-teh cong-nying-go sing keh-we Jing-ming teng gyi-lah tso}好聽聞福音道理，相信。」⁸ 並且曉得衆人個心箇位神明等其拉做
^{te-tsing pô Sing-Ling s-peh gyi-lah tsing-ziang s-peh ah-lah ih-ying-go Gyi-lah teng ah-lah Gyi}對證，把聖靈賜撥其拉，正像賜撥阿拉一樣個。⁹ 其拉等阿拉其
^{ih-ngæn m-kao feng-pih z yüong siang-sing kyih-zing gyi-lah-go sing Ka-ni ng-lah næn-kæn dza-we}一眼無告分別，是用相信潔淨其拉個心。¹⁰ 介呢，爾拉難間咋會
^{s-s Jing-ming iao pô tsu-tsong teng ah-lah tu pe-feh-dong-go ah fông læ meng-du-go deo-kying ni}試試神明，要把祖宗等阿拉都措弗動個軛，放來門徒個頭頸呢？¹¹
^{Ah-lah siang-sing tsih-yiu k'ao-djôh Cü Yiæ-su Kyi-toh-go eng-we ah-lah hao teh-djôh kyiü gyi-lah yia}阿拉相信只有靠着主耶穌基督個恩惠阿拉好得着救，其拉也
^{z-ka-go}是介個。」

12 ^{Cong-nying tu feh hyiang ziu t'ing Pô-nô-pô teng Pao-lo dziang-si kông Jing-ming t'ôh gyi-lah læ}衆人都弗響，就聽巴拿巴等保羅詳細講神明託其拉來
^{bih-koh-nying cong-nyiang ih-ts'ih sô tso-go jing-tsih teng gyi-z}別國人中央一切所做個神蹟等奇事。

13 ^{Gyi-lah hyih-k'eo Yüô-kôh z-ka wô Cong-we hyüong-di ts'ing t'ing ngô-go shih-wô}其拉歇口，雅各是介話：「衆位兄弟，請聽我個說話。¹⁴
^{Si-meng dzæ-fông kông-ko Jing-ming ky'i-deo dza-nyiang k'en-kwu bih-koh-nying dzong gyi-lah cong-nyiang t'iao-c'ih}西門纔方講過，神明起頭咋樣看顧別國人，從其拉中央挑出
^{ih-pæn pah-sing hao vong Gyi-go ming-deo Keh-sing sin-cü-nying shih-wô yia siang-te-go ziang Shü-li sia-tih}一般百姓好奉其個名頭。¹⁵ 箇星先知人說話也相對個。像書裏寫的
^{wô Keh-sing z-ken 'eo-deo Ngô we cün-læ tsæ ky'i-hao Da-bih yi-kying tih-tao-go tsiang-bong}話：¹⁶ 『箇星事幹後頭我會轉來，再起好大關已經跌倒個帳篷。

ping-ts'ia sô ts'ah-diao-kæn-go Ngô we tsæ jü-ky'i-læ lih gyi dzih s-teh nying-go cong-nyiang
 並且所拆掉間個我會再樹起來，立其直。 17 使得人個中央
 dzing-lôh-tong-go cü-kwu teng væn-pah vong Ngô ming-deo go bih-koh-nying tu we læ zing Cü Keh ziu-z tso
 剩落東個主顧，等凡百奉我名頭個別國人，都會來尋主。箇就是做
 keh-sing long-tsong z-ken go Cü sô kông-go shih-wô Jing-ming yang-yiang sô
 箇星攏總事幹個主所講個說話。』 [Üô. 9. 11, 12.] 18 神明樣樣所
 tso-go z-ken dzong k'æ-bih yi-læ Zi sin hyiao-teh-go Keh-lah ngô-go i-s z m-nao
 做個事幹，從開闢以來自先曉得個。 19 箇拉我個意思，是嘅得好
 ts'ao-ziao keh-sing kwe-voh Jing-ming go bih-koh-nying tæm-tsih sia sing peh gyi-lah eo gyi feh tsao-djôh
 吵擾箇星歸服神明個別國人。 20 單只寫信撥其拉，謳其弗遭着
 nyi-su-moh-tiao-go ao-tsao tsi-veh teng kæn-ying z-ken wa-yiu ts'eh-sah-go sang-k'eo teng hyüih
 泥塑木雕個塵糟祭物，等姦淫事幹，還有撮^[1]煞個牲口，等血
 keh-sing Ing-we dzong-kwu-yi-læ Mo-si-go shü kôh zing-li tu yiu djün-k'æ me en-sih-nyih læ
 箇星。 21 因為從古以來摩西個書各城裏都有傳開，每安息日來
 jü-we-dông-li doh-go
 聚會堂裏讀個。」

[1] 勒；繩子等套住後用力拉緊

22 Keh-tsao s-du tsiang-lao teng t'ong kyiao-we tu kyüih-i dzong gyi-lah cong-nyiang kæn-shün
 箇遭使徒、長老、等統教會，都決意從其拉中央揀選
 kyí-go nying ts'a gyi-lah hao teng Pao-lo Pô-nô-pô jü-de tao En-di-ah ky'i ziu-z ts'ing-hwu
 幾個人，差其拉好等保羅、巴拿巴聚隊到安提阿去。就是稱呼
 Pô-sah-pô go Yiu-da teng Si-lah z hyüong-di sô t'e-tseng-go cü-kwu Yi sia ih-fong sing t'ôh gyi
巴撒巴個猶大、等西拉，是兄弟所推尊個主顧。 23 又寫一封信託其
 ta-ky'i z-ka wô S-du tsiang-lao teng hyüong-di keh-sing sia sing peh En-di-ah
 帶去，是介話：「使徒、長老、等兄弟箇星，寫信撥安提阿、
 Jü-li-üô Kyi-li-kyüô bih-koh-go cong hyüong-di ts'ing-ts'ing en Ing-we t'ing-meng yiu kyí-go nying
敘利亞、基利家別國個衆兄弟，請請安。 24 因為聽聞有幾個人
 dzong ah-lah-go cong-nyiang tseo-c'ih-læ kông shih-wô ts'ao-ziao ng-lah yiao-'ôh ng-lah-go sing wô pih iao
 從阿拉個中央走出來，講說話吵擾爾拉，搖惑爾拉個心，話必要
 ziu tsiu-keh-li siu lih-fah go dæn-z ah-lah m-neh ka feng-fu gyi ko sô-yi ah-lah
 受周割禮，守律法個。（但是阿拉嘅得介吩咐其過。） 25 所以阿拉
 dong-sing-'eh-i jü-long-tong kyüih-i kæn-shün kyí-go nying ts'a gyi-lah teng ah-lah sô ts'ing-æ-go
 同心合意聚攏東，決意揀選幾個人，差其拉等阿拉所親愛個
 Pô-nô-pô Pao-lo ziu-z we-leh ah-lah Cü Yiæ-su Kyi-toh-go ming-deo sô-c'ih sing-ming go
巴拿巴、保羅， 26 （就是爲了阿拉主耶穌基督個名頭捨出性命個
 nying dô-kô tao ng-go u-sen Keh-lah ts'a Yiu-da Si-lah læ gyi yia we k'eo-djün keh-sing
 人，）大家到爾個烏碎。 27 箇拉差猶大、西拉來。其也會口傳箇星
 z-ken Sing-Ling teng ah-lah tu kyüih-i feh pô bih-ying tæm-deo kô peh ng-lah tæm-tsih keh kyí-ying
 事幹。聖靈等阿拉都決意弗把別樣擔頭加撥爾拉，單只箇幾樣

iao-kying-go   ziu-z   iao feh tsao-djôh   nyi-su-moh-tiao-go   tsi-veh   teng hyüih   lin ts'eh-sah-go sang-k'eo
要緊個，²⁹ 就是要弗遭着泥塑木雕個祭物，等血，連撮煞個牲口，
wa-yiu kæn-ying z-ken   ng-lah neng-keo zi kwu-djôh keh-sing   ziu hao-de   Dæn-nyün ng-lah
還有姦淫事幹。爾拉能夠自顧着箇星，就好了。但願爾拉
k'ông-gyin
康健。」

130   Z-ka   peh keh-sing nying ky'i   gyi-lah tao   En-di-ah   ziu jü-long cong-nying   pô keh-fong sing
是介撥箇星人去。其拉到安提阿，就聚攏衆人，把箇封信
kao-fu   gyi-lah   Gyi-lah   doh-hao-ts   ziu hwun-hyi we-leh keh   en-wë-go   shih-wô   Yiu-da teng
交付其拉。³¹ 其拉讀好仔，就歡喜爲了箇安慰個^[1]說話。³² 猶大等
Si-lah   zi yia z   sin-cü-nying   kông hyü-to   shih-wô ky'ün-ky'ün hyüong-di   kyin-kwu   gyi-lah-go sing
西拉，自也是先知人，講許多說話勸勸兄弟，堅固其拉個心。³³
Deng-zông   kyi-z   hyüong-di peh   gyi-lah   en-en-tæn-tæn   kyü tao   s-du   u-dông ky'i   Dæn-z   Si-lah
庵上幾時，兄弟撥其拉安安耽耽歸到使徒烏蕩去。³⁴ 但是西拉
ding-kyin dzing-gyiu deng læ keh-deo   Pao-lo teng   Pô-nô-pô   tæn-kôh læ   En-di-ah   teng hyü-to bih-nying
定見仍舊庵來箇頭。³⁵ 保羅等巴拿巴耽攔來安提阿，等許多別人
dô-kô   kao-hyüing hyüong-di   yi djün-k'æ   Cü-go   foh-ing   dao-li
大家教訓兄弟，又傳開主個福音道理。

[1] 'Ôh wô, ky'ün-hwô-go. 或話，勸化個。（原註）

36   KO-LEH kyi nyih   Pao-lo teng   Pô-nô-pô   wô   Ah-lah   zin-deo djün Cü   dao-li   go kôh
過了幾日^[1]，保羅等巴拿巴話：「阿拉前頭傳主道理個各
zing-li   næn-kæn hao cün-ky'i mông-mông   ah-lah-go   hyüong-di   k'en gyi z   dza-go kæn-de
城裏，難問好轉去望望阿拉個兄弟，看其是咋個間了。」³⁷
Pô-nô-pô   i-s   iao   ta-leh   Iah-'en   yi kyiao-leh   Mô-k'o go   dong-de ky'i   dæn-z   Pao-lo
巴拿巴意思要帶勒約翰（又叫勒馬可個）同隊去。³⁸ 但是保羅
ts'eng-ts'eng   zin-deo dzong   Bông-fi-li-üô   li-k'æ   gyi-lah   feh dô-kô ky'i tso   z-ken   keh-go nying feh kæ ta
忖忖前頭從旁非利亞離開其拉，弗大家去做事幹，箇個人弗該帶
gyi ky'i   Ziu   dô-kô   ông-ky'i-læ   zing-ts-ü   liang-'ô feng-k'æ   Pô-nô-pô   ta-leh   Mô-k'o   k'æ jün tao
其去。³⁹ 就大家快起來，甚至於兩下分開。巴拿巴帶勒馬可開船到
Kyü-pi-lu   ky'i   Pao-lo kæn-djôh   Si-lah   be hyüong-di t'ôh   Jing-ming-go   eng-we   z-ka   dong-sing ky'i
居比路去。⁴⁰ 保羅揀着西拉，被兄弟託神明個恩惠是介動身去。⁴¹
Gyi ziu kying-ko   Jü-li-üô   teng   Kyi-li-kyüô   kyin-kwu keh-sing kyiao-we
其就經過敘利亞等基利家，堅固箇星教會。

[1] Y. 'E. 53. 耶（穌）後（頭）53（年）。（原註）

Sd. XVI.

Keh-tsao gyi tseo tao Deh-pi teng Lu-z-teh læ keh-deo yiu ih-go meng-du ming-z kyiao-leh
箇遭其走到特庇等路士得。來箇頭有一個門徒，名字叫勒
提摩太。其阿孃是猶太國相信個女人，其阿爹是希臘人。²路士得
teng Yi-ko-nyien-go hyüong-di tu ts'ing-tsaen gyi Pao-lo iao-siang keh-go nying dong-de ky'i we-leh deng læ
等以哥念個兄弟都稱讚其。³保羅要想箇個人同隊去。爲了庵來
keh-sing di-fông go Yiu-t'a nying ziu teng gyi 'ang tsiu-keh-li ing-we tu hyiao-teh gyi ah-tia z Hyi-lah
箇星地方個猶太人，就等其行周割禮。因爲都曉得其阿爹是希臘
nying
人。

4 Gyi-lah tseo-ko keh-sing zing-li pô Yia-lu-sah-leng-go s-du teng tsiang-lao sô ding-hao-go
其拉走過箇星城裏，把耶路撒冷個使徒等長老所定好個
kwe-kyü kao-fu meng-du siu-djü Keh-sing kyiao-we-go siang-sing yü-kô kyin-kwu gyi-go nying-su nyih-nyih
規矩，交付門徒守住。⁵箇星教會個相信愈加堅固，其個人數日日
kô-ts'eo
加湊。

6 YI-KYING kying-ko Feh-li-kyüô teng Kyüô-lah-t'a di-fông be Sing-Ling kying-djü feh hyü gyi-lah læ
已經經過弗呂家等加拉太地方，被聖靈禁住弗許其拉來
Üô-si-üô kông dao-li tao-leh Me-si-üô ziu tang-tsiang tao Pi-t'e-nyi ky'i tsih-z Sing-Ling feh hyü
亞西亞講道理。⁷到了每西亞，就打賬到庇推尼去。只是聖靈弗許
gyi Keh-tsao tseo-ko Me-si-üô tseo-lôh tao Deh-lo-üô ky'i Yia-deo Pao-lo k'en-kyin hyin-ling Yiu
其。⁸箇遭走過每西亞，走落到特羅亞去。⁹夜頭保羅看見顯靈。有
ih-go Mô-gyi-teng nying lih-tong gyiu gyi wô Ts'ing ng tseo-ko tao Mô-gyi-teng pông-dzu ah-lah
一個馬其頓人立東，求其話：「請爾走過到馬其頓，幫助阿拉。」

10 Pao-lo k'en-kyin keh-go hyin-ling ah-lah ziu tang-sôn tao Mô-gyi-teng ky'i p'a-læ jih-dzæ z
保羅看見箇個顯靈，阿拉^[1]就打算到馬其頓去，派來實在是
Cü eo ah-lah djün foh-ing peh gyi-lah Ziu dzong Deh-lo-üô k'æ jün pih-dzih s tao Sah-mô-deh-lah
主謳阿拉傳福音撥其拉。¹¹就從特羅亞開船，筆直駛到撒馬特喇。
di-nyi nyih tao Nyi-üô-po-li dzong keh-deo tao Fi-lih-pi ziu-z Mô-gyi-teng keh ih-pin
第二日到尼亞波利。¹²從箇頭到腓立比，就是馬其頓箇一邊
deo-ih-go dzing-ts yi z Lo-mô nying sing-kyin-go
頭一個^[2]城子，又是羅馬人新建個。

[1] Sia 'S-du ying djün' go Lu-kyia keh z-'eo teng Pao-lo dong-de-go; sô-yi wô,

ah-lah. 寫〈使徒行傳〉個路加箇時候等保羅同隊個，所以話「阿拉」。（原註）

[2] 'Ôh wô, di-ih p'ong-djôh-go. 或話，第一碰着個。（原註）

Keh-go zing-li ah-lah deng-zông kyi nyih Tao-leh en-sih-nyih tseo-c'ih zing-nga 'o pin-yin tao
箇個城裏阿拉庵上幾日。 13 到了安息日走出城外河邊沿， 到
ih-t'ah su-djông tao-kao u-sen zo-lôh teng jü-long-kæn-go nyü-nying kông dao-li Yiu ih-go
一埠素常禱告烏碎。 坐落， 等聚攏間個女人講道理。 14 有一個
nyü-nying ming-z kyiao-leh Li-ti-üô z T'e-yüô-t'e-lah zing-li ma ts-hwô pu go nying z su-djông
女人， 名字叫勒呂底亞， 是推雅推喇城裏買紫花布個人， 是素常
kying-djong Jing-ming go læ-tong t'ing Cü k'æ-dao gyi-go sing s-teh gyi liu-sing t'ing Pao-lo-go
敬重神明個， 來東聽。 主開導其個心， 使得其留心聽保羅個
shih-wô Gyi-zi teng 'o-kô ziu-leh si-li ziu gyiu-k'eng ah-lah wô Ng-lah kyi-kying sôn ngô z
說話。 15 其自等和家受了洗禮， 就求懇阿拉話：「爾拉既經算我是
siang-sing Cü go ts'ing tao ngô oh-lô ky'i deng Ziu liu ah-lah tsing-ky'i
相信主個， 請到我屋落去庵。」 就留阿拉進去。

16 'Eo-deo ah-lah tseo tao tao-kao u-sen ky'i z-'eo p'ong-djôh ih-go ô-deo z be zia-kyü
後頭阿拉走到禱告烏碎去時候， 碰着一個丫頭， 是被邪鬼
vu-tih-go gyi z ky'i-k'o djün do dong-din peh keh-sing cü-nying-kô Gyi keng-djôh Pao-lo teng
附的個。 其是起課， 傳大銅鈿撥箇星主人家。 17 其跟着保羅等
ah-lah hyiang-hyang læ-tih eo z-ka wô Keh-sing nying z ting kao Jing-ming-go nu-boh z djün
阿拉， 響 響 來的謳， 是介話：「箇星人是頂高神明個奴僕， 是傳
teh-kyiu-go lu-deo peh ah-lah go Gyi deh-ma nyih z-ka tso-fah Pao-lo sing-li næn-ngao
得救個路頭撥阿拉個。」 18 其特買日是介做法。保羅心裏難熬，
nyin-cün teng kyü wô Ngô yüong Yia-su Kyi-toh-go ming-deo feng-fu ng tseo gyi c'ih Kyü tông-z ziu
扭轉等鬼話：「我用耶穌基督個名頭吩咐爾走其出。」 鬼當時就
tseo-c'ih-de
走出了。

19 Gyi cü-nying-kô k'en-kyin gyi-lah dzæn-deo-go siang-vông yi-kying shih-diao-de ziu k'ô Pao-lo teng
其主人家看見其拉賺頭個想望已經失掉了， 就拘保羅等
Si-lah t'ô gyi tao z-min-zông ky'i kyin kwun Ka tao kwun-fu u-sen ziu wô Keh-sing nying
西拉， 拖其到市面上^[1]去見官。 20 解到官府烏碎， 就話：「箇星人
z læ-tih ts'ao-lôn ah-lah zing-li tsæ-wô z Yiu-t'a nying yi læ-tih djün ah-lah Lo-mô nying feh kâ
是來的吵亂阿拉城裏， 再話是猶太人。 21 又來的傳阿拉羅馬人弗該
ziu feh kâ tso go kwe-kyü Cong-nying dô-kô üong-zông-læ ti-dih gyi kwun-fu t'eh-diao gyi-lah
受， 弗該做個規矩。」 22 衆人大家擁上來抵敵其。 官府脫掉其拉
i-zông feng-fu s pæn-ts tang gyi Tang-leh hyü-to kyi-su ky'ih-lôh lao-kæn feng-fu s-nyüoh-s
衣裳， 吩咐使板子打其。 23 打了許多記數， 挈落牢監， 吩咐司獄司
lao-k'ao kwun-siu gyi Gyi teh-djôh keh-go 'ao-ling ziu ky'ih gyi-lah lôh lao-ti pô gyi kyiah
牢靠管守其。 24 其得着箇個號令， 就挈其拉落牢底， 把其腳
lao-lao-k'ao-k'ao zông-leh do-long
牢牢靠靠上勒大籠^[2]。

[1] 'Ôh wô, fah-dông-zông. 或話，法堂上。（原註）

[2] 腳枷

25 Pun-ya-ko Pao-lo teng Si-lah læ-tih tao-kao ts'ông s tsæn-me Jing-ming keh-sing væn-nying tu
半夜過保羅等西拉來的禱告，唱詩讚美神明。箇星犯人都
t'ing-tong Hweh-jün yiu do-do di-cing s-teh lao-kæn-li-go di-kyi yiao-dong long-tsong meng teng-z
聽東。26 忽然有大大地震，使得牢監裏個地基搖動。攏總門登時
k'æ-de kôh-nying-go liao-k'ao tu t'eng-lôh-de
開了，各人個鐐銬都褪落了。

27 S-nyüoh-s diao-kao-cün-læ k'en-kyin lao-kæn-go meng tu k'æ-de dao-z væn-nying yi-kying
司獄司調覺轉來，看見牢監個門都開了，道是犯人已經
dao-tseo ziu bah-c'ih tao læ iao zi zing si Pao-lo hyiang-hyang eo z-ka wô
逃走，就拔出刀來，要自尋死。28 保羅響響謳，是介話：

M-nao zi 'æ zi ah-lah long-tsong læ-tong S-nyüoh-s ziu eo nying do liang læ
「無得好自害自。阿拉攏總來東。」29 司獄司就謳人馱亮來，
deh-jün tseo-tsing-ky'i gwah-gwah-teo boh-tao Pao-lo Si-lah-go min-zin ling gyi-lah c'ih wô
突然走進去，刮刮抖伏倒保羅、西拉個面前。30 領其拉出，話：

Sin-sang ngô kæ dza tso hao teh-djôh kyiu Gyi-lah wô Yüong siang-sing Cü Yiæ-su Kyi-toh
「先生，我該咋做好得着救？」31 其拉話：「用相信主耶穌基督，
ng teng 'o-kô tu hao teh-djôh kyiu Ziu pô Cü-go dao-li wô hyiang gyi dao teng gyi oh-li-go
爾等和家都好得着救。」32 就把主個道理話向其道，等其屋裏個

cong-nying Tông-z yia li-hyang s-nyüoh-s gyiang-gyang keh liang nying-go sông-'eng ping-ts'ia gyi-zi teng
衆人。33 當時夜裏向司獄司澆澆箇兩人個傷痕。並且其自等
'o-kô lih-k'eh ziu si-li Ziu be gyi-lah tseo-zông zi-go oh-li pa-c'ih 'ô-væn ts'ing gyi gyi-zi
和家立刻受洗禮。34 就陪其拉走上自個屋裏，擺出下飯請其。其自

teng 'o-kô siang-sing Jing-ming hwun-hwun-hyi-hyi
等和家相信神明，歡歡喜喜。

35 Tao-leh t'in-liang kwun-fu ts'a ngô-yüoh tao s-nyüoh-s u-sen wô Hao fông-c'ih keh liang-go
到了天亮，官府差衙役到司獄司烏碎，話：「好放出箇兩個
nying S-nyüoh-s ziu pô keh-go shih-wô t'ong-cü Pao-lo Kwun-fu ts'a nying wô hao fông ng-lah
人。」36 司獄司就把箇個說話通知保羅：「官府差人話好放爾拉。

næn-kæn ng-lah hao tseo-c'ih en-en-sing-sing ky'i Pao-lo teng gyi-lah wô Ah-lah z-go
難間爾拉好走出，安安心心去。」37 保羅等其拉話：「阿拉是個
Lo-mô nying m-neh ding-ze-ko wa we læ cong-nying min-zin tang ah-lah yi ky'ih-lôh lao-kæn-li
羅馬人，無得定罪過，還會來衆人面前打阿拉，又挈落牢監裏。

næn-kæn iao s-'ô fông ah-lah c'ih ma Keh z tön-tön s-feh-teh-go iao gyi-zi læ be ah-lah
難間要私下放阿拉出嗎？箇是斷斷使弗得個。要其自來陪阿拉
c'ih Ngô-yüoh pô keh-sing shih-wô we-pao kwun-fu Kwun-fu t'ing-meng gyi-lah z Lo-mô nying
出。」38 衙役把箇星說話回報官府。官府聽聞其拉是羅馬人，

ky'ih-hoh-de   ziu læ ky'ün gyi-lah   be gyi-lah c'ih   gyiu gyi li-k'æ keh-go zing-li   Keh liang-go
喫惟了。³⁹ 就來勸其拉，陪其拉出，求其離開箇個城裏。⁴⁰ 箇兩個
nying tseo-c'ih lao-kæn   tseo-tsing   Li-ti-üô-go   oh-li   kyin-leh hyüong-di   ky'ün-ky'ün gyi-lah   ziu
人走出牢監，走進呂底亞個屋裏。見了兄弟，勸勸其拉，就
ky'i-de
去了。

Sd. XVII.

GYI-LAH kying-ko   En-fi-po-li   teng   Üô-po-lo-nyi-üô   ziu tao T'iah-sah-lo-nyi-kyüô   keh-deo yiu
其拉經過暗妃波里等亞波羅尼亞，就到帖撒羅尼迦。箇頭有
Yiu-t'a nying-go jü-we-dông   Pao-lo tsiao lao-li tseo-tsing-ky'i   ih-lin ko-leh sæn-go en-sih-nyih kông
猶太人個聚會堂。² 保羅照老例走進去，一連過了三個安息日講
Sing-shü peh gyi-lah t'ing   Gyi læ-tih ka-shih   ming-ming k'ao-jih Kyi-toh tông-kæ ziu næn   si-ts tsæ
聖書撥其拉聽。³ 其來的解說，明明靠實基督當該受難，死仔再
weh-cün-læ   yi wô   Ngô sô djün peh ng-lah go Yia-su   ziu-z Kyi-toh   Nen-cong yiu
活轉來。又話：「我所傳撥爾拉個耶穌，就是基督。」⁴ 內中有
kyi-go nying peh gyi ky'ün-sing-de   ziu ts'ing-gying Pao-lo teng Si-lah   wa-yiu gyin-sing-go Hyi-lah nying
幾個人撥其勸醒了，就親近保羅等西拉。還有虔心個希臘人
ih-do-dziao   wa-yiu kwe-djong-go nyü-nying feh siao
一大潮。還有貴重個女人弗少。

Dæn-z feh siang-sing-go Yiu-t'a nying sang tu-gyi-sing   eo z-min-zông kyi-go vu-la   ziu yiao-long
⁵ 但是弗相信個猶太人生妒忌心，謳市面上幾個無賴，就搖擺
ih-do-dziao nying   ts'ao-lön zing-li   deh-jün tao Yia-seng oh-lô   iao do gyi-lah nying c'ih-læ peh pah-sing
一大潮人，吵亂城裏。突然到耶孫屋落，要馱其拉人出來撥百姓。
P'ong-feh-djôh   ziu t'o-leh Yia-seng teng kyi-go hyüong-di ky'i kyin kwun   wæ-wæ-hyang wô   Keh-sing
⁶ 碰弗着，就拖勒耶孫等幾個兄弟去見官，懷懷響話：「箇星
fæn-lön t'in-ô cü-kwu yia tao dông-deo læ-de   Yia-seng wa we siu-liu gyi   keh-sing nying tu z we-be
反亂天下主顧也到蕩頭來了。⁷ 耶孫還會收留其。箇星人都是違背
Kæ-sah-go 'ao-ling ka tso   wô yiu bih-go wông-ti   Yia-su   Cong-nying teng kwun-fu t'ing-meng keh-sing
該撒個號令介做，話有別個皇帝，耶穌。」⁸ 衆人等官府聽聞箇星
z-ken   ziu be gyi ky'ih-hoh   Kwun-fu peh Yia-seng teng keh   yü-to-go nying c'ü-pao   ziu fông gyi c'ih
事幹，就被其喫惟。⁹ 官府撥耶孫等箇餘多個人取保，就放其出。

Hyüong-di lih-k'eh song Pao-lo   Si-lah tông-yia tao Pi-li-üô ky'i   ih tseo-tao   ziu tao Yiu-t'a
¹⁰ 兄弟立刻送保羅、西拉當夜到庇哩亞去。一走到，就到猶太
nying-go jü-we-dông-li ky'i   Keh-sing Yiu-t'a nying hao-jü læ T'iah-sah-lo-nyi-kyüô cü-kwu   ing-we gyi-lah
人個聚會堂裏去。¹¹ 箇星猶太人好如來帖撒羅尼迦主顧，因為其拉

ih-sing dzing-nyün tsih-ziu dao-li nyih-nyih k'ao-kyiu Sing-shü ko-jün yiu ka z-ken feh Keh-lah
一心情願接受道理，日日考究聖書，果然有介事幹弗。¹² 箇拉
nen-cong yiu hyü-to siang-sing-de wa-yiu Hyi-lah kwe-djong-go nyü-nying teng nen-nyüing yia feh siao
內中有許多相信了。還有希臘貴重個女人等男孃也弗少。

Keh-sing T'iah-sah-lo-nyi-kyüô Yiu-t'a nying teh-cü Pao-lo læ Pi-li-üô djün Jing-ming-go dao-li ziu
¹³ 箇星帖撒羅尼迦猶太人得知保羅來庇哩亞傳神明個道理，就
tseo-læ keh-deo yi ts'ao-lön pah-sing Hyüong-di lih-k'eh eo Pao-lo hyiang hæ-k'eo ka ky'i tsih-yiu
走來，箇頭又吵亂百姓。¹⁴ 兄弟立刻謳保羅向海口介去。只有
Si-lah Di-mo-t'a dzing-gyiu deng læ keh-deo Be Pao-lo cü-kwu ling gyi ih-dzih tao Yüô-tin Pao-lo
西拉、提摩太仍舊庀來箇頭。¹⁵ 陪保羅主顧領其一直到雅典。保羅
feng-fu gyi-lah eo Si-lah Di-mo-t'a soh-soh læ gyi-lah ziu kyü-de
吩咐其拉謳西拉、提摩太速速來。其拉就歸了。

PAO-LO læ Yüô-tin teng gyi kæn k'en-kyin mun zing-li tu z nyi-su-moh-tiao sing-li ziu
¹⁶ 保羅來雅典等其間^[1]，看見滿城裏都是泥塑木雕^[2]，心裏就
dziah-kyih-de Sô-yi læ jü-we-dông teng Yiu-t'a nying teng gyin-sing cü-kwu dô-kô bin-leng wa-yiu me-nyih
着急了。¹⁷ 所以來聚會堂等猶太人等虔心主顧大家辯論。還有每日
læ z-min-zông teng sô p'ong-djôh-go cü-kwu yia z-ka
來市面上等所碰着個主顧也是介。

[1] Y. 'E. 54. 耶（穌）後（頭）54（年）。（原註）

[2] 'Ôh wô, 'eh-zing-li tu cün-meng kong-vong nyi-su-moh-tiao. 或話，合城裏
都專門供奉泥塑木雕。（原註）

Yiu kyi-go Yi-pe-kwu-lo teng Z-to-üô-go doh-shü-nying pæn-poh gyi Yiu-teh-go wô Keh
¹⁸ 有幾個以彼古羅等士多亞個讀書人扳駁其。有得個話：「箇
to-kông-to-wô cü-kwu iao-siang kông soh-go Yiu-teh-go wô Gyi ôh-ziang z djün nga-koh bu-sah
多講多話主顧^[1]要想講啥個？」有得個話：「其惡像是傳外國菩薩
go ing-we Pao-lo djün Yia-su teng tsæ-weh-go dao-li peh gyi-lah Cong-nying ziu pô gyi ling tao
個。」因為保羅傳耶穌等再活個道理撥其拉。¹⁹ 衆人就将其領到
Üô-liah-pô-kwu z-ka wô Ng sô kông-go sing-sin dao-li ah-lah k'o-yi hyiao-teh feh
亞略巴古^[2]，是介話：「爾所講個新鮮道理阿拉可以曉得弗？²⁰
Ing-we ng yiu kyi-ying hyi-gyi z-ken tseo-tsing ah-lah ng-to sô-yi ah-lah iao hyiao-teh tao-ti z dza-go
因為爾有幾樣稀奇事幹走進阿拉耳朵。所以阿拉要曉得到底是咋個
i-s Keh-sing cong Yüô-tin nying teng deng læ keh-deo c'ih-meng-nying feh kwun bih-ying z-ken taen
意思。」²¹（箇星衆雅典人等庀來箇頭出門人弗管別樣事幹，單
hwun-hyi ky'i kông-kông t'ing-t'ing sing-sin 'ông-dzing
歡喜去講講聽聽新鮮行情。）

[1] 'Ôh wô, 'ô-tsôh p'e-ts. 或話，下作坯子。（原註）

[2] Ziu-z, Üô-liah sæn. 就是，亞略山。（原註）

22 Pao-lo lih læ Üô-liah-pô-kwu cong-nyiang z-ka wô Cong-we Yüô-tin nying ngô k'en
保羅立來亞略巴古中 央，是介話：「衆位雅典人，我看
ng-lah yang-yiang z-ken z ting kying-djong bu-sah go Ing-we ngô dzæ-s tseo-ko k'en-k'en ng-lah só
爾拉樣樣事幹是頂敬重菩薩個。23 因爲我纔始走過，看看爾拉所
pa-go bu-sah p'ong-djôh ih-go tsi-dæn yiu z sia-tih wô VI SIH-TS JING Næn-kæn
拜個菩薩^[1]，碰着一個祭壇有字寫的，話：『未識之神。』難間
ng-lah feh hyiao-teh-go wa we kong-vong Gyi keh-we Jing-ming ngô ziu djün peh ng-lah hyiao-teh Keh-we
爾拉弗曉得個還會供奉其，箇位神明，我就傳撥爾拉曉得。24 箇位
zao yü-dziu teng gyi li-deo væn-veh go Jing-ming Gyi kyi-jün z t'in-di-go Cü-tsæ ziu feh deng læ nying-go
造宇宙等其裏頭萬物個神明，其既然是天地個主宰，就弗庖來人個
siu só ky'i-go miao-yü-li yia feh-z nying-go siu neng-keo kong-ing Gyi ôh-ziang yiu soh-go
手所起個廟宇裏。25 也弗是人個手能夠供應其，惡像有啥個
ky'üih-siao-dziang-tön z Gyi-zi s weh-ming seng-ky'i teng væn-pah tong-si peh long-tsong nying Gyi
缺少長短。是其自賜活命，生氣，等凡百東西，撥攏總人。26 其
dzong ih-go keng-mah zao-c'ih væn-koh-go nying hao deng læ kôh-tao-c'ü di min-teng ping-ts'ia pô yü-sin
從一個根脈造出萬國個人好庖來各到處地面頂。並且把預先
'æn-ding-go z-'eo teng gyi-lah só deng-go ts-ka tu cü-dziu-hao iao gyi-lah zing-zing keh-we
限定個時候，等其拉所庖個址界，都鑄就好。27 要其拉尋尋箇位
Cü 'ôh-tsia moh-læ-moh-ky'i we zing-djôh Gyi jün-r Gyi jih-dzæ z li ah-lah kôh-nying feh yün
主，或者摸來摸去會尋着其。然而其實在是離阿拉各人弗遠。28
Ing-we ah-lah yiu weh-ming we 'ang-dong læ-tong tso-nying tu z k'ao-djôh Gyi ziang ng-lah zi tso
因爲阿拉有活命，會行動，來東做人，都是靠着其。像爾拉自做
s cü-kwu yiu-sing wô Ah-lah tu z Gyi sang-go Kyi-jün z Jing-ming sang-go ah-lah ziu
詩主顧有星話：『阿拉都是其生個。』29 既然是神明生個，阿拉就
feh tông-kæ ts'eng Jing-ming-go t'i-tsih z ziang kying-ts nying-ts zah-deo be nying-go siu-dön teng ling-ky'iao
弗當該忖神明個體質是像金子，銀子，石頭，被人個手段等靈巧
sô tiao-k'eh-go Yî-zin feh ming-bah-go z-shü Jing-ming z ngæn-k'æ-ngæn-pi dæn-z yin-dzæ feng-fu
所雕刻個。30 以前弗明白個時世神明是眼開眼閉。但是現在吩咐
kôh-tao-kôh-c'ü væn-pah nying tu iao we-sing-cün-i ing-we Gyi yi-kying 'æn ih-go nyih-ts iao t'ôh Gyi
各到各處凡百人都要回心轉意。31 因爲其已經限一個日子，要託其
sô ding-kwe-go Nying tsiao tsing-dzih p'un-tön shü-kæn-zông keh-lah peh Gyi si-ts tsæ weh-cün-læ s-teh
所定規個人，照正直判斷世間上。箇拉撥其死仔再活轉來，使得
cong-nying hao siang-sing
衆人好相信。」

[1] 'Ôh wô, pa bu-sah go z-ken. 或話，拜菩薩個事幹。（原註）

32 Keh-sing nying t'ing-meng si-ts tsæ weh-cün-læ-go shih-wô yiu-sing c'ü-siao yiu-sing wô
箇星人聽聞死仔再活轉來個說話，有星取笑。有星話：

Ah-lah tsæ t'ing ng kông keh-go z-ken Pao-lo ziu-z-ka dzong gyi-lah cong-nyiang ka ky'i-de
「阿拉再聽爾講箇個事幹。」³³ 保羅就是介從其拉中央介去了。

Yiu kyi-go keng-djôh gyi siang-sing-de nen-cong yiu Üô-liah-pô-kwu nying Tiu-nyi-siu teng ih-go
³⁴ 有幾個跟着其，相信了。內中有亞略巴古人丟尼修，等一個
nyü-nying ming-z kyiao-leh Da-mô-li wa-yiu kyi-go nying teng gyi dong-de
女人名字叫勒大馬哩，還有幾個人等共同隊。

Sd. XVIII.

KEH-SING z-ken 'eo-deo Pao-lo li-k'æ Yüô-tin tseo tao Ko-ling-to P'ong-djôh ih-go Yiu-t'a
箇星事幹後頭保羅離開雅典，走到哥林多。² 碰着一個猶太
nying ming-z kyiao-leh Üô-kyü-lah z sang læ Peng-tu go gyi teng lao-nyüing Pah-kyi-lah kông-kông dzong
人，名字叫勒亞居拉，是生來本都個。其等老嫗百基拉剛剛從

Yi-da-li ka læ ing-we Keh-lao-tiu c'ih 'ao-ling eo long-tsong Yiu-t'a nying li-k'æ Lo-mô kying-dzing
以大利介來。因為革老丟出號令謳攏總猶太人離開羅馬京城。

Pao-lo tao gyi-lah u-sen læ Ing-we z tso-ying siu-nyi sô-yi deng læ gyi-lah oh-li tso
保羅到其拉烏碎來。³ 因為是做樣手藝，所以庵來其拉屋裏做
sang-weh gyi-lah z tso tsiang-bong we nyih go Pao-lo me-vong en-sih-nyih læ jü-we-dông-li kông
生活。其拉是做帳篷為業個。⁴ 保羅每逢安息日來聚會堂裏講

dao-li ky'ün-ky'ün Yiu-t'a teng Hyi-lah nying
道理，勸勸猶太等希臘人。

Teng-tao Si-lah Di-mo-t'a dzong Mô-gyi-teng ka læ Pao-lo sing-li dziah-kyih teng Yiu-t'a nying
⁵ 等到西拉、提摩太從馬其頓介來，保羅心裏着急，等猶太人
tso te-tsing Yiæ-su z Kyi-toh Yiu-t'a nying yi pæn-poh yi kông sih-doh-go shih-wô Pao-lo ziu t'eo-t'eo
做對證耶穌是基督。⁶ 猶太人又扳駁又講褻瀆個說話，保羅就敲敲

i-zông teng gyi-lah wô Ng-lah hyüih kwe peh ng-zi-go deo-zông ngô z ken-zing-go
衣裳，等其拉話：「爾拉血歸撥爾自個頭上。我是乾淨個。

dzong-kying-yi-'eo ngô tao bih-koh-nying u-sen ky'i-de Ziu li-k'æ keh-deo tseo-tsing ih-veng nying-kô
從今以後我到別國人烏碎去了。」⁷ 就離開箇頭，走進一份人家，

ming-z kyiao-leh Yiu-z-tu z kying-djong Jing-ming go cü-kwu gyi-go oh-lô teng jü-we-dông
名字叫勒猶士都，是敬重神明個主顧。其個屋落等聚會堂

t'ih-kah-pih Kwun jü-we-dông go Keh-li-z-pu zi teng 'o-kô tu siang-sing Cü Ko-ling-to nying
鐵隔壁。⁸ 管聚會堂個革哩士布自等和家都相信主。哥林多人

t'ing-meng keh-go dao-li siang-sing ziu si-li go yia yiu hyü-to
聽聞箇個道理相信受洗禮個，也有許多。

Yia-tao Pao-lo k'en-kyin hyin-ling Cū teng gyi wō Hao-vong p'ò ng yüong kōng ih-ngæn
9 夜到保羅看見顯靈，主等其話：「好留怕。爾用講，一眼
m-nao hyih-k'eo Ngō teng ng dô-kô læ-tong m-nying we 'ò-siu 'æ ng keh-go zing-li Ngō yiu
嚙得好歇口。10 我等爾大家來東，嚙人會下手害爾。箇個城裏我有
hyü-to pah-sing læ-tong Gyi ziu deng-lôh keh-deo ih-nyin ling loh-ko yüih læ gyi-lah cong-nyiang kōng
許多百姓來東。」11 其就庀落箇頭一年零六個月，來其拉中央講
Jing-ming-go dao-li
神明個道理。

Kyüô-liu tso Üô-kæ-üô tsong-toh z'-eo Yiu-t'a nying tsæn-zi ky'i kong-kyih Pao-lo ĩa gyi
12 迦流做亞該亞總督時候^[1]，猶太人斬齊去攻擊保羅，拉其
tao fah-dōng-zōng wō Keh-go nying ky'ün cong-nying feh tsiao lih-fah pa Jing-ming Pao-lo
到法堂上，話：13 「箇個人勸衆人弗照律法拜神明。」14 保羅
tang-tsiang k'æ k'eo Kyüô-liu ziu teng Yiu-t'a nying wō Ziah-z yiu feh kong-dao kæn-tiao-go en-gyin
打賬開口，迦流就等猶太人話：「若是有弗公道，奸刁個案件，
ngō meng-veng kæ næ-sing t'ing ng-lah Yiu-t'a nying Ziah kōng-tao bin-leng dao-li ming-z teng
我門份該耐心聽爾拉猶太人。15 若講到辯論道理，名字，等
ng-lah-go lih-fah ng-lah zi ky'i li-c'ü ngō z feh iao p'un-tōn keh-sing z-ken go Ziu ken
爾拉個律法，爾拉自去理取。我是弗要判斷箇星事幹個。」16 就趕
gyi-lah c'ih fah-dōng-zōng Cong Hyi-lah nying cô kwun jü-we-dōng go Sô-di-nyi læ fah-dōng-zin tang
其拉出法堂上。17 衆希臘人揸管聚會堂個所提尼，來法堂前打
gyi Keh-sing z-ken Kyüô-liu ih-ngæn feh kwun-tsiang
其。箇星事幹迦流一眼弗管賬。

[1] Y. 'E. 55. 耶（穌）後（頭）55（年）。（原註）

PAO-LO yi deng-zōng hao-kyi nyih ziu bih-k'æ keh-sing hyüong-di k'æ jün s tao Jü-li-üô
18 保羅又庀上好幾日，就別開箇星兄弟，開船駛到敘利亞。
Pah-kyi-lah teng Üô-kyü-lah dong-de ky'i læ Kyin-keh-li tsin deo-fah ing-we yiu nyün-sing hyü-ko-de
百基拉等亞居拉同隊去。來堅革哩剪頭髮，因為有願心許過了。19
Tao-leh Yi-feh-sô Pao-lo peh keh liang-go nying deng læ keh-deo gyi-zi tseo-tsing jü-we-dōng kōng
到了以弗所，保羅撥箇兩個人庀來箇頭。其自走進聚會堂，講
dao-li peh Yiu-t'a nying t'ing Gyi-lah ts'ing gyi dô-kô to deng-deng gyi feh k'eng ziu bih-k'æ
道理撥猶太人聽。20 其拉請其大家多庀庀，其弗肯。21 就別開
gyi-lah wō Ngō tsong iao tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i siu keh kw'a-tao-go tsih-k'eng Jing-ming ziah-z
其拉，話：「我總要到耶路撒冷去守箇快到個節肯。神明若是
k'eng-go ngō we cün-læ tsæ k'en ng-lah Ziu dzong Yi-feh-sô k'æ jün tao-leh Kæ-sah-li-üô ziu
肯個，我會轉來再看爾拉。」就從以弗所開船，22 到了該撒利亞就
zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i mōng-mōng kyiao-we 'eo-deo tseo-lôh tao En-di-ah ky'i
上耶路撒冷去望望教會^[1]。後頭走落到安提阿去。

[1] Y. 'E. 56. 耶（穌）後（頭）56（年）。（原註）

23 ^{Læ keh-deo deng-zông kyî-z yi dong-sing a-ts'jü tseo-ko Kyüô-lah-t'a teng Feh-li-kyüô} 來箇頭庵上幾時，又動身，挨次序走過加拉太等弗呂家
^{di-fông kyin-kwu cong meng-du-go sing} 地方，堅固衆門徒個心。

24 ^{Yiu ih-go Yiu-t'a nying ming-z kyiao-leh Üô-po-lo z sang læ Üô-lih-sæn-t'a go gyi nying} 有一個猶太人名字叫勒亞波羅，是生來亞力山太個，其人
^{giu k'eo-dzæ Sing-shü yi t'ong-t'eo tao Yi-feh-sô læ Keh-go nying yi-kying 'ôh-jih Cü-go dao-li} 有口才，聖書又通透，到以弗所來。²⁵ 箇個人已經學習主個道理。
^{ing-we yiu nyih-sing keh-lah ts-si kông Cü-go z-ken kao-hyüing nying-kô z tsih hyiao-teh Iah-'en-go} 因爲有熱心，箇拉仔細講主個事幹教訓人家。是只曉得約翰個
^{si-li Gyi ziu læ jü-we-dông-li fông-tæn ky'i kông Üô-kyü-lah teng Pah-kyi-lah t'ing-meng-ts ziu liu} 洗禮。²⁶ 其就來聚會堂裏放膽去講。亞居拉等百基拉聽聞仔，就留
^{gyi kyü-ky'i gyi-lah ka-shih Jing-ming-go dao-li peh gyi t'ing yü-kô ts-si 'Eo-deo Üô-po-lo} 其歸去，其拉解說神明個道理撥其聽愈加仔細。²⁷ 後頭，亞波羅
^{sing-siang iao tao Üô-kæ-üô ky'i cong hyüong-di yia ky'ün gyi ky'i sia sing eo keh-deo meng-du tsih-ziu gyi} 心想要到亞該亞去，衆兄弟也勸其去，寫信謳箇頭門徒接受其。
^{Kyi-jün tseo-tao gyi do-nyiang pông-dzu keh-sing k'ao-djôh eng-we siang-sing-go nying Ing-we gyi læ} 既然走到，其大樣幫助箇星靠着恩惠相信個人。²⁸ 因爲其來
^{cong-nying-go min-zin hyüih-sing poh-tao keh-sing Yiu-t'a nying yüong Sing-shü piao-ming Yiæ-su z Kyi-toh} 衆人個面前血心駁倒箇星猶太人，用聖書表明耶穌是基督。

Sd. XIX.

^{Üô-po-lo læ Ko-ling-to z-'eo Pao-lo yi-kying dzong zông-lu ka tseo-ko tao Yi-feh-sô læ} 亞波羅來哥林多時候，保羅已經從上路介走過，到以弗所來。
^{P'ong-djôh kyî-go meng-du ziu meng gyi-lah wô Ng-lah siang-sing z-'eo ziu-leh Sing-Ling feh} 碰着幾個門徒，² 就問其拉話：「爾拉相信時候受了聖靈弗？」
^{Gyi-lah teng gyi wô Sing-Ling yiu s-lôh-læ n̄n-teh ah-lah feh-zing t'ing-meng-ko Pao-lo teng} 其拉等其話：「聖靈有賜落來嘅得，阿拉弗曾聽聞過。」³ 保羅等
^{gyi-lah wô Ka-ni ng-lah ziu soh-go si-li Gyi-lah wô Iah-'en-go si-li} 其拉話：「介呢，爾拉受啥個洗禮？」其拉話：「約翰個洗禮。」
^{Pao-lo ziu wô Iah-'en z 'ang we-sing-cün-i-go si-li eo pah-sing siang-sing 'eo-jü gyi-zi læ-go} 保羅就話：「約翰是行回心轉意個洗禮，謳百姓相信後如其自來個
^{Cü-kwu ziu-z Kyi-toh Yiæ-su Gyi-lah t'ing-meng-ts ziu vong Cü Yiæ-su-go ming-deo ziu si-li} 主顧，就是基督耶穌。」⁵ 其拉聽聞仔就奉主耶穌個名頭受洗禮。⁶

Pao-lo siu en-en Sing-Ling ziu ling-djoh gyi-lah gyi-lah tông-z we kông kôh-c'ü t'u-wô teng mi-lä
保羅手按按，聖靈就臨着其拉。其拉當時會講各處土話，等未來
z-ken Long-tsong da-iah yiu jih-nyi-go nying
事幹。⁷ 攏總大約有十二個人。

8 Pao-lo tseo-tsing jü-we-dông fông-tæn læ-tih kông yiu sæn-ko yüih kong-fu nyi-leng Jing-koh-go
保羅走進聚會堂放膽來的講。有三個月工夫議論神國個
z-ken ky'ün-ky'ün nying-kô Yiu kyi-go nying sing-dziang zah-ngang feh siang-sing læ cong-nying min-zin
事幹，勸勸人家。⁹ 有幾個人心腸石硬弗相信^[1]，來衆人面前
pông-hwe keh-go dao-li Pao-lo ziu li-k'äe gyi-lah yia eo-c'ih meng-du zi nyih-nyih læ ih-go
謗毀箇個道理。保羅就離開其拉，也謳出門徒，自日日來一個
T'e-lah-nu-go shü-vông-li bin-leng dao-li Keh-cong-ka yiu liang nyin s-teh long-tsong deng læ
推喇奴個書房裏辯論道理。¹⁰ 箇種介有兩年。使得攏總庵來
Üö-si-tüö go cü-kwu feh-leng Yiu-t'a Hyi-lah nying tu t'ing-meng Cü Yia-su-go dao-li
亞西亞個主顧，弗論猶太、希臘人，都聽聞主耶穌個道理。

[1] Y. 'E. 57. 耶（穌）後（頭）57（年）。（原註）

11 Jing-ming t'ôh Pao-lo-go siu tso-c'ih kah-nga-go gyi-z zing-ts-ü pô siu-kying 'ôh-tsia
神明託保羅個手做出格外個奇事。¹² 甚至於把手巾，或者
yü-gyüing dzong Pao-lo-go sing-zông do tao bing-nying-go u-sen gyi-go bing ziu t'eh-diao-de ôh-kyü ziu
圍裙，從保羅個身上馱到病人個烏碎，其個病就脫掉了，惡鬼就
tseo-c'ih-de
走出了。

13 Keh-sing tseo-kông-wu ken kyü we nyih go Yiu-t'a nying yiu kyi-go læ keh-sing ôh-kyü vu-tih-go
箇星走江湖趕鬼爲業個猶太人^[1]，有幾個來箇星惡鬼附的個
cü-kwu sing-zông eo Cü Yia-su-go ming-deo wô Ah-lah t'ôh Pao-lo sô djün-go Yia-su feng-fu ng
主顧身上謳主耶穌個名頭，話：「阿拉託保羅所傳個耶穌，吩咐爾
tseo-c'ih-ky'i Yiu ih-go Yiu-t'a tsi-s-deo Z-kyi-wô yiu ts'ih-go ng-ts z-ka tso-fah
走出去。」¹⁴ 有一個猶太祭司頭士基華有七個兒子是介做法。¹⁵
Ôh-kyü we-teh z-ka wô Yia-su ngô hyiao-teh-go Pao-lo ngô yia nying-teh-go dæn-z ng-lah
惡鬼回答，是介話：「耶穌我曉得個，保羅我也認得個。但是爾拉
z soh-go nying Ôh-kyü vu-tih-go nying ziu t'iao-ko-ky'i tang-ba gyi cü-voh gyi s-teh
是啥個人？」¹⁶ 惡鬼附的個人就跳過去，打敗其，制服其。使得
gyi-lah c'ih-poh ziu-sông dao-c'ih keh-go oh-lô
其拉出膊受傷逃出箇個屋落。

[1] Y. 'E. 58. 耶（穌）後（頭）58（年）。（原註）

17 Deng læ Yi-feh-sô go Yiu-t'a Hyi-lah nying tu teh-cü keh-ky'i z-ken ziu long-tsong
庵來以弗所個猶太、希臘人都得知箇起事幹。就攏總
p'ô-gyü Cü Yia-su-go ming-deo ziu teh-djoh ts'ing-tsaen Siang-sing-go nying yiu hyü-to tseo-lä pô zi
怕懼。主耶穌個名頭就得着稱讚。¹⁸ 相信個人有許多走來，把自

sô tso-go z-ken ming-tông-tông tsiao-jing dziang-si wô-c'ih-lâe Ping-ts'ia keh-sing 'ang zia-fah go cū-kwu yiu
所做個事幹明當當招認，詳細話出來。¹⁹ 並且箇星行邪法個主顧有
hyü-to do-long gyi-go shü læ cong-nying min-zin me-diao gyi-lah kwu-kwu gyi kô-din tsoh-dzih
許多馱攏其個書，來衆人面前焅掉。其拉估估其價鈿，足值
ng-ts'in-liang nying-ts Z-ka Cū-go dao-li yiu do neng-ken yi 'ang-k'æ yi teh-sing
五千兩銀子。²⁰ 是介主個道理有大能幹，又行開，又得勝。

21 KEH-SING z-ken tso-hao-de Pao-lo sing-li ding-kyin tseo-ko Mô-gyi-teng Üô-kæ-üô
箇星事幹做好了^[1]，保羅心裏定見走過馬其頓、亞該亞，
tao Yia-lu-sah-leng ky'i z-ka wô Tao-leh keh-deo ts'eo ngô pih iao ky'i kyin Lo-mô
到耶路撒冷去，是介話：「到了箇頭之後，我必要去見羅馬
di-fông Ziu ts'a gyi liang pông-siu Di-mo-t'a teng Yi-lah-tu tao Mô-gyi-teng ky'i gyi-zi wa
地方。」²² 就差其兩幫手提摩太等以拉都到馬其頓去。其自還
dzæn-deng læ Üô-si-üô
暫庵來亞西亞。

[1] Y. 'E. 59. 耶（穌）後（頭）59（年）。（原註）

23 Keh-go z'eo we-leh keh-go dao-li nao-nyih fi-væn Yiu ih-go nying-s-vu ming-z
箇個時候，爲了箇個道理鬧熱非凡。²⁴ 有一個銀師父名字
kyiao-leh Ti-mi-tiu z tso Üô-ti-mi-go nying-ts jing-dông go s-teh keh-sing ho-kyi dong-din dzaen-leh feh
叫勒底米丟，是做亞底米個銀子神堂個，使得箇星夥計銅鈿賺了弗
siao Gyi eo-long keh-sing nying teng tso keh-sing-ka 'ông-tông go s-vu wô Beng-yiu ng-lah
少。²⁵ 其謳攏箇星人等做箇星介行當個師父，話：「朋友，爾拉
hyiao-teh ah-lah z k'ao keh-go 'ông-tông teh-li Næn-kæn ng-lah k'en-kyin t'ing-meng keh-go Pao-lo
曉得阿拉是靠箇個行當得利。²⁶ 難間爾拉看見聽聞箇個保羅，
fi-dæn læ Yi-feh-sô ts'ô-feh-to t'ong Üô-si-üô ky'ün-sing ta-diao hyü-to nying wô nying-go siu sô
非但來以弗所，差弗多統亞西亞勸醒帶掉許多人，話人個手所
tso-go sôn-feh-teh jing-ming Z-ka ni feh tæ-n-tsih ah-lah keh-go z-nyih k'ong-p'ô peh nying-kô
做個算弗得神明。²⁷ 是介呢，弗單只阿拉箇個事業恐怕撥人家
k'en-ky'ing ziu-z keh-we do-do nyü bu-sah Üô-ti-mi-go miao-yü yia k'ong-p'ô hwô-we-u-yiu ping-ts'ia t'ong
看輕，就是箇位大大女菩薩亞底米個廟宇也恐怕化爲烏有，並且統
Üô-si-üô teng pin-t'in-ô sô kong-vong Üô-ti-mi-go we-nyin yia iao mih-diao
亞西亞等遍天下所供奉亞底米個威嚴也要滅掉。」

28 Gyi-lah t'ing-meng-ts do-nyiang ô-wông ziu wæ-wæ-hyang wô Yi-feh-sô nying-go Üô-ti-mi
其拉聽聞仔大樣慚惶，就懷懷響話：「以弗所人個亞底米
do-leh-kying 'En-zing-li tu nao-nao-nyih-nyih k'ô-leh Mô-gyi-teng nying Kyüô-yiu teng Üô-li-dah-kwu
大勒緊！」²⁹ 咸城裏都鬧鬧熱熱，柯勒馬其頓人加猶等亞里達古，
z teng Pao-lo dong-de c'ih-meng-go nying ziu tsæn-zi üong-tsing hyi-veng-dziang-li Pao-lo siang tseo-tsing
是等保羅同隊出門個人，就斬齊擁進戲文場裏。³⁰ 保羅想走進

pah-sing cong-nyiang ky'i   meng-du feh k'eng peh gyi ky'i   Keh-sing   Uô-si-üô   tsong-pah yia yiu kyi-go   z
百姓中央去。門徒弗肯撥其去。³¹ 箇星亞西亞宗伯也有幾個（是
hwun-hyi Pao-lo go   ts'a nying læ ky'ün gyi tön   m-nao   tseo-tsing hyi-veng-dziang-li ky'i
歡喜保羅個），差人來勸其斷嘸得好走進戲文場裏去。

32   Gyi-lah wu-long-hyang-liang feng-feng-peh-ih   jü-long-tong-go nying lön-ts'ön-ky'i   yiu ih-do-pun wa
其拉胡嚨響亮紛紛不一。聚攏東個人亂攏去，有一大半還
feh hyiao-teh we-leh soh-go z-ken   tseo-long-læ-go   Yiu-t'a nying pô   Üô-lih-sæn-da   t'e-c'ih-læ   keh-dziao
弗曉得爲了啥個事幹走攏來個。³³ 猶太人把亞力山大推出來，箇潮
nying cong-nyiang yiu-sing peh gyi   lih-tæn-ky'i   Üô-lih-sæn-da   siu yüih-yüih   iao-siang feng-p'eo peh pah-sing t'ing
人中央有星撥其立帶起。亞力山大手扃扃，要想分割撥百姓聽。

34   Cong-nying hyiao-teh gyi   z   Yiu-t'a nying   ziu 'eh-k'eo-zi-dong   eo-ky'i-læ   wô   Yi-feh-sô   nying-go
衆人曉得其是猶太人，就合口齊動謳起來，話：「以弗所人個
Üô-ti-mi   do-leh-kying   keh-cong-ka   da-iah yiu ih-go   z-zing
亞底米大勒緊！」箇種介大約有一個時辰。

35   Keh-tsao yün-kwun ky'ün-sih cong-nying   ziu wô   Yi-feh-sô   nying   kông-tao keh-we do-do nyü
箇遭縣官勸息衆人，就話：「以弗所人，講到箇位大大女
bu-sah   Üô-ti-mi   teng keh dzong t'in   kông-lôh-læ-go   jing-ziang   jü feh hyiao-teh   Yi-feh-sô   zing-li tông
菩薩亞底米，等箇從天降落來個神像，誰弗曉得以弗所城裏當
miao-deo go   Keh-sing z-ken   kyi-jün   m-kao hao pæn-poh   sô-yi   ng-lah   kæ zing-tæn-lôh
廟頭個^[1]？」³⁶ 箇星事幹既然嘸告好扳駁，所以爾拉該靜帶落，

m-nao   lön-ts'ih-pah-tsao tso   Keh-sing nying yi   feh væn-djôh miao-yü   yi feh sih-doh   ng-lah-go
嘸得好亂七八糟做。³⁷ 箇星人又弗犯着廟宇，又弗褻瀆爾拉個

bu-sah   ng-lah   kying-z-ka   t'o-leh-læ   Ziah-z   Ti-mi-tiu   lin gyi   s-vu   keh-sing teng nying-kô yiu
菩薩，爾拉竟是介拖勒來。³⁸ 若是底米丟連其師父箇星等人家有

soh-go en-gyin   yia yiu kao-zông-go   nyih-ts   yia yiu kwun-fu   liang-ô hao ky'i tang kwun-s   Ng-lah
啥個案件，也有告狀個日子，也有官府。兩下好去打官司。³⁹ 爾拉

ziah meng bih-ky'i   z-ken   hao læ   'eh-li-go   kong-we li-hyang kyüih-tön gyi   Kông-tao kyih-mih-go   z-ken
若問別起事幹，好來合例個公會裏向決斷其。⁴⁰ 講到今末個事幹，

k'ong-p'ô iao kao ah-lah   z   fæn-lön   ing-we   m-kao   shih-wô hao feng-p'eo keh-go   nao-z   Kông-hao
恐怕要告阿拉是反亂。因爲嘸告說話好分割箇個鬧事。」⁴¹ 講好

keh-sing shih-wô   gyi ziu fah-sæn cong-nying
箇星說話，其就發散衆人。

[1] 'Ôh wô, z kong-vong gyi go. 或話，是供奉其個。（原註）

[2] Yiu-teh fæn, kyih-mih ziu-z zo-dông-go nyih-ts. 有得翻，今末就是坐堂個日子。（原註）

[3] 'Ôh wô, ze-djông go. 或話，隨常個。（原註）

Sd. XX.

KEH-GO ts'ao-lön yi-kying en-zing-de Pao-lo eo-long meng-du feng-bih ih-fæn ziu dong-sing tao
箇個吵亂已經安靜了，保羅謳攏門徒，分別一番，就動身到
Mô-gyi-teng ky'i
馬其頓去。

Kying-ko keh-sing di-fông pô hyü-to shih-wô ky'ün-ky'ün gyi-lah ziu tao Hyi-lah Keh-deo
2 經過箇星地方^[1]，把許多說話勸勸其拉，就到希臘。3 箇頭
deng-zông sæn-ko yüih gyi k'eo-k'eo iao k'æ jün tao Jü-li-üô ky'i Yiu-t'a nying shih kyi-meo iao 'æ gyi
庵上三個月，其扣扣要開船到敘利亞去，猶太人設計謀要害其。
ziu kyüih-i tang Mô-gyi-teng ka tseo-cün-læ Keng-leh gyi tao Üô-si-üô ky'i-go cü-kwu yiu
就決意打馬其頓介走轉來。4 跟勒其到亞西亞去個主顧，有
Pi-li-üô-go Sô-pô-teh T'iah-sah-lo-nyi-kyüô-go Üô-li-dah-kwu teng Si-kong-tu Deh-pi-go
庇哩亞個所巴德。帖撒羅尼迦個亞里達古、等西公都。特庇個
Kyüô-yiu wa-yiu Di-mo-t'a Üô-si-üô-go T'e-kyi-kwu teng Deh-lo-fi-mo Keh-pæn nying sin
加猶、還有提摩太。亞西亞個推基古、等特羅非摩。5 箇班人先
ky'i læ Deh-lo-üô teng ah-lah kæn Vu-kao-tsih keh-sing nyih-ts-go 'eo-deo ah-lah dzong Fi-lih-pi
去，來特羅亞等阿拉間。6 無酵節箇星日子個後頭，阿拉從腓立比
k'æ jün ng nyih kong-fu tao Deh-lo-üô teng gyi-lah we-djöh keh-deo deng-zông ts'ih nyih
開船。五日工夫到特羅亞，等其拉會着。箇頭庵上七日。

[1] Y. 'E. 60. 耶（穌）後（頭）60（年）。（原註）

Ts'ih-nyih-go deo-nyih meng-du jü-long-læ iao p'ah ping Pao-lo tang-tsiang di-nyi nyih dong-sing ky'i
7 七日個頭日，門徒聚攏來要厭餅。保羅打賬第二日動身去，
sô-yi teng gyi-lah kông dao-li kông-leh dziang-p'in tao pun-yia-ko Læ gyi-lah jü-long-kæn-go leo-teng yiu
所以等其拉講道理。講勒長篇到半夜過。8 來其拉聚攏間個樓頂有
hyü-to teng-liang Yiu ih-go 'eo-sang ming-z kyiao-leh Yiu-t'e-kwu zo læ k'æn-deo do-nyiang tang
許多燈亮。9 有一個後生，名字叫勒猶推古，坐來檻頭，大樣打
k'eh-c'ong Pao-lo kông-leh dziang-kyiu gyi sah-kao kw'eng-joh ziu dzong sæn-zeng-leo tih-lôh-læ tông-ky'i
瞌睏。保羅講勒長久，其煞覺睏熟，就從三層樓跌落來。擋起
yi-kying si-de Pao-lo tseo-lôh-læ p'oh-tao gyi sing-zông o-leh gyi z-ka wô Ng-lah
已經死了。10 保羅走落來，撲倒其身上，揜勒其，是介話：「爾拉
hao-vong ky'ih-hoh gyi sing-ming yiu-go Ziu tseo-zông-ky'i p'ah-leh ping yi ky'üoh ih-ts'æn væn
好留喫惟。其性命有個。」11 就走上去，厭餅，又喫一餐飯，

teng gyi-lah dô-kô kông-leh dziang-kyiu dzih-tao t'in-liang z-ka dong-sing ky'i-de Keh-go 'eo-sang
等其拉大家講勒長久，直到天亮。是介動身去了。12 箇個後生
yi-kying weh-tong-de gyi-lah ling gyi læ sing-li do-nyiang en-we-de
已經活東了。其拉領其來，心裏大樣安慰了。

Ah-lah ziu lôh jün ky'i k'æ tao Üô-shoh iao læ keh-deo tsih Pao-lo lôh jün ing-we gyi
13 阿拉就落船去，開到亞朔，要來箇頭接保羅落船。因為其
z-ka ding-kyin zi iao bu-'ang-leh ky'i Læ Üô-shoh we-djôh Pao-lo ziu tsih gyi lôh jün s tao
是介定見，自要步行勒去。14 來亞朔會着保羅，就接其落船，駛到
Mi-t'e-li-nyi Dzong keh-deo k'æ jün di-nyi nyih s tao Kyi-ah-go te-min di-sæn nyih s-tsing
米推利尼。15 從箇頭開船，第二日駛到基阿個對面。第三日駛進
Sah-mo 'eo-deo boh læ To-kyi-lin di-s nyih tao Mi-li-tu Pao-lo ding-kyin s-ko
撒摩。後頭泊來多基臉。第四日到米利都。16 保羅定見駛過
Yi-feh-sô sæn-leh Üô-si-üô to tæ-n-kôh kong-fu ziah-z hao-s-teh-go gyi pô-feh-neng-keo læ
以弗所，省勒亞西亞多耽擱工夫。若是好使得個，其巴弗能夠來
wu-shing-tsih keh nyih hao tao Yiæ-lu-sah-leng
五旬節箇日好到耶路撒冷。

PAO-LO dzong Mi-li-tu ts'a nying tao Yi-feh-sô ky'i siang-ts'ing kyiao-we-li keh-sing tsiang-lao
17 保羅從米利都差人到以弗所去想請教會裏箇星長老。18
Læ-de Pao-lo teng gyi-lah wô
來了，保羅等其拉話：

Ng-lah tu hyiao-teh dzong ngô tao Üô-si-üô go deo-ih-nyih yi-læ ngô djông-djông læ ng-lah
「爾拉都曉得從我到亞西亞個頭一日以來，我常常來爾拉
cong-nyiang dza-go tso-nying voh-z Cü yiu ih-ts'ih-go ky'in-hyü dziang c'ih ngæn-li ping-ts'ia tsao-djôh
中央咋個做人。19 服侍主有一切個謙虛，長出眼淚，並且遭着
Yiu-t'a nying meo-'æ ngô go næn-deo Væn-pah kwæn-djôh ng-lah-go ih-c'ü ngô ih-ngæn m-neh ing-mun
猶太人謀害我個難頭。20 凡百關着爾拉個益處我一眼無得隱瞞，
z læ cong-nying min-zin teng oh-lô li-hyang t'ong-cü ng-lah kao-hyüing ng-lah hyüih-sing læ-tih ky'ün
是來衆人面前等屋落裏向通知爾拉，教訓爾拉。21 血心來的勸
Yiu-t'a nying teng Hyi-lah nying tu iao we-sing-cün-i kwe-voh Jing-ming iao siang-sing ah-lah Cü Yiæ-su
猶太人等希臘人，都要回心轉意歸服神明，要相信阿拉主耶穌
Kyi-toh
基督。

Næn-kæn ngô sing-li bo-djü-liao-go tao Yiæ-lu-sah-leng ky'i feh-tsiao læ keh-deo we p'ong-djôh
22 「難問我心裏縛住了個到耶路撒冷去，弗照來箇頭會碰着
soh-go z-ken tsih-yiu Sing-Ling læ kôh zing-li tso te-tsing wô yiu ying-gyü 'o-næn teng ngô kæn
啥個事幹。23 只有聖靈來各城裏做對證，話有刑具禍難等我問。24
Dæn-z keh-sing z-ken ngô ih-ngæn feh dziah læ i-li yia m-neh feh-sô-teh zi-go sing-ming z iao
但是箇星事幹我一眼弗着來意裏，也無得弗捨得自個性命，是要

kao-kao-hying-hying tseo-wun ngô-go lu-dzing ping-ts'ia tso-dzing Cü Yia-su sô kao-dæ ngô go tsih-veng ky'i
高高興興走完我個路程，並且做成主耶穌所交代我個職份，去
te-tsing Jing-ming eng-we-go foh-ing
對證神明恩惠個福音。

25 Ngô su-djông læ ng-lah cong-nyiang tseo-læ-tseo-ky'i djün Jing-koh-go dao-li næn-kæn ngô hyiao-teh
「我素常來爾拉中央走來走去傳神國個道理。難間我曉得
ng-lah yi-'eo tu feh we tsæ kyin ngô min de Keh-lah kyih-mih ngô tso te-tsing peh ng-lah ng-lah
爾拉以後都弗會再見我面了。26 箇拉今末我做對證撥爾拉，爾拉
cong-nying-go hyüih ngô z m-neh tsao-djôh ing-we Jing-ming-go ts-i ngô ih-ngæn m-neh ing-mun z
衆人個血我是無得遭着。27 因爲神明個旨意我一眼無得隱瞞，是
long-tsong djün peh ng-lah t'ing ko Keh-lah ng-lah zi yüong kwu-djôh zi yia yüong kwu-djôh Sing-Ling
攏總傳撥爾拉聽過。28 箇拉爾拉自用顧着自，也用顧着聖靈
shih-lih ng-lah tso kyin-toh go long-tsong keh ih-de yang ky'i tsiao-kwun Jing-ming-go kyiao-we ziu-z Gyi yüong
設立爾拉做監督個攏總箇一隊羊，去照管神明個教會，就是其用
Zi-go hyüih sô ma-læ-go Ing-we ngô hyiao-teh ngô ky'i ts-'eo pih-ding yiu li-'æ-go za-lông tseo-tsing
自個血所買來個。29 因爲我曉得我去之後必定有厲害個豺狼走進
ng-lah cong-nyiang ve feh-sô-teh keh-de yang Wa-yiu ng-lah zi li-deo yia pih-ding yiu nying c'ih-læ
爾拉中央，膾弗捨得箇隊羊。還有爾拉自裏頭也必定有人出來，
kông hwa-zia-go dao-li sing-siang ying-yiu meng-du keng-djôh gyi Sô-yi ng-lah yüong kying-sing yüong
講歪斜個道理，心想引誘門徒跟着其。31 所以爾拉用警醒，用
kyi-teh ngô sæn nyin kong-fu nyih-yia feh hyih 'en-leh ngæn-li ky'ün ng-lah kôh-nying
記得我三年工夫日夜弗歇含勒眼淚勸爾拉各人。

32 Hyüong-di ngô næn-kæn tsiang ng-lah t'ôh læ Jing-ming-go siu-li yi t'ôh læ Gyi eng-we-go
「兄弟，我難間將爾拉託來神明個手裏，又託來其恩惠個
dao-li Gyi neng-keo dzing-dziu ng-lah-teh-ky'i yi s-peh ng-lah ziu ts'æn-nyih læ long-tsong tseng-ky'i-liao
道理。其能夠成就爾拉德氣，又賜撥爾拉受產業來攏總尊起了
cü-kwu-go li-hyang Ngô m-neh k'en-siang jü-go kying-ts nying-ts i-zông keh-sing ng-lah tu
主顧個裏向。33 我無得看相誰個金子、銀子、衣裳箇星。34 爾拉都
hyiao-teh ngô keh-shông siu z kong-ing ngô-go yüong-dziang yia kong-ing ngô dong-de cü-kwu Ngô z
曉得我箇雙手是供應我個用場，也供應我同隊主顧。35 我是
yang-yang pa-c'ih peh ng-lah k'en iao ng-lah kæ z-ka lao-loh pông-dzu keh-sing no-ziah-go cü-kwu
樣樣擺出撥爾拉看，要爾拉該是介勞碌，幫助箇星懦弱個主顧。
yi iao ng-lah kyi-teh Cü Yia-su-go shih-wô z-ka wô S eng pi ziu eng keng-kô yiu
又要爾拉記得主耶穌個說話，是介話：『施恩，比受恩，更加有
foh-ky'i
福氣。』」

36 Kông-hao-ts ziu gyü-lôh teng cong-nying dô-kô tao-kao Gyi-lah tu do-nyiang
講好仔，就跪落，等衆人大家禱告。37 其拉都大樣
k'oh-ky'i-læ o-leh Pao-lo-go deo-kying hyüong-hyüong gyi cü gyi-lah ting iu-meng z we-leh gyi
哭起來，掙勒保羅個頭頸，嗅嗅其嘴。38 其拉頂憂悶，是爲了其

kōng yi-'eo feh we tsæ kyin ngô min keh ih-kyü Ziu song gyi lôh jün
講「以後弗會再見我面」箇一句。就送其落船。

Sd. XXI.

AH-LAH yi-kying bih-k'æ gyi-lah ziu k'æ jün pih-dzih s tao Ko-z di-nyi nyih tao Lo-ti
阿拉已經別開其拉，就開船，筆直駛到哥士。第二日到羅底。
dzong keh-deo tao P'ô-da-lah P'ong-djôh ih-tsah tao Fi-nyi-kyi ky'i-go jün ziu lôh jün k'æ-c'ih-ky'i
從箇頭到帕大喇。²碰着一隻到腓尼基去個船，就落船開出去。³
K'en-kyin Kyü-pi-lu tang gyi jing-siu-pin s-ko hyiang Jü-li-üô ka ky'i tao T'e-lo p'ao mao ing-we
看見居比路，打其順手邊駛過，向敘利亞介去，到推羅拋錨。因爲
jün læ keh-deo iao sia-zæ Ah-lah ziu zing-djôh keh-deo-go meng-du læ keh u-sen deng-zông ts'ih
船來箇頭要卸載^[1]。⁴阿拉就尋着箇頭個門徒，來箇烏碎庵上七
nyih gyi-lah be Sing-Ling ken-dong eo Pao-lo m-nao zông Yia-lu-sah-leng ky'i
日。其拉被聖靈感動謳保羅嚙得好上耶路撒冷去。

[1] 卸船，《字語彙解》作「卸[ ]舟載」

Nyih-ts mun-de ah-lah ziu dong-sing ky'i gyi-lah long-tsong lin lao-bo ng-nô song ah-lah tao
⁵日子滿了，阿拉就動身去。其拉攏總連老婆兒因送阿拉到
zing-nga ziu tu læ hæ-du-zông gyü-lôh tao-kao Keh-tsao dô-kô bih-k'æ ah-lah ziu lôh jün
城外。就都來海塗上跪落禱告。⁶箇遭大家別開，阿拉就落船，
gyi-lah kyü oh-li ky'i
其拉歸屋裏去。

Dzong T'e-lo s tao To-li-mæ jün-lu wun-de ziu læ keh-deo mông-mông hyüong-di dô-kô
⁷從推羅駛到多利買，船路完了。就來箇頭望望兄弟，大家
deng-zông ih-nyih Di-nyi nyih ah-lah z Pao-lo dong-de-go nying tu dong-sing tao Kæ-sah-li-üô
庵上一日。⁸第二日阿拉，是保羅同隊個人，都動身到該撒利亞。
tseo-tsing djün foh-ing go Fi-lih-go oh-li teng gyi dô-kô deng-lôh Fi-lih ziu-z keh ts'ih-go nying
走進傳福音個腓力個屋裏，等其大家庵落。腓力就是箇七個人
dzæ-nen-go Gyi yiu s-go nön z-go dong-nyü we kông sin-cü shih-wô go
在內個。⁹其有四個因，是個童女，會講先知說話個。

Ah-lah deng-zông hao-kyi nyih yiu ih-go sin-cü-nying ming-z kyiao-leh Üô-kyüô-pu dzong
¹⁰阿拉庵上好幾日，有一個先知人，名字叫勒亞迦布，從
Yiu-t'a ka læ Tseo tao ah-lah u-sen ziu do-leh Pao-lo-go kyiao-sing-ta bo gyi-zi-go siu teng
猶太介來。¹¹走到阿拉烏碎，就馱勒保羅個繖身帶，縛其自個手等

kyiah wô Sing-Ling z-ka wô Keh-keng ta-go cū-nying-kô Yiu-t'a nying læ Yia-lu-sah-leng
腳，話：「聖靈是介話：『箇根帶個主人家，猶太人來耶路撒冷
yia we z-ka bo gyi song peh bih-koh-nying-go siu-li
也會是介縛其，送撥別國人個手裏。』」

12 T'ing-meng keh-sing shih-wô ah-lah teng keh di-fông nying dô-kô ky'ün gyi m-nao zông
聽聞箇星說話，阿拉等箇地方人大家勸其嘸得好上
Yia-lu-sah-leng Pao-lo we-teh z-ka wô Ng-lah dza-we z-ka di-k'oh sông ngô-go
耶路撒冷。13 保羅回答，是介話：「爾拉咋會是介啼哭，傷我個
sing ngô we-leh Cü Yia-su-go ming-deo feh tæ-n-tsih bo ziu-z si læ Yia-lu-sah-leng yia
心？我爲了主耶穌個名頭，弗單只縛，就是死來耶路撒冷也
dzing-nyün-go Gyi kyi-jün feh k'eng t'ing ky'ün ah-lah ziu hyih-tsôh wô Ka-ni Cü-go
情願個。」14 其既然弗肯聽勸，阿拉就歇作，話：「介呢，主個
ts-i hao tso-dzing
旨意好做成。」

15 Keh kyì nyih 'eo-deo ah-lah be-hao p'u-kæ 'ang-li zông Yia-lu-sah-leng ky'i Yiu kyì-go
箇幾日後頭，阿拉備好鋪蓋行李，上耶路撒冷去。16 有幾個
Kæ-sah-li-üô-go meng-du dô-kô ky'i ling ah-lah tao ih-go lao meng-du Kyü-pi-lu nying Nô-seng
該撒利亞個門徒大家去，領阿拉到一個老門徒，居比路人，拿孫
oh-li tso deng-c'ü
屋裏，做庵處。

17 AH-LAH tao-leh Yia-lu-sah-leng keh-sing hyüong-di tu kao-kao-hying-hying nying-tsih ah-lah
阿拉到了耶路撒冷，箇星兄弟都高高興興迎接阿拉。18
Di-nyi nyih Pao-lo teng ah-lah dô-kô tsing-ky'i kyin Yüô-kôh cong tsiang-lao yia tu læ-kæn Pao-lo
第二日保羅等阿拉大家進去見雅各。衆長老也都來問。19 保羅
mông-mông gyi-lah ziu pô Jing-ming læ bih-koh cong-nyiang t'ôh gyi sô tso-go z-ken ih-tang-ih wô hyiang
望望其拉，就把神明來別國中央託其所做個事幹一打一話向
gyi-lah dao
其拉道。

20 Gyi-lah t'ing-meng-ts ziu tsæn-me Cü ping-ts'ia teng Pao-lo wô Hyüong-di ng k'en-kyin
其拉聽聞仔就讚美主。並且等保羅話：「兄弟，爾看見
siang-sing-go Yiu-t'a nying yiu to-siao væn-su kông-tao lih-fah gyi-lah tu z nyih-sing-go Yiu nying
相信個猶太人有多少萬數。講到^[1]律法其拉都是熱心個。21 有人
dziang-t'ong wô hyiang gyi-lah dao ng kao keh-sing læ bih-koh li-hyang go Yiu-t'a nying tu hao ky'i-diao Mo-si-go
長通話向其拉道，爾告箇星來別國裏向個猶太人都好棄掉摩西個
shih-wô eo gyi-lah m-nao teng ng-ts 'ang tsiu-keh-li yia hao-vong i lao kwe-kyü Næn-kæn dza
說話，謳其拉嘸得好等兒子行周割禮，也好留依老規矩。22 難間咋
long-fah ni Yiu hyü-to nying pih-ding iao jü-long-læ ing-we tsong we t'ing-meng ng tao-tong-de
弄法呢？有許多人必定要聚攏來，因爲總會聽聞爾到東了。23
Ka-ni yüong i ah-lah-go shih-wô tso Ah-lah u-sen yiu s-go nying tu yiu nyün-sing hyü-kæn
介呢，用依阿拉個說話做。阿拉烏碎有四個人，都有願心許間。24

ng hao ling-leh keh-sing nying teng gyi-lah dô-kô kyih-zing ping-ts'ia dæ gyi do-c'ih fi-yüong peh gyi-lah hao
爾好領勒箇星人，等其拉大家潔淨。並且代其馱出費用，撥其拉好
t'i deo s-teh cong-nying hao hyiao-teh sô t'ing-meng ng go z-ken tu z hyü-go ng-zi yia z siu-djü
剃頭。使得衆人好曉得所聽聞爾個事幹都是虛個，爾自也是守住
lih-fah ka tso-go Kông-tao keh-sing siang-sing-go bih-koh-nying ah-lah yi-kying sia sing ding-kwe gyi-lah
律法介做個。²⁵講到箇星相信個別國人，阿拉已經寫信，定規其拉
ih-ngæn hao-vong siu-djü keh-sing-ka z-ken tsih iao feh tsao-djôh nyi-su-moh-tiao-go tsi-veh teng hyüih lin
一眼好畱守住箇星介事幹，只要弗遭着泥塑木雕個祭物、等血、連
ts'eh-sah-go sang-k'eo wa-yiu kæn-ying z-ken z-de
撮煞個性口、還有姦淫事幹，是了。」

[1] 原書此處錯印爲 kong-tao，據文意及 1898 年版改正

26 Keh-tsao Pao-lo ling-leh keh-sing nying di-nyi nyih teng gyi-lah dô-kô kyih-zing-ts tseo-tsing
箇遭保羅領勒箇星人，第二日等其拉大家潔淨仔走進
sing-din-li iao t'ong-cü kyih-zing-go nyih-ts mun-de tæ-n-teng t'i gyi-lah kôh-nying hyin tsi-veh
聖殿裏，要通知潔淨個日子滿了，單等替其拉各人獻祭物。

27 Keh ts'ih nyih kw'a wun-de dzong Üô-si-üô ka læ-go keh-sing Yiu-t'a nying k'en-kyin Pao-lo læ
箇七日快完了，從亞西亞介來個箇星猶太人，看見保羅來
sing-din-li læ-kæn ziu long-leh cong pah-sing lôn-ts'ôn-ky'i 'ô-siu k'ô gyi hyiang-hyang wô
聖殿裏來問，就弄勒衆百姓亂攪起，下手拷其，²⁸響響話：

Yi-seh-lih nying læ pông-dzu Keh-go nying ziu-z kôh-tao-c'ü djün kyiao ti-dih ah-lah pah-sing teng
「以色列人，來幫助！箇個人就是各到處傳教抵敵阿拉百姓，等

lih-fah teng dông-deo di-fông go feh tæ-n-tsih z-ka yi ling-leh Hyi-lah nying tseo-tsing sing-din-li
律法，等蕩頭地方個。弗單只是介，又領勒希臘人走進聖殿裏，

u-wê keh-go sing-jün u-sen Gyi-lah zin-deo k'en-kyin Yi-feh-sô nying Deh-lo-fi-mo teng Pao-lo
污穢箇個聖善烏碎。」²⁹（其拉前頭看見以弗所人特羅非摩等保羅

dô-kô læ zing-li dao-z Pao-lo ling gyi tsing sing-din-li ky'i-ko-de Mun zing-li ziu yiao-dong
大家來城裏，道是保羅領其進聖殿裏去過了。）³⁰滿城裏就搖動，

pah-sing tu peng-long-læ keh-tsao k'ô-leh Pao-lo t'ô-c'ih sing-din nga-deo meng ziu kwæn-de
百姓都奔攏來。箇遭拷勒保羅，拖出聖殿外頭。門就關了。

31 Tsing tang-tsiang long-sah gyi yiu 'ông-dzing djün tao ying-li-go ts'in-tsong wô 'En
正打賬弄煞其，有行情傳到營裏個千總，話：「咸

Yiæ-lu-sah-leng tu ts'ao-lôn Gyi ziu lih-k'eh ky'i ping teng pah-tsang peng-lôh gyi-lah u-sen ky'i
耶路撒冷都吵亂。」³²其就立刻起兵等百總，奔落其拉烏碎去。

Cong-nying k'en-kyin ts'in-tsong teng ying-ping ziu hyih-siu feh tang Pao-lo Keh-tsao ts'in-tsong tseo-long-læ k'ô
衆人看見千總等營兵，就歇手弗打保羅。³³箇遭千總走攏來拷

gyi feng-fu do liang-keng lin-diao so-djü ziu meng keh z soh-go nying gyi sô tso-ko z dza-go
其，吩咐馱兩根鏈條鎖住。就問箇是啥個人，其所做過是咋個

z-ken Cong-nying wæ-wæ-hyang feng-feng-peh-ih ts'in-tsong we-leh ts'ao-lôn k'ao gyi feh-jih ziu
事幹。³⁴衆人懷懷響，吩咐不一。千總爲了吵亂靠其弗實，就

feng-fu ta gyi tao ying-li ky'i Tao-leh kah-bu-kæn we-leh cong-nying üong-tsi ying-ping tsih k'o-yi pe
吩咐帶其到營裏去。³⁵ 到了格步階，爲了衆人擁擠，營兵只可以搯
gyi
其。³⁶ 箇大潮百姓跟勒後頭，懷懷響話：「棄掉其！」

137 Pao-lo kw'a ta-tsing ying-li teng ts'in-tsong wô Ngô hao teng ng kông ih-kyü feh
保羅快帶進營裏，等千總話：「我好等爾講一句弗？」
Ts'in-tsong wô Hyi-lah shih-wô ng soh hyiao-teh-go Ng soh feh-z keh Yiæ-gyih nying ziu-z
千總話：「希臘說話爾啥曉得個？」³⁸ 爾啥弗是箇埃及人^[1]，就是
zin-deo tsôh-lôn seh-ling keh s-ts'in gyiang-dao tseo-c'ih tao kw'ông-ia di-fông go ma Pao-lo wô
前頭作亂，率領箇四千強盜走出到曠野地方個嗎？」³⁹ 保羅話：
Ngô z Yiu-t'a nying sang læ Kyi-li-kyüô-go Da-su z yiu ming-deo zing-li-go pah-sing gyiu ng
「我是猶太人，生來基利家個大數，是有名頭城裏個百姓。求爾
ing-hyü ngô teng pah-sing kông liang-kyü
應許我等百姓講兩句。」

[1] Keh Yiæ-gyih nying z Y. 'E. 55 keh nyin tsôh-lôn-go. 箇埃及人是耶（穌）

後（頭）55（年）箇年作亂個。（原註）

40 Ts'in-tsong ing-hyü-de Pao-lo ziu lih læ kah-bu-kæn-li dziao-leh pah-sing siu yüih-yüih
千總應許了。保羅就立來格步階裏，朝勒百姓手扞扞。
Gyi-lah do-nyiang zing-lôh-de Pao-lo ziu yüong Hyi-pah-læ-go t'u-ing k'æ k'eo z-ka wô
其拉大樣靜落了。保羅就用希伯來個土音開口，是介話：

Sd. XXII.

Cong-we shoh-pah hyüong-di ts'ing ng-lah t'ing ngô næn-kæn zi feng-p'eo-go shih-wô Cong-nying
「衆位叔伯兄弟，請爾拉聽我難間自分割個說話。²（衆人
t'ing-meng gyi yüong Hyi-pah-læ-go t'u-ing teng gyi-lah kông yü-kô zing-bæn Pao-lo wô Ngô z-go
聽聞其用希伯來個土音等其拉講，愈加靜辦。保羅話：）」³ 我是個
Yiu-t'a nying sang læ Kyi-li-kyüô-go Da-su z dông-deo zing-li iang-do læ Kyüô-mô-lih-go meng-'ò
猶太人，生來基利家個大數，是蕩頭城裏養大來迦瑪列個門下，
dziang-si 'ôh-jih tsu-tsong-go lih-fah yi we-leh Jing-ming nyih-sing ziang kyih-mih ng-lah cong-we ih-yiang-go
詳細學習祖宗個律法，又爲了神明熱心，像今末爾拉衆位一樣個。
Ngô zin-deo pih-næn keh-lu nying tao si-go di-bu feh-leng nen-nyü tu bo-ts ky'ih-lôh kæn-li keh z
⁴ 我前頭逼難箇路人到死個地步，弗論男女都縛仔挈落監裏。⁵ 箇是
tsi-s-deo teng cong tsiang-lao hao teng ngô tso te-tsing Ngô yia z gyi-lah siu-li tsih-ziu sia peh hyüong-di go
祭司頭等衆長老好等我做對證。我也是其拉手裏接受寫撥兄弟個

sing ziu tao Da-mô-seh ky'i tang-tsiang pô keh-deo læ-kæn-go nying bo-ts ta tao Yiaë-lu-sah-leng læ
信，就到大馬色去。打賬把箇頭來問個人縛仔帶到耶路撒冷來，
ziu ying-vah
受刑罰。

Ngô lu kw'a tseo tao Da-mô-seh siang-gying iah-læ tsiu-ko z-'eo hweh-jün t'in-li yiu do-do
6 「我路快走到大馬色相近，約來晝過時候，忽然天裏有大大
liang-kwông dön-ky'ün tsiao-djôh ngô Ngô ziu tih-tao di-ying-li t'ing-meng yiu sing-ing teng ngô wô
亮光團圈照着我。7 我就跌倒地垠裏，聽聞有聲音等我話：

Sao-lo Sao-lo ng dza-we pih-næn Ngô ni Ngô ziu we-teh wô Cü Ng z
『掃羅，掃羅，爾咋會逼難我呢？』8 我就回答話：『主，爾是
jü Gyi teng ngô wô Ngô ziu-z ng sô pih-næn-go Nô-sah-leh Yiaë-su Teng ngô
誰？』其等我話：『我就是爾所逼難個拿撒勒耶穌。』9 （等我
dong-de-go nying k'en-kyin liang-kwông yi ky'ih-hoh tsih-z t'ing-feh-c'ih teng ngô kông-go Cü-kwu sing-ing
同隊個人看見亮光，又喫惶。只是聽弗出等我講個主顧聲音。）

Ngô wô Cü ngô kæ dza tso Cü teng ngô wô Bô-ky'i-læ tao Da-mô-seh ky'i
10 我話：『主，我該咋做？』主等我話：『爬起來，到大馬色去。
væn-pah ding-kwe peh ng tso go z-ken tsiang-læ keh-deo we wô hyiang ng dao-gyi
凡百定規撥爾做個事幹，將來箇頭會話向爾道其。』

Ngô we-leh keh liang-kwông-go tsiao-yiao k'en-feh-kyin sô-yi be dong-de nying te-leh ngô siu
11 「我爲了箇亮光個照耀看弗見，所以被同隊人勛勒我手，
tao Da-mô-seh ky'i Yiu ih-go Üô-nô-nyi-üô dziu lih-fah k'en-læ z gyin-sing-go nying z deng læ
到大馬色去。12 有一個亞拿尼亞，就律法看來是虔心個人，是庵來

keh-deo go Yiu-t'a nying tu ts'ing-tsaen-go tseo-tsing ngô u-sen lih-ts teng ngô wô Hyüong-di
箇頭個猶太人都稱讚個，13 走進我烏碎，立仔等我話：『兄弟

Sao-lo ng hao tsæ k'en-kyin Ngô tông-z k'en-kyin gyi Gyi yi wô Ah-lah tsu-tsong-go
掃羅，爾好再看見。』我當時看見其。14 其又話：『阿拉祖宗個

Jing-ming yü-sin shih-lih ng-hao hyiao-teh Gyi-go ts-i k'en-kyin keh-we tsing-dzih-go Cü-kwu t'ing-meng Gyi
神明預先設立爾好曉得其個旨意，看見箇位正直個主顧，聽聞其

k'eo-li-go shih-wô Ing-we ng sô k'en-kyin sô t'ing-meng-go z-ken iao læ cong-nying min-zin teng Gyi
口裏個說話。15 因爲爾所看見所聽聞個事幹，要來衆人面前等其

tso te-tsing Næn-kæn ng wa iao teng soh-go ni Bô-ky'i-læ tao-kao Cü-go ming-deo ziu si-li
做對證。16 難問爾還要等啥個呢？爬起來，禱告主個名頭受洗禮，

gyiang-diao ng-go ze
澆掉爾個罪。』

'Eo-deo ngô tsæ tseo-cün Yiaë-lu-sah-leng k'eo-k'eo læ sing-din-li tao-kao z-'eo nying ziu
17 「後頭我再走轉耶路撒冷，扣扣來聖殿裏禱告時候人就

gyün-ky'i k'en-kyin Gyi teng ngô wô Yüong kw'a-kw'a tseo-c'ih Yiaë-lu-sah-leng ing-we ng teng Ngô sô
倦去，18 看見其等我話：『用快快走出耶路撒冷。因爲爾等我所

tso-go te-tsing gyi-lah feh k'eng tsih-ziu-go Ngô ziu wô Cü gyi-lah hyiao-teh ngô su-djông ky'ih
做個對證其拉弗肯接受個。』19 我就話，主，『其拉曉得我素常挈

keh-sing siang-sing Ng go cū-kwu lôh lao-kæn læ kôh jü-we-dông-li tang gyi wa-yiu Ng-go kyin-ting
箇星相信爾個主顧落牢監，來各聚會堂裏打其。²⁰ 還有爾個見證
Z-di-fæn gyi-go hyüih liu-c'ih-læ z-'eo ngô z bông-pin lih-kæn yia hwun-hyi gyi-lah long-sah gyi
士提反其個血流出來時候，我是旁邊立間，也歡喜其拉弄煞其，
ping-ts'ia kwu-djôh keh-sing long-sah gyi cū-kwu-go i-zông Cū yi teng ngô wô Ky'i Ngô
並且顧着箇星弄煞其主顧個衣裳。』²¹ 主又等我話：『去。我
tang-tsiang ts'a ng yün-yün tao bih-koh ky'i
打賬差爾遠遠到別國去。』」

²² Cong-nying t'ing tao gyi keh-kyü shih-wô ziu sing-ing wæ-ky'i wô Keh-cü-ka nying
衆人聽到其箇句說話，就聲音懷起，話：「箇株介人，
shü-kæn-zông djü gyi diao feh kâ peh gyi weh-tong Gyi-lah wu-long-hyang-liang t'eh-diao i-zông
世間上除其掉。弗該撥其活東。」²³ 其拉胡嚨響亮，脫掉衣裳，
do-leh hwe-dzingdziao t'in lõn tsah ts'in-tsong ziu eo nying ta Pao-lo tsing ying-li feng-fu yüong pin-ts
馱勒灰塵朝天亂扎。²⁴ 千總就謳人帶保羅進營裏，吩咐用鞭子
k'ao-tang meng gyi iao hyiao-teh cong-nying keh-cong-ka wæ gyi z soh-go yün-kwu Gyi-lah do-leh bi-ta
拷打問其，要曉得衆人箇種介懷其是啥個緣故。²⁵ 其拉馱勒皮帶
pông Pao-lo z-'eo Pao-lo teng lih-tong-go pah-tsong wô Lo-mô nying feh-zing ding-ze ng-lah hao
綁保羅時候，保羅等立東個百總話：「羅馬人，弗曾定罪，爾拉好
tang gyi ma Pah-tsong ih t'ing-meng ziu ky'i t'ong-cü ts'in-tsong wô Ng sô tso-go yüong
打其嗎？」²⁶ 百總一聽聞就去通知千總，話：「爾所做個用
siao-sing keh z Lo-mô nying Ts'in-tsong tseo-long-ky'i teng gyi wô Ng wô hyiang ngô dao
小心。箇是羅馬人。」²⁷ 千總走攏去，等其話：「爾話向我道，
ng z Lo-mô nying ma Gyi wô Z-go Ts'in-tsong wô Ngô tso Lo-mô nying z
爾是羅馬人嗎？」其話：「是個。」²⁸ 千總話：「我做羅馬人是
yüong hyü-to nying-ts ma-go Pao-lo wô Ngô tao sang-c'ih ziu-z-go Keh-tsao keh-sing iao
用許多銀子買個。」保羅話：「我到生出就是個。」²⁹ 箇遭箇星要
k'ao-tang meng gyi go cū-kwu ziu tseo-k'æ ts'in-tsong teh-cü gyi z Lo-mô nying yi-kying bo-leh gyi de
拷打問其個主顧就走開。千總得知其是羅馬人，已經縛勒其了，
yia ky'ih-hoh
也喫惟。

³⁰ DI-NYI nyih iao ky'üoh-ky'üoh-jih-jih hyiao-teh gyi be Yiu-t'a nying sô kao go en-gyin ziu ka
第二日，要確確實實曉得其被猶太人所告個案件，就解
gyi-go bo feng-fu cong tsi-s-deo teng djün kong-we tu læ ta Pao-lo lôh-læ peh gyi lih læ
其個縛，吩咐衆祭司頭等全公會都來。帶保羅落來，撥其立來
gyi-lah-go min-zin
其拉個面前。

Sd. XXIII.

Pao-lo ts'ing-ting k'en-k'en kong-we wô Cong-we hyüong-di ngô læ Jing-ming min-zin yang-yang
保羅清叮看看公會，話：「衆位兄弟，我來神明面前樣樣
i-leh liang-sing tso-nying ih-dzih tao næn-kæn
依勒良心做人，一直到難間。」

Tsi-s-deo Üô-nô-nyi-üô feng-fu gyi bông-pin lih-tong-go nying tang gyi-go cü-pô Keh-tsao Pao-lo
2 祭司頭亞拿尼亞吩咐其旁邊立東個人打其個嘴巴。3 箇遭保羅
teng gyi wô Ng bah-feng shih-c'ih-go ziang Jing-ming tsiang-læ we tang ng Ng zo-ts iao tsiao lih-fah sing
等其話：「爾白粉刷出個牆！神明將來會打爾。爾坐仔要照律法審
ngô wa we we-be lih-fah eo nying tang ngô ma Bông-pin lih-tong-go nying wô Jing-ming-go
我，還會違背律法謳人打我嗎？」4 旁邊立東個人話：「神明個
tsi-s-deo ng tu we zôh gyi ma Pao-lo ziu wô Hyüong-di ngô feh hyiao-teh gyi z-go
祭司頭爾都會擊其嗎？」5 保羅就話：「兄弟，我弗曉得其是個
tsi-s-deo ing-we Shü-li sia-tih wô Ng pah-sing-go kwun-fu feh-k'o wô gyi wa
祭司頭。因爲書裏寫的話：『爾百姓個官府弗可話其壞。』 [C. 22.
28.]]

Pao-lo teh-cü gyi-cong yiu-teh z Sah-t'u-kæ nying yiu-teh z Fah-li-sæ nying ziu læ kong-we
6 保羅得知其中有得是撒土該人，有得是法利賽人，就來公會
li-deo eo-hyang wô Cong-we hyüong-di Ngô z Fah-li-sæ nying yia z Fah-li-sæ nying-go ng-ts
裏頭謳響話：「衆位兄弟，我是法利賽人，也是法利賽人個兒子。
we-leh siang-vông si-ts tsæ weh-cün-læ ngô næn-kæn be p'un-tön-de Pao-lo kông keh-go shih-wô
爲了想望死仔再活轉來，我難間被判斷了。」7 保羅講箇個說話，
Fah-li-sæ nying teng Sah-t'u-kæ nying ziu tsang-ky'i-læ cong-nying liang-ô feng-k'æ Ing-we Sah-t'u-kæ nying
法利賽人等撒土該人就爭起來。衆人兩下分開。8 因爲撒土該人
wô m-neh tsæ-weh-go z-ken yia m-neh t'in-s teng ling Fah-li-sæ nying wô keh liang yang tu
話無得再活個事幹，也無得天使等靈。法利賽人話箇兩樣都
yiug-go Ziu do-nyiang wu-long-hyang-liang Fah-li-sæ keh-pin doh-shü-nying bô-ky'i-læ tsang-leng wô
有個。9 就大樣胡嚨響亮。法利賽箇邊讀書人爬起來爭論，話：
Keh-go nying ah-lah zing-feh-c'ih soh-go wa-c'ü 'ôh-tsia yiu ling 'ôh-tsia yiu t'in-s teng gyi kông
「箇個人阿拉尋弗出啥個壞處。或者有靈，或者有天使等其講，
ah-lah m-nao ti-dih Jing-ming Kyi-kying do-nyiang tsang-zao ts'in-tsong k'ong-p'ô Pao-lo be gyi-lah
阿拉無得好抵敵神明。」10 既經大樣爭造，千總恐怕保羅被其拉
p'ah-ky'üoh ziu feng-fu ping tseo-lôh læ cong-nying li-deo deh gyi c'ih-læ ta-tsing ying-li
脈喫，就吩咐兵走落，來衆人裏頭奪其出來，帶進營裏。

11 Tōng-yia Cū tao gyi u-sen læ wô Pao-lo fōng-sing ng læ Yiæ-lu-sah-leng kyî-jün
當夜主到其烏碎來，話：「保羅，放心。爾來耶路撒冷既然
ts'ih-sing te-tsing Ngô z-ken læ Lo-mô yia pih iao z-ka tso te-tsing
切身對證我事幹，來羅馬也必要是介做對證。」

12 TAO-LEH t'in-liang yiu kyî-go Yiu-t'a nying dô-kô kyih-leh tōng vah-tsiu wô feh-zing sah
到了天亮，有幾個猶太人大家結了黨，罰咒，話弗曾殺
Pao-lo feh ky'üoh feh hah Vah keh-go tsiu cū-kwu yiu s-jih-to nying Gyi-lah tseo tao keh-sing
保羅，弗喫弗喝。13 罰箇個咒主顧有四十多人。14 其拉走到箇星
tsi-s-deo tsiang-lao u-sen wô Ah-lah yi-kying vah zing-do-tsiu feh-zing sah Pao-lo ih-ngæn tu
祭司頭長老烏碎，話：「阿拉已經罰甚大咒，弗曾殺保羅，一眼都
feh ky'üoh Næn-kæn væn ng-lah teng cong kong-we t'ong-cü ts'in-tsong ts'ing gyi ming-tsiao ta Pao-lo lôh-læ kyin
弗喫。15 難間煩爾拉等衆公會通知千總，請其明朝帶保羅落來見
ng-lah tsih sön iao hyiao-teh gyi-go z-ken yü-kô dziang-si ah-lah tsiang-teng gyi wa feh tao ng-lah
爾拉，只算要曉得其個事幹愈加詳細。阿拉，將等其還弗到爾拉
u-sen cing-be sah-diao gyi
烏碎，準備殺掉其。」

16 Pao-lo tsi-me-go ng-ts t'ing-meng keh gyiang gyi go z-ken ziu ky'i tseo-tsing ying-li t'ong-cü
保羅姊妹個兒子聽聞箇涼其個事幹，就去走進營裏，通知
Pao-lo Pao-lo ziu ts'ing ih-go pah-tsong læ wô Ling keh-go 'eo-sang ky'i kyin ts'in-tsong
保羅。17 保羅就請一個百總來，話：「領箇個後生去見千總。
ing-we yiu ih-ying z-ken iao t'ong-cü gyi Gyi ziu ling gyi ky'i kyin ts'in-tsong wô Væn-nying
因爲有一樣事幹要通知其。」18 其就領其去見千總，話：「犯人
Pao-lo ts'ing ngô læ iao ngô ling keh-go 'eo-sang læ kyin ng yiu ih-ying z-ken iao wô hyiang ng
保羅請我來，要我領箇個後生來見爾，有一樣事幹要話向爾
dao Ts'in-tsong ziu ĩa-leh gyi siu tseo-ko tao s'ô u-dōng meng gyi wô Ng yiu
道。」19 千總就拉勒其手，走過到私下烏蕩，問其話：「爾有
soh-go z-ken iao t'ong-cü ngô Gyi wô Yiu-t'a nying yi-kying iah-hao gyiu ng ming-tsiao ta
啥個事幹要通知我？」20 其話：「猶太人已經約好求爾明朝帶
Pao-lo tao kong-we-li tsih sön iao tsæ ts'ah-fōng gyi dziang-si Ng m-nao t'ing-sing gyi ing-we
保羅到公會裏，只算要再察訪其詳細。21 爾無得好聽信其。因爲
nen-cong yiu s-jih-to nying gyiang gyi kæn gyi-lah z vah-tsiu feh-zing sah gyi feh ky'üoh feh hah
內中有四十多人涼其間。其拉是罰咒，弗曾殺其，弗喫弗喝。
næn-kæn yi-kying cing-be tæm-teng ng ing-hyü Ts'in-tsong ziu peh 'eo-sang ky'i feng-fu gyi Ng
難間已經準備，單等爾應許。」22 千總就撥後生去，吩咐其：「爾
keh-ky'i z-ken t'ong-cü ngô m-nao wô hyiang nying-kô dao
箇起事幹通知我，無得好話向人家道。」

23 Ts'in-tsong ziu eo liang-go pah-tsong læ teng gyi-lah wô Ky'i be-bæn nyi-pah ping wa-yiu
千總就謳兩個百總來，等其拉話：「去備辦二百兵，還有
mô-ping ts'ih-jih dziang-ts'iang-siu nyi-pah lin-yia nyi-kang dong-sing tao Kæ-sah-li-üô ky'i ping-ts'ia
馬兵七十，長槍手二百，連夜二更動身到該撒利亞去。24 並且

be-bæn sang-k'eo   peh Pao-lo   gyi-ts   wu-song gyi tao tsong-toh   Fi-lih-z   u-sen   Yi sia ih-fong
備辦牲口，撥保羅騎仔，護送其到總督腓力士烏碎。」²⁵ 又寫一封
sing tsiao 'ô-veng ka
信照下文介：

26   Keh-lao-tiu   Li-si-üô   sia sing peh tsong-toh   Fi-lih-z   da-jing   ts'ing-ts'ing en   Keh-go
「革老丟·呂西亞寫信撥總督腓力士大人，請請安。」²⁷ 箇個
nying be   Yiu-t'a   nying k'ô-ky'i   kw'a iao long-sah   ngô teh-cü gyi z   Lo-mô nying   ta-leh ping ky'i kyi gyi
人被猶太人柯去，快要弄煞。我得知其是羅馬人，帶勒兵去救其
c'ih   Ngô iao hyiao-teh gyi-lah kao gyi go en-gyin   ziu ta gyi lôh tao gyi-lah-go   kong-we-li
出。²⁸ 我要曉得其拉告其個案件，就帶其落到其拉個公會裏。²⁹
k'en-kyin sô kao gyi go en-gyin   peh-ko z kwæn-djôh gyi-lah-go   lih-fah   bing m-neh kâ si kâ bo go
看見所告其個案件不過是關着其拉個律法，並嘸得該死該縛個
ze-ming   'Eo-deo yiu nying pô   Yiu-t'a   nying tang-tsiang gyiang gyi go   kyi-kao t'ong-cü ngô   ngô ze-siu
罪名。³⁰ 後頭有人把猶太人打賬，涼其個計較通知我，我隨手
song-zông-læ kyin ng   yia feng-fu keh-sing nyün-kao læ   ng-go min-zin kao gyi   Dæn-nyün ng k'ông-gyin
送上來見爾，也吩咐箇星原告來爾個面前告其。但願爾康健。」

31   Keh-tsao ping i   gyi-go 'ao-ling   pô Pao-lo lin-yia song tao   En-di-p'ô-ti   Di-nyi nyih peh
箇遭兵依其個號令，把保羅連夜送到安提帕底。³² 第二日撥
mô-ping song gyi ky'i   zi kyü tao ying-li   Gyil-lah tao-leh   Kæ-sah-li-üô   pô keh-fong sing song-zông peh
馬兵送其去，自歸到營裏。³³ 其拉到了該撒利亞，把箇封信送上撥
tsong-toh   yia peh Pao-lo lih læ gyi min-zin   Tsong-toh k'en-hao   meng z 'ah-li keh sang nying   ziu
總督，也撥保羅立來其面前。³⁴ 總督看好，問是何裏箇省人，就
hyiao-teh gyi z   Kyi-li-kyüô nying   ziu wô   Teng ng-go nyün-kao læ   ngô we t'ing ng-go
曉得其是基利家人。³⁵ 就話：「等爾個原告來，我會聽爾個
dziang-si   Ziu feng-fu læ   Hyi-lih-go wông-kong-li ah gyi kæn
詳細。」就吩咐來希律個王宮裏押其間。

Sd. XXIV.

KO-LEH ng nyih   tsi-s-deo   Üô-nô-nyi-üô   teng keh-sing tsiang-lao   wa-yiu ih-go
過了五日，祭司頭亞拿尼亞，等箇星長老，還有一個
we-kông-we-wô-go nying   T'iah-t'u-lo   tu lôh-læ   læ tsong-toh u-sen kao Pao-lo zông
會講會話個人帖土羅，都落來。來總督烏碎告保羅上。

2   Pao-lo   eo-læ   T'iah-t'u-lo   ziu kao gyi zông   wô   Ah-lah kyi-jün k'ao-djôh ng neng-keo
保羅謳來，帖土羅就告其上，話：「阿拉既然靠着爾能夠
t'a-t'a-bing-bing   ping-ts'ia ky'ü-leh ng   sin-kyin-ts-ming   tso-c'ih kwông-ming-tsing-da   z-ken   s-teh dông-deo keh
太太平平，並且虧了爾先見之明做出光明正大事幹，使得蕩頭箇

koh yiu ih-c'ü sô-yi ah-lah kôh-tao-c'ü z-djông yiu do-nyiang ken-eng-go sing zia-zia ng Fi-lih-z
國有一處，³ 所以阿拉各到處時常有大樣感恩個心謝謝爾，腓力士
da-jing Næn-kæn sæn-leh ngô to væn ng gyiu ng kw'un-shü t'ing ah-lah ling-kying kông liang-kyü
大人。⁴ 難間省勒我多煩爾，求爾寬恕聽阿拉領徑講兩句。

Ah-lah k'en-kyin keh-go cü-kwu z weng-nying ts'ao-lôn t'in-ô cong Yiu-t'a nying tso Nô-sah-leh
⁵ 「阿拉看見箇個主顧是瘟人，吵亂天下衆猶太人，做拿撒勒
keh kyiao-go deo-nao gyi wa iao væn-djôh sing-din ah-lah ziu k'ô gyi tang-tsiang tsiao ah-lah-go lih-fah
箇教個頭腦。⁶ 其還要犯着聖殿。阿拉就拘其，打賬照阿拉個律法
p'un-tôn gyi Tsih-yiu ts'in-tsong Li-si-üô tseo-læ dzong ah-lah-go siu-li gyiang deh-leh-ky'i feng-fu
判斷其。⁷ 只有千總呂西亞走來，從阿拉個手裏強奪了去，⁸ 吩咐
gyi-go nyün-kao tao ng-go u-sen læ Næn-kæn ng meng gyi zi hao ming-bah ah-lah sô kao gyi go
其個原告到爾個烏碎來。難間爾問其，自好明白阿拉所告其個
long-tsong z-ken
攏總事幹。」

Yiu-t'a nying tu ze-leh gyi wô Z-ken jih-dzæ z-ka
⁹ 猶太人都隨勒其，話：「事幹實在是介。」

Tsong-toh deo weh-weh eo Pao-lo kông gyi ziu wô Ngô hyiao-teh ng tso keh koh-go
¹⁰ 總督頭領領，謳保羅講。其就話：「我曉得爾做箇國個
p'un-tôn-kwun to nyin de sô-yi ngô keng-kô fông-sing feng-p'eo zi-go z-ken peh ng t'ing Ng hao
判斷官多年了^[1]，所以我更加放心分割自個事幹撥爾聽。¹¹ 爾好
hyiao-teh ngô zông Yia-lu-sah-leng ky'i tso li-pa kông-kông tsih-leh jih-nyi nyih Gyi-lah bing m-neh
曉得我上耶路撒冷去做禮拜，講講只勒十二日。¹² 其拉並嘸得
k'en-kyin ngô læ sing-din-li teng nying-kô bin-leng 'ôh-tsia ts'ao-lôn pah-sing ziu-z jü-we-dông teng zing-li
看見我來聖殿裏等人家辯論，或者吵亂百姓。就是聚會堂等城裏
kôh-tao-c'ü yia m-neh k'en-kyin ngô ka tso ping-ts'ia gyi-lah næn-kæn sô kao ngô go z-ken yi
各到處，也嘸得看見我介做。¹³ 並且其拉難間所告我個事幹又
wæn-feh-c'ih te-tsing Tsih-yiu keh ih-jiang ngô læ ng-go u-sen tsiao-jing ziu-z gyi-lah sô wô zia kyiao
還弗出對證。¹⁴ 只有箇一樣我來爾個烏碎招認，就是其拉所話邪教
keh lu ngô z-ka voh-z tsu-tsong-go Jing-ming z siang-sing long-tsong læ lih-fah teng sin-cü-nying-go
箇路，我是介服侍祖宗個神明，是相信攏總來律法等先知人個
shü-li sia-tih-go shih-wô ping-ts'ia ngô siang-vông Jing-ming we peh si-go cü-kwu feh-leng tsing-dzih feh
書裏寫的個說話。¹⁵ 並且我想望神明會撥死個主顧，弗論正直弗
tsing-dzih tsiang-læ tu weh-cün-læ keh yia z gyi-lah zi sô siang-vông-go We-leh ka ngô-zi
正直，將來都活轉來。箇也是其拉自所想望個。¹⁶ 爲了介，我自
min-li s-teh ngô djông-djông læ Jing-ming teng nying-go min-zin dzeng te-leh-djü-go liang-sing
勉勵，使得我常常來神明等人個面前存對勒住個良心。

[1] *Fi-lih-z tso Yiu-t'a-go tsong-toh*, z *Y. 'E. 53 zông-dzing*. 腓力士做猶太個總

督，是耶（穌）後（頭）53（年）上任。（原註）

17 「我離開猶太幾年，後頭歸來，要周濟我自本國人，還有獻祭物。」
 18 我介來的做，有幾個從亞西亞來個猶太人看見我來聖殿裏，已經潔淨，人又弗多，又弗鬧熱，
 19 箇星人該到爾個面前來東，若有啥個批評我個案件，好告我。
 20 就是蕩頭來東個人，我前頭立來公會面前時候，若是看見我有啥個錯處，難問好話出來。
 21 我立來其拉中央所謳響個，就是『爲了死仔再活個道理，我今末被爾判斷了。』除勒箇一句之外其拉嚟告啥個好話我。」
 22 腓力士已經曉得箇道理個詳細，聽聞箇星說話就寬約其拉，話：「等千總呂西亞落來，我會審結爾拉個案件。」
 23 就吩咐百總管押保羅。要寬待其。還有其自個人若要供應其，或者來望望其個，留阻住其。
 24 過了幾日，腓力士等其老嫗土西拉，是猶太個女人，大家來。就傳保羅，聽其講箇相信基督個道理。
 25 保羅講到正直等節制個行爲，連將來判斷個事幹，腓力士就喫惟，等其話：「難問爾且去。有便個時候會再謳爾來。」
 26 其還有想望保羅會給銀子撥其，好放其去。箇拉屢次謳其來，大家講。

27 過了兩年^[1]，波求·非士都來接腓力士個印。腓力士要湊猶太人個趣，仍舊給保羅關東。

[1] Y. 'E. 62. 耶（穌）後（頭）62（年）。（原註）

Sd. XXV.

FI-Z-TU zōng-dzing ko-leh sæn nyih dzong Kæ-sah-li-üô zōng Yiæ-lu-sah-leng ky'i Tsi-s-deo teng
非士都上任，過了三日從該撒利亞上耶路撒冷去。² 祭司頭等

Yiu-t'a-go hyiang-sing ziu læ gyi u-sen kao Pao-lo zōng yi gyiu gyi iao gyi s eng ts'a nying ky'i ta
猶太個鄉紳就來其烏碎告保羅狀，又求其，³ 要其賜恩差人去帶

Pao-lo tao Yiæ-lu-sah-leng læ gyi-lah zi eo nying læ lu-li gyiang gyi tong iao teo-leh sah gyi
保羅到耶路撒冷來：其拉自謳人來路裏涼其東，要鬥勒殺其。⁴

Fi-z-tu we-teh wô Pao-lo z læ Kæ-sah-li-üô kwun-ah-kæn zi deng-feh-teh kyi nyih iao dong-sing
非士都回答，話保羅是來該撒利亞管押間，自庇弗得幾日要動身

ky'i-go Gyi yi wô Ng-lah cong-nyiang yiu sing-kying go hao dô-kô lôh-ky'i keh-go nying yiu
去個。⁵ 其又話：「爾拉中央有紳衿個好大家落去，箇個人有

soh-go wă-c'ü hao kao gyi
啥個壞處，好告其。」

Læ gyi-lah u-sen yi tæm-kôh jih-deo-pah nyih ziu lôh Kæ-sah-li-üô ky'i di-nyi nyih
⁶ 來其拉烏碎又耽擱十頭八日^[1]，就落該撒利亞去。第二日

zo-dōng feng-fu ta Pao-lo c'ih-læ Ta-tao-de keh-sing dzong Yiæ-lu-sah-leng læ-go Yiu-t'a nying
坐堂，吩咐帶保羅出來。⁷ 帶到了，箇星從耶路撒冷來個猶太人

dōn-ky'ün lih-tong pô hyü-to wæn-feh-c'ih te-tsing go djong-deo ze-ming kong-kyih Pao-lo Pao-lo feng-p'eo
團圈立東，把許多還弗出對證個重頭罪名攻擊保羅。⁸ 保羅分割，

wô Yiu-t'a nying-go lih-fah teng sing-din teng Kæ-sah ngô tu ih-ngæn m-neh wæn-djôh
話：「猶太人個律法，等聖殿，等該撒，我都一眼無得犯着。」

[1] Yiu-teh kwu-kyün wô, jih-to nyih. 有得古卷話，十多日。（原註）

Fi-z-tu iao ts'eo Yiu-t'a nying-go c'ü ziu teng Pao-lo wô Ng k'eng zōng Yiæ-lu-sah-leng
⁹ 非士都要湊猶太人個趣，就等保羅話：「爾肯上耶路撒冷，

keh-deo læ ngô min-zin sing kwun-s feh Pao-lo wô Ngô næn-kæn lih læ Kæ-sah-go
箇頭來我面前審官司弗？」¹⁰ 保羅話：「我難間立來該撒個

fah-dōng-zōng z ngô ing-kæ t'ingsing-p'un go di-fōng Ngô m-neh wă-c'ü tao Yiu-t'a nying ng yia
法堂上，是我應該聽審判個地方。我無得壞處到猶太人，爾也

ming-ming hyiao-teh-go Ngô ziah yiu soh-go wă-c'ü 'ôh-tsia wæn-djôh soh-go si-ze ziu-z si yia feh
明明曉得個。¹¹ 我若有啥個壞處，或者犯着啥個死罪，就是死也弗

t'e-dz ziah-z gyi-lah kao ngô go z-ken tu z hyü-go m-nying hao pô ngô kao-fu gyi-lah Ngô gyiu
推辭。若是其拉告我個事幹都是虛個，無人好把我交付其拉。我求

Kæ-sah sing-ün
該撒伸冤。」

12 Keh-tsao Fi-z-tu teng kong-we siang-liang-ts ziu we-teh wô Ng gyiu Kæ-sah sing-ün ma
箇遭非士都等公會商量仔，就回答話：「爾求該撒伸冤嗎？」

ka-ni ziu peh ng ky'i kyin Kæ-sah
介呢，就撥爾去見該撒。」

13 KO-LEH kyì nyih Üô-kyi-p'ô wông teng Pah-nyi-kyi tao Kæ-sah-li-üô ky'i mông-mông Fi-z-tu
過了幾日，亞基帕王等百尼基到該撒利亞去望望非士都。

14 Keh-deo deng-leh hao-kyi nyih Fi-z-tu pô Pao-lo-go z-ken kao-su wông dao wô
箇頭庵勒好幾日，非士都把保羅個事幹告訴王道，話：

Dông-deo yiu ih-go nying Fi-lih-z ky'i-go z-'eo dzing-gyiu coh gyi kwæn-tong ngô tao-leh
「蕩頭有一個人，腓力士去個時候仍舊給其關東。」¹⁵ 我到了

Yiæ-lu-sah-leng cong tsi-s-deo teng Yiu-t'a nying-go tsiang-lao kao gyi iao ngô ding gyi-go ze Ngô
耶路撒冷，衆祭司頭等猶太人個長老告其，要我定其個罪。¹⁶ 我

we-teh gyi-lah wô Be-kao feh-zing teng nyün-kao teo-deo feh-zing peh gyi kyi-we hao feng-p'eo sô kao gyi
回答其拉話：『被告弗曾等原告鬥頭，弗曾撥其機會好分割所告其

go en-gyin ziu i nying-kô sing-siang bæn gyi si-ze feh-z Lo-mô nying-go kwe-kyü Sô-yi
個案件，就依人家心想辦其死罪，弗是羅馬人個規矩。』¹⁷ 所以

gyi-lah ih tao dông-deo læ ngô ih-ngæn feh dzi-wun di-nyi nyih ziu zo-dông feng-fu ta gyi c'ih-læ
其拉一到蕩頭來，我一眼弗遲緩，第二日就坐堂，吩咐帶其出來。

18 Dæn-z keh-sing nyün-kao lih-c'ih-læ bing m-neh pô ngô sô ts'eng-tao-go z-ken kao gyi tæñ-tsih
但是箇星原告立出來，並無得把我所忖到個事幹告其。¹⁹ 單只

nyi-leng gyi-lah zi kyiao-meng-go z-ken wa-yiu ih-go si-ko-liao Yiæ-su Pao-lo wô Gyi z weh-go
議論其拉自教門個事幹，還有一個死過了耶穌，保羅話其是活個，

z-ka kao gyi Ngô feh hyiao-teh dza tön keh-go en-gyin keh-lah meng gyi iao tao Yiæ-lu-sah-leng
是介告其。²⁰ 我弗曉得咋斷箇個案件，箇拉問其要到耶路撒冷，

keh-deo ky'i sing kwun-s feh Dæn-z Pao-lo kao nyü-zông iao ngô ah gyi tong liu peh Si-pô-z-toh
箇頭去審官司弗。²¹ 但是保羅告御狀，要我押其東留撥西巴士督^[1]

sing-p'un ngô ziu feng-fu kwun-ah gyi teng-tao ka peh Kæ-sah
審判，我就吩咐管押其，等到解撥該撒。」

[1] Si-pô-z-toh, 'ôh wô Üô-kwu-z-toh, z Lo-mô wông-ti-go koh-'ao: Kæ-sah yia

z-ka. 西巴士督，或話亞古士督，是羅馬人皇帝個國號。該撒也是介。（原註）

22 Üô-kyi-p'ô ziu teng Fi-z-tu wô Ngô yia iao t'ing keh-go nying-kông Fi-z-tu wô
亞基帕就等非士都話：「我也要聽箇個人講。」非士都話：

Ming-tsiao ng hao t'ing gyi
「明朝爾好聽其。」

23 DI-NYI nyih Üô-kyi-p'ô teng Pah-nyi-kyi pa-leh djün-fu tsih-z læ wa-yiu keh-sing ts'in-tsong
第二日亞基帕等百尼基擺勒全副執事來，還有箇星千總，

zing-li-go hyiang-sing dô-kô tseo-tsing kong-dông-li Fi-z-tu feng-fu gyi-lah ziu pô Pao-lo
城裏個鄉紳，大家走進公堂裏。非士都吩咐，其拉就把保羅

ta-c'ih-tong
帶出東。

24 ^{Pi-z-tu wô} 非士都話：「^{Üô-kyi-p'ô wông} 亞基帕王，^{teng dô-kô læ-tong-go cong-we} 等大家來東個衆位，^{ng-lah k'en-kyin keh-go} 爾拉看見箇個
^{nying} 人，^{ziu-z cong Yiu-t'a nying læ} 就是衆猶太人來^{Yiæ-lu-sah-leng} 耶路撒冷^{teng dông-deo læ gyiu ngô} 等蕩頭來求我，^{hyiang-hyang wô feh kæ peh gyi tsæ} 響 響 話弗該撥其再
^{weh ih-zông go} 活一晌個。25 ^{Dæn-z ngô hyiao-teh gyi m̃-teh væn-ko si-ze} 但是我曉得其嘸得犯過死罪，^{tsæ-wô gyi-zi gyiu Si-pô-z-toh} 再話其自求西巴士督
^{sing-ün} 伸冤，^{keh-lah ngô ding-kyin ka gyi zông-ky'i} 箇拉我定見解其上去。26 ^{Ngô m-neh gyi soh-go jih-dzing hao tseo-ming ngô cü} 我嘸得其啥個實情好奏明我主。
^{sô-yi ta gyi c'ih læ ng cong-we min-zin} 所以帶其出來爾衆位面前，^{keng-kô iao-kying-go z læ ng Üô-kyi-p'ô wông-go min-zin} 更加要緊個是來爾亞基帕王個面前，
^{s-teh dzô-ts'ah ts'-eo ngô 'ôh-tsia yiu soh-go hao sia} 使得查察之後我或者有啥個好寫。27 ^{Ing-we ngô ts'eng ka væn-nying zông-ky'i feh} 因爲我忖，解犯人上去，弗
^{song gyi-go en-kyün z ü li feh 'eh-go} 送其個案卷，是於理弗合個。」

Sd. XXVI.

^{Üô-kyi-p'ô ziu teng Pao-lo wô} 亞基帕就等保羅話：「^{Cing ng-zi feng-p'eo} 准爾自分割。」^{Pao-lo siu di-tæn-ky'i feng-p'eo} 保羅手提帶起，分割，
^{z-ka wô} 是介話：
2 ^{Üô-kyi-p'ô wông} 「亞基帕王，^{kông-tao Yiu-t'a nying sô kao ngô go long-tsong z-ken} 講到猶太人所告我個攏總事幹，^{kyih-mih neng-keo læ} 今末能夠來
^{ng-go min-zin feng-p'eo} 爾個面前分割，^{ngô ts'eng-ts'eng z ngô-go zao-hwô} 我忖忖是我個造化，3 ^{ing-we ng ting ming-bah Yiu-t'a nying} 因爲爾頂明白猶太人
^{long-tsong-go kwe-kyü teng nyi-leng} 攏總個規矩等議論。^{Sô-yi gyiu ng næ-sing t'ing ngô} 所以求爾耐心聽我。
4 ^{Ngô dzong ky'i-deo deng læ} 「我從起頭庖來^{Yiæ-lu-sah-leng} 耶路撒冷我本國人中央，^{ngô peng-koh-nying cong-nyiang} 從小咋個做人，
^{dzong siao dza-go tso-nying} 從^{cong Yiu-t'a nying tu hyiao-teh-go} 猶太人都曉得個。5 ^{Gyi-lah ziah k'eng tso te-tsing} 其拉若肯做對證，^{ih-hyang hyiao-teh ngô z i ah-lah ting} 一向曉得我是依阿拉頂
^{nyin-go kyiao-meng tso Fah-li-sæ nying} 嚴個教門做法利賽人。6 ^{Næn-kæn we-leh siang-vông Jing-ming sô ing-hyü tsu-tsong go ngô} 難間爲了想望神明所應許祖宗個，我

lāe-tong lih-ts be p'un-tōn   Ah-lah jih-nyi-go ts-p'a   nyih-yia gyng-lih voh-z Jing-ming   yia z
來東立仔被判斷。 7 阿拉十二個支派， 日夜勤力服侍神明， 也是
siang-vông teh-djôh keh-go ing-hyü   Üô-kyi-p'ò wông   ngô we-leh keh-go siang-vông be Yiu-t'a nying kao-de
想望得着箇個應許。 亞基帕王， 我爲了箇個想望被猶太人告了。

Dza-go   Jing-ming s-teh si-nying tsæ weh-cün-læ   ng-lah næn-dao sôn z siang-sing-feh-læ
8 「咋個！ 神明使得死人再活轉來， 爾拉難道算是相信弗來
ma   Ngô-zi zin-deo ts'eng-ts'eng ing-kæ yüong hyü-to fông-fah kong-kyih Nô-sah-leh Yia-su-go ming-deo
嗎？ 9 我自前頭忖忖應該用許多方法攻擊拿撒勒耶穌個名頭。 10
Ngô ziu læ Yia-lu-sah-leng z-ka tso   cong tsi-s-deo-go siu-li tsih-ziu-leh gyün-ping k'ô hyü-to sing-du
我就來耶路撒冷是介做。 衆祭司頭個手裏接受勒權柄柯許多聖徒，
kwæn læ lao-kæn   gyi-lah be long-sah z'-eo   ngô yia teh-i   Wa-yiu læ kôh jü-we-dông-li le-ts'
關來牢監。 其拉被弄煞時候， 我也得意。 11 還有來各聚會堂裏屢次
ying-vah gyi-lah   iao ngang-k'ô gyi sih-doh Yia-su   ping-ts'ia ts'ih-ts'-t'ong-'eng gyi   sô-yi tao nga-koh zing-li
刑罰其拉， 要硬柯其褻瀆耶穌。 並且切齒痛恨其， 所以到外國城裏
yia ky'i ken-leh pih-næn gyi
也去趕勒逼難其。

Ngô ka læ-tih tso   t'ôh-leh tsi-s-deo-go gyün-ping teng 'ao-ling tao Da-mô-seh ky'i
12 「我介來的做， 託勒祭司頭個權柄等號令到大馬色去。 13
wông ô   tông tsiu-ko z'-eo   ngô lu-zông k'en-kyin t'in-li-go liang-kwông   pi nyih-deo wa liang dön-ky'ün
王哦！ 當晝過時候， 我路上看見天裏個亮光， 比日頭還亮， 團圈
tsiao-djôh ngô teng dong-lu-go nying   Ah-lah tu tih-tao di-ying-li   ngô t'ing-meng yiu sing-hyang kông
照着我等同路個人。 14 阿拉都跌倒地垵裏， 我聽聞有聲響講
Hyi-pah-læ-go t'u-ing teng ngô wô   Sao-lo   Sao-lo   ng dza-we pih-næn Ngô ni   ng kyiah læ-tih
希伯來個土音等我話：『掃羅， 掃羅， 爾咋會逼難我呢？ 爾腳來的
t'ih-djôh ts' z næn-go   Ngô ziu wô   Cü   Ng z jü   Gyi wô   Ngô ziu-z ng
踢着刺是難個。』 15 我就話：『主， 爾是誰？』 其話：『我就是爾
sô pih-næn-go Yia-su   Bô-ky'i   ng-go kyiah lih-tong   ing-we Ngô deh-we yin-c'ih-læ pih ng k'en
所逼難個耶穌。 16 爬起， 爾個腳立東。 因爲我特爲現出來撥爾看，
z iao shih-lih ng tso ts'a-s   hao te-tsing ng sô yi-kying k'en-kyin-go   teng Ngô tsiang-læ we yin-c'ih pih ng
是要設立爾做差使， 好對證爾所已經看見個， 等我將來會現出撥爾
k'en go z-ken   Ngô læ Yi-seh-lih   pah-sing teng bih-koh cong-nyiang yia we kyiung ng c'ih   Ngô næn-kæn ts'a
看個事幹。 17 我來以色列百姓等別國中央也會救爾出。 我難間差
ng tao gyi-lah u-sen ky'i   hao ky'i k'æ gyi-lah-go ngæn   pih gyi li-k'æ heh-en kwe tao liang-kwông
爾到其拉烏碎去， 18 好去開其拉個眼， 撥其離開黑暗歸到亮光，
li-æ   Sah-dæn-go shü-dao kwe-voh Jing-ming   s-teh gyi   we-leh siang-sing Ngô   hao teh-djôh ze-go
厲害撒但個勢道歸服神明， 使得其， 爲了相信我， 好得着罪個
nyiao-sô   yi læ tseng-ky'i-liao cü-kwu li-hyang hao teh-djôh ts'æn-nyih
饒赦， 又來尊起了主顧裏向好得着產業。』

19 「亞基帕王，我所以無得弗依順天裏個顯靈。²⁰是先傳撥

大馬色等耶路撒冷個人，連統猶太地方，後頭傳撥別國人，要

回心轉意歸服神明，並且去做回心轉意主顧該做個行爲。²¹爲了

介，猶太人來聖殿裏拘我，動手要殺我。

22 「虧勒神明保護，我到今末日子還立牢東，等大大小小做

對證。弗講別樣，單只講先知人等摩西所話將來要做成個事幹。²³

就是講基督是會受難，並且做頭一個死仔再活轉來主顧，把亮光

傳撥以色列百姓等別國人看。」

24 正來的分割箇星事幹，非士都懷一聲話：「保羅，爾

發狂的了，爾是文理多弄勒發狂了。」

25 保羅話：「非士都大人，我弗是發狂，是講實實惠惠有

忖當個說話。²⁶箇位王是曉得箇星事幹，我來其面前放膽講個。我

忖箇星事幹其無有一樣弗得知，因爲箇弗是壁角落頭幽勒做個。²⁷

亞基帕王，爾相信先知人弗？我曉得爾是相信個。」

28 亞基帕就等保羅話：「爾介省力勸醒我做基督徒！」²⁹ 保羅

話：「但願神明弗單只使得爾，也使得攏總今末聽我個人，弗論

省力弗省力，都會等我無告各樣，只要除出箇個鏈條是了。」

30 箇番說話講好，王等總督，等百尼基，連同隊坐間個人，

都立起身。³¹走勒過點，大家商量話：「箇個人一眼無得做該死

kæ kwun-ah go z-ken   Uô-kyi-p'ô teng   Fi-z-tu   wô   Keh-go nying ziah m̃-teh gyiu Kæ-sah
該管押個事幹。」³² 亞基帕等非士都話：「箇個人若無得求該撒
sing-ün ko   ziu hao fông gyi de
伸冤過，就好放其了。」

Sd. XXVII.

KYI-KYING ding-kwe-peh ah-lah ko hæ tao   Yi-da-li ky'i   ziu pô Pao-lo teng wa-yiu kyi-go væn-nying
既經定規撥阿拉過海到以大利去，就把保羅等還有幾個犯人
kao-fu   Si-pô-z-toh   ying-li-go pah-tsong   ming-z kyiao-leh Yiu-liu   Ah-lah ziu lôh ih-tsah
交付西巴士督營裏個百總，名字叫勒猶流。² 阿拉就落一隻
Üô-da-mi-din jün   iao s-ko   Üô-si-üô keh-pin di-fông   ziu k'æ-c'ih-ky'i   Mô-gyi-teng-go
亞大米田船，要駛過亞西亞箇邊地方，就開出去。馬其頓個
T'iah-sah-lo-nyi-kyüô nying   Üô-li-dah-kwu yia teng ah-lah dong-de-go   Di-nyi nyih tao Si-teng p'ao mao
帖撒羅尼迦人亞里達古也等阿拉同隊個。³ 第二日到西頓拋錨。
Yiu-liu hao-hao dæ Pao-lo   peh gyi ky'i mông-mông beng-yiu   hao teh-djôh gyi-lah-go tsiao-ing   Dzong
猶流好好待保羅，撥其去望望朋友，好得着其拉個照應。⁴ 從
keh-deo k'æ jün   tang Kyü-pi-lu 'ô-fong-ngen ka ky'i   z we-leh teo-fong-go yün-kwu   S-ko-leh
箇頭開船，打居比路下風岸介去，是爲了鬥風個緣故。⁵ 駛過勒
Kyî-li-kyüô   Bông-fi-li-üô siang-gying-go hæ   ziu tao Li-kyüô-go Me-lah
基利家旁非利亞相近個海，就到呂家個每拉。

Læ keh-deo pah-tsong p'ong-djôh ih-tsah   Üô-lih-sæn-t'a-go jün   iao s tao Yi-da-li ky'i-go   ziu
⁶ 來箇頭百總碰着一隻亞力山太個船，要駛到以大利去個，就
peh ah-lah lôh keh-tsah jün-li   Jün mæn-mæn s-leh hao-kyi nyih   ky'ih-ky'ih-k'ah-k'ah tao-leh   Keh-nyi-t'u-go
撥阿拉落箇隻船裏。⁷ 船慢慢駛勒好幾日，乞乞喀喀到了革尼土個
te-min   be fong tsu-djü   tsih hao dziao-leh Sah-mo-nyi s tao   Keh-li-ti-go 'ô-fong-ngen   Ts'ing ngen
對面。被風阻住，只好朝勒撒摩尼駛到革哩底個下風岸。⁸ 趁岸
pin-yin ky'ih-ky'ih-k'ah-k'ah s tao ih-t'ah kyiao-leh Kyüô-ao   teng Lah-si-üô dzing-ts siang-gying
邊沿乞乞喀喀駛到一埠叫勒佳澳，等拉西亞城子相近。

Z'-eo dziang-kyiu   ing-we kying-zih-go tsih-k'eng   yi-kying ko-de   sô-yi ah-lah ky'i-go jün-lu
⁹ 時候長久，因爲禁食個節肯^[1]已經過了，所以阿拉去個船路
z hyin-hyin-go   Pao-lo ziu ky'ün-ky'ün gyi-lah   wô   Beng-yiu   ngô k'en keh-vah k'æ jün pih-ding
是險險個，保羅就勸勸其拉，話：¹⁰ 「朋友，我看箇伐開船必定
yiu kw'u-deo teng hyü-to seng-sông   feh tæ-n-tsih ho-veh teng jün   ping-ts'ia iao lin-le   ah-lah-go sing-ming
有苦頭等許多損傷，弗單只貨物等船，並且要連累阿拉個性命。」
Dæn-z pah-tsong siang-sing lao-da teng gyi-ming   wa ko-jü   Pao-lo-go shih-wô
¹¹ 但是百總相信老大等其命，還過如保羅個說話。

[1] Kying-zih-go tsih-k'eng, z teng 'En-lu-tsih tso z-'eo. 禁食個節肯，是等寒露

節做時候。（原註）

12 Keh-go ao ko tong feh bin yiu ih-do-pun nying sing-siang k'æ-c'ih-ky'i 'ôh-tsia hao tao Fi-nyi-keh
箇個畧過冬弗便，有一大半人心想開出去，或者好到腓尼革

ko tong Fi-nyi-keh z Keh-li-ti ao ih-pin dziao si-nen ih-pin dziao si-poh
過冬。（腓尼革是革哩底畧，一邊朝西南，一邊朝西北。）13

K'eo-k'eo nen-fong wun-wun yang-ky'i-læ gyi-lah zi ts'eng-ts'eng z teh-i ziu ky'i mao ts'ing Keh-li-ti ngen
扣扣南風緩緩揚起來，其拉自忖忖是得意，就起錨，趁革哩底岸

pin-yin ka ky'i
邊沿介去。

14 Ko-leh yiu-'æn kong-fu yiu gwông-fong kyiao-leh Yiu-lo-keh-deng dzong ngen-zông
過了有限工夫，有狂風，叫勒「友羅革騰」，從岸上^[1]

bih-lôh-læ Jün be fong c'ü-leh-ky'i ky'üoh-feh-djü ah-lah tsih hao ze fong c'ông C'ông tao
別落來。15 船被風吹勒去，喫弗住，阿拉只好隨風闖。16 闖到

ih-go hæ-tao-go 'ô-fong-ngen hæ-tao kyiao-leh Keh-lao-ti sæn-pæn ky'ih-ky'ih-k'ah-k'ah siu-zông
一個海島個下風岸，（海島叫勒革老底，）舢板乞乞喀喀收上。17

Siu-zông-ts keh-tsao yüong zing-soh kw'eng-leh jün-ti ping-ts'ia k'ong-p'ô gôh-djôh Su-r-ti sô ziu fông-lôh
收上仔，箇遭用繩索捆勒船底，並且恐怕擱着蘇耳底沙，就放落

do-bong z-ka c'ông-leh-ky'i Be gwông-fong tiu-læ-tiu-ky'i di-nyi nyih gyi-lah ziu song-zæ
大篷，是介闖勒去。18 被狂風丟來丟去，第二日其拉就送載。19

di-sæn nyih ah-lah ts'ing-siu tiu-diao jün-li-go kong-gyü Deh-ma nyih m-neh k'en-kyin nyih-deo sing-siu
第三日阿拉親手丟掉船裏個工具。20 特買日嘸得看見日頭星宿，

gwông-fong dzing-gyiu feh siao keh-tsao ah-lah kyi sing-ming go siang-deo tu dön-djih-de
狂風仍舊弗小，箇遭阿拉救性命個想頭都斷絕了。

[1] Yiu-teh fæn, teo-deo. 有得翻，鬥頭。（原註）

21 Cong-nying dziang-kyiu m-neh ky'üoh Pao-lo læ gyi-lah cong-nyiang lih-ky'i-sing wô
衆人長久嘸得喫，保羅來其拉中央立起身，話：

Beng-yiu ng-lah zin-deo kæ t'ing ngô-go shih-wô feh li-k'æ Keh-li-ti ziu feh we tsao-djôh keh-go
「朋友，爾拉前頭該聽我個說話弗離開革哩底，就弗會遭着箇個

kw'u-deo teng seng-sông Dæn-z ngô næn-kæn ky'ün ng-lah fông-sing djü-leh jün ts-nga ng-lah feh we
苦頭等損傷。22 但是我難間勸爾拉放心。除了船之外，爾拉弗會

sông ih-diao sing-ming Ing-we ngô sô kwe-voh sô kong-vong-go keh-we Jing-ming Gyi-go t'in-s zô-yia lih
傷一條性命。23 因爲我所歸服所供奉個箇位神明，其個天使昨夜立

læ ngô bông-pin wô Pao-lo vong p'ô ng pih iao lih læ Kæ-sah-go min-zin ping-ts'ia
來我旁邊，話：24 『保羅，留怕，爾必要立來該撒個面前。並且

Jing-ming pô dong-jün-go nying tu s-peh ng de Keh-lah cong-we hao fông-sing ngô siang-sing
神明把同船個人都賜撥爾了。』25 箇拉，衆位，好放心。我相信

Jing-ming keh-go z-ken pih-ding we tso-dzing ziang t'in-s teng ngô wô ka Dæn-z ah-lah pih iao gôh læ
神明，箇個事幹必定會做成像天使等我話介。²⁶ 但是阿拉必要攔來
ih-go hæ-tao-li
一個海島裏。」

27 Tao-leh di-jih-s nyih ah-lah jün læ Üô-ti-üô hæ-li dzing-gyiu c'ông-leh-ky'i pun-yia-ko
到了第十四日，阿拉船來亞底亞海裏仍舊闖勒去，半夜過
z-'eo shü-siu ts'eng-ts'eng kw'a gyng ngen de Ziu tang sing-ts'in yiu nyien-jing sing ko-ky'i-tin yi
時候水手忖忖快近岸了。²⁸ 就打深淺，有廿仞深；過去點又
tang yiu jih-ng-jing sing k'ong-p'ô ngô-tsiao ziu læ 'eo-sao p'ao s-meng mao tæ'n ts'æn-nyien
打，有十五仞深。²⁹ 恐怕研礁，就來後梢拋四門錨，單懺唸
t'in-liang Shü-siu tang-sôn zông jün dao-tseo p'ô sæn-pæn fông-lôh hæ-li kô-hyi-deo ky'i p'ao jün-deo-go
天亮。³⁰ 水手打算上船逃走，把舢板放落海裏，假戲頭去拋船頭個
mao Pao-lo ziu teng pah-tsong ying-ping wô Keh-sing nying feh deng læ jün-li ng-lah z
錨。³¹ 保羅就等百總營兵話：「箇星人弗庖來船裏，爾拉是
m-kyiu-sing-de Ying-ping ziu tsæn-dôn sæn-pæn-go zing-soh eo gyi t'eng-leh-ky'i
嘸救星了。」³² 營兵就斬斷舢板個繩索，謳其佗勒去。

33 T'in kw'a liang z-'eo Pao-lo ky'ün cong-nying ky'üoh væn wô Ng-lah næn-kæn yi-kying
天快亮時候，保羅勸衆人喫飯，話：「爾拉難間已經
jih-s nyih siang-vông fong sih dziang-t'ong ngo-leh ih-ngæn feh ky'üoh Sô-yi ngô ky'ün ng-lah
十四日想望風息，長通餓勒，一眼弗喫。³⁴ 所以我勸爾拉
ky'üoh-tin keh z ü ng-lah teh-djôh kyi yiu siang-ken go ing-we ng-lah deo-li-go deo-fah ih-keng tu feh
喫點，箇是於爾拉得着救有相干個。因爲爾拉頭裏個頭髮一根都弗
we t'eng-lôh Kông-hao gyi do-leh ping læ cong-nying min-zin zia-zia Jing-ming ziu p'ah-tæn-k'æ
會褪落。」³⁵ 講好，其馱勒餅，來衆人面前謝謝神明，就版帶開
ky'üoh-de Keh-tsao cong-nying fông-sing yia ky'üoh-de Ah-lah læ jün-li go long-tsong yiu nyi-pah
喫了。³⁶ 箇遭衆人放心，也喫了。³⁷ 阿拉來船裏個攏總有二百
ts'ih-jih loh-go nying Yi-kying ky'üoh-pao-de ziu pô mah tiu-leh hæ-li s-teh jün hao ky'ing-tin
七十六個人。已經喫飽了，就把麥丟勒海裏，使得船好輕點。

39 Tao t'in-liang feh nying-teh keh-go di-fông k'en-kyin ih-go ao yiu sô-du sing-siang ziah-z hao
到天亮，弗認得箇個地方，看見一個畧有沙塗，心想若是好
tso pô jün gôh læ keh-deo Ziu yün-diao mao 'eo gyi dzing-leh hæ-li fông-song do-li-go
做，把船攔來箇頭。⁴⁰ 就懸掉錨，候其沉勒海裏，放鬆舵裏個
zing-soh keh-tsao yang-ky'i deo-bong s fong dziao-leh ngen-zông tsing-ky'i P'ong-djôh liang-da dziao-shü
繩索，箇遭揚起頭篷使風，朝勒岸上進去。⁴¹ 碰着兩埭潮水
bih-liu-go u-sen jün ts'in-sô jün-deo gôh-lao ve dong 'eo-sao be lóng gyin tang-p'ô-de Ying-ping
別流個烏碎，船淺沙，船頭攔牢艫動，後艫被浪健打破了。⁴² 營兵
i-s z iao sah-diao væn-nying k'ong-p'ô jü yiu-ko-ky'i dao-tseo Dæn-z pah-tsong iao kyi Pao-lo feh
意思是要殺掉犯人，恐怕誰游過去逃走。⁴³ 但是百總要救保羅，弗
hyü gyi-lah ka tso ziu feng-fu keh-sing sih-shü-sing-go cü-kwu sin t'iao-lôh shü-li yiu tao ngen-zông ky'i
許其拉介做。就吩咐箇星識水性個主顧先跳落水裏，有到岸上去。

44 yü-to yiu-sing k'ao-leh pæn yiu-sing k'ao-leh jün-li-go bih-jiang tong-si dao-zông-ky'i Z-ka tu
餘多，有星靠勒板，有星靠勒船裏個別樣東西逃上去。是介，都
kyiu-zông ngen
救上岸。

Sd. SX VIII.

Kyi-jün kyiu-zông dzæ-fông hyiao-teh keh-go hæ-tao kyiao-leh Mi-li-da Keh-sing mæn-nying dæ ah-lah
既然救上，纔方曉得箇個海島叫勒米利大。² 箇星蠻人待阿拉
feh-tsiao dza hao we-leh lôh-yü tsæ-wô t'in-kô lang ziu sang-leh ho siu-liu ah-lah cong-nying
弗照咋好。爲了落雨，再話天家冷，就生勒火，收留阿拉衆人。

Pao-lo ts'eh-long ih-lin za kô-leh ho-li yiu ih-keng doh-dzô we-leh nyih ts'ön-c'ih-læ
³ 保羅撮攏一撻柴，加勒火裏。有一根毒蛇爲了熱竄出來，
ngao-djôh gyi-go siu Keh-sing mæn-nying k'en-kyin doh-dzô Pao-lo-go siu-li dang-tong ziu dô-kô wô
咬着其個手。⁴ 箇星蠻人看見毒蛇保羅個手裏宕東，就大家話：

Keh-go nying tsong z hyüong-siu se-jün dzong hæ-li kyiu-zông t'in wa feh hyü gyi weh-tong
「箇個人總是兇手。雖然從海裏救上，天還弗許其活東。」⁵

Pao-lo hwah-diao doh-dzô læ ho-li ih-ngæn m-neh ziu sông Gyi-lah tæ-n-teng gyi cong-ky'i-læ 'ôh-tsia
保羅甩掉毒蛇來火裏，一眼嘸得受傷。⁶ 其拉單等其腫起來，或者
ih-z-li ziu si tih-tao di-jiang teng-leh dziang-kyiu k'en-kyin gyi ih-ngæn m-kao mao-bing ziu cün
一時裏就死，跌倒地垵。等了長久，看見其一眼嘸告毛病，就轉
nyien-deo wô gyi z bu-sah
念頭，話其是菩薩。

Keh hæ-tao-go kwun ming-z kyiao-leh Bu-pah-liu yiu din-di teng keh u-sen siang-gying gyi
⁷ 箇海島個官，名字叫勒部百流，有田地等箇烏碎相近，其
siu-liu ah-lah hao-hao dæ ah-lah sæn nyih K'eo-k'eo Bu-pah-liu-go ah-tia sang nyiah-dzih bing teng li-dzih
收留阿拉，好好待阿拉三日。⁸ 扣扣部百流個阿爹生瘡疾病等痢疾

kw'eng-tih Pao-lo tseo-tsing gyi u-sen tao-kao-ts siu en-en gyi i gyi hao We-leh ka keh
咽的。保羅走進其烏碎，禱告仔手按按其，醫其好。⁹ 爲了介，箇

hæ-tao-li yü-to yiu-bing-go nying tu læ teh-djôh i-hao ziu pô hyü-to li-veh song peh ah-lah
海島裏餘多有病個人都來，得着醫好。¹⁰ 就把許多禮物送撥阿拉，

ping-ts'ia dong-sing-go z-'eo pô ing-yüong-go tong-si peh ah-lah
並且動身個時候把應用個東西撥阿拉。

KO-LEH sæn-ko yüih ah-lah ts'ing ih-tsah Üô-lih-sæn-t'a jün jün-'ao z Tiu-z
¹¹ 過了三個月^[1]，阿拉趁一隻亞力山太船，船號是『丟士
shông-sang z læ keh hæ-tao ko tong go ziu k'æ-c'ih-ky'i Tao Jü-lah-kwu p'ao mao deng-zông
雙生』，是來箇海島過冬個。就開出去。¹² 到敘拉古拋錨，庖上

sæn nyih   Džong keh-deo diao-ts'iang   s tao Li-kyi-ong   ko-leh ih-nyih nen-fong yiang-ky'i-læ   ziu
三日。 13 從箇頭掉搶^[2]駛到利基翁。過了一日南風揚起來，就
di-nyi nyih tao Bu-tiu-li   Keh-deo p'ong-djôh hyüong-di   ts'ing ah-lah dô-kô deng-zông ts'ih nyih   ziu tao
第二日到部丟利。 14 箇頭碰着兄弟，請阿拉大家庵上七日。就到
Lo-mô ky'i   Lo-mô hyüong-di t'ing-meng ah-lah-go sing-sih   ziu tseo-c'ih-læ tao Üô-pi-u-z teng
羅馬去。 15 羅馬兄弟聽聞阿拉個信息，就走出來到亞比烏市等
Sæn-kwun di-fông læ nying-tsih ah-lah   Pao-lo k'en-kyin gyi-lah   ziu zia-zia Jing-ming   tæm-ts cōng-de
三館地方來迎接阿拉。保羅看見其拉，就謝謝神明，膽子壯了。

[1] Y. 'E. 63. 耶（穌）後（頭）63（年）。（原註）

[2] 帆船遇逆風時調整帆的角度，藉助風力前進

Ah-lah tao-leh Lo-mô   pah-tsong pô væn-nying kao-dæ tsiang-kyüing   tsih-z ing-hyü Pao-lo teng
16 阿拉到了羅馬，百總把犯人交代將軍。只是應許保羅等
ih-go kwun-siu gyi go ping ling-nga deng
一個管守其個兵另外庵。

Ko-LEH sæn nyih   Pao-lo ts'ing-long Yiu-t'a nying-go we-deo-we-nao cü-kwu   Læ-de   ziu teng
17 過了三日，保羅請攏猶太人個爲頭爲腦主顧。來了，就等
gyi-lah wô   Cong-we hyüong-di   ngô ih-ngæn m-neh væn-djôh ah-lah pah-sing teng tsu-tsang-go kwe-kyü
其拉話：「衆位兄弟，我一眼無得犯着阿拉百姓等祖宗個規矩，
dæn-z džong Yæ-lu-sah-leng ka peh Lo-mô nying-go siu-li tso væn-nying   Gyi-lah sing-meng-ts tang-tsiang iao
但是從耶路撒冷解撥羅馬人個手裏做犯人。 18 其拉審問仔打賬要
fông ngô   ing-we ih-ngæn m-neh væn-djôh soh-go si-ze   Dæn-z Yiu-t'a nying feh k'eng hyih   keh-lah
放我，因爲一眼無得犯着啥個死罪。 19 但是猶太人弗肯歇，箇拉
ngô feh-teh-feh gyiu Kæ-sah sing-ün   bing feh-z yiu soh-go iao kao ngô-go pah-sing   We-leh ka   ngô
我弗得弗求該撒伸冤。並弗是有啥個要告我個百姓。 20 爲了介，我
ts'ing ng-lah long-læ   iao tōng-min teng ng-lah kōng   ngô næn-kæn be keh-go lin-diao bo-djü   z we-leh
請爾拉攏來，要當面等爾拉講。我難間被箇個鏈條縛住，是爲了
Yi-seh-lih sô siang-vōng-go
以色列所想望個。」

Gyi-lah teng gyi wô   Ah-lah yi m̃-teh tsih-djôh Yiu-t'a læ kōng ng-go z-ken go sing
21 其拉等其話：「阿拉又無得接着猶太來講爾個事幹個信，
keh-sing læ-go hyüong-di yia m-neh k'eo-djün   yia m-neh zi kōng-ky'i ng yiu soh-go wă-c'ü   Næn-kæn
箇星來個兄弟也無得口傳，也無得自講起爾有啥個壞處。 22 難間
ah-lah iao t'ing ng-zi-go i-s tao-ti dza-go   ing-we kōng-tao keh-go kyiao-meng   tao-c'ü be nying-kô
阿拉要聽爾自個意思到底咋個。因爲講到箇個教門，到處被人家
p'i-bing z ah-lah hyiao-teh-go
批評是阿拉曉得個。」

23 Teng Pao-lo iah-ding-leh ih-go nyih-ts gyi-lah ziu yiu hyü-to tao gyi 'ô-c'ü læ Pao-lo dzong
等保羅約定了一個日子，其拉就有許多到其下處來。保羅從
t'ing-nyiang tao yia-tao pô Mo-si-go lih-fah teng sin-cü-nying-go shih-wô dxiang-si ka-shih keh-go dao-li peh gyi-lah
天亮到夜到把摩西個律法等先知人個說話詳細解說箇個道理撥其拉
t'ing læ-tih te-tsing Jing-ming-go koh yi ky'ün gyi-lah siang-sing Yia-su-go z-ken Gyi-go shih-wô
聽，來的對證神明個國，又勸其拉相信耶穌個事幹。24 其個說話
giu-sing siang-sing yiu-sing feh siang-sing
有星相信，有星弗相信。

25 Liang-'ô feh 'eh-deo iao tseo-sæn-de Pao-lo kông keh ih-kyü wô Sing-Ling t'ôh sin-cü
兩下弗合頭要走散了，保羅講箇一句，話：「聖靈託先知
Yi-sæ-üô teng ah-lah tsu-tsong kông-go jih-dzæ z-go Gyi z-ka wô Hao tao keh-go pah-sing
以賽亞等阿拉祖宗講個實在是個，26 其是介話：『好到箇個百姓
u-sen ky'i wô Ng-lah t'ing z we t'ing-meng-gyi tsih-z feh we hyiao-teh k'en z we k'en-kyin-gyi
烏碎去話，爾拉聽是會聽聞其，只是弗會曉得；看是會看見其，
tsih-z feh we ming-bah Ing-we keh-go pah-sing sing ngang-de ng-to læn-teh t'ing ngæn-tsing pi-tih
只是弗會明白。27 因為箇個百姓心硬了，耳朵懶得聽，眼睛閉的；
k'ong-p'ô ngæn-tsing k'en-kyin ng-to t'ing-meng sing-li ming-bah ziu we-sing-cün-i peh Ngô
恐怕眼睛看見，耳朵聽聞，心裏明白，就回心轉意，撥我
i-hao Ka-ni ng-lah hao hyiao-teh Jing-ming kyiü-go dao-li z djün peh
醫好。』[Y. 6. 9, 10.] 28 介呢，爾拉好曉得，神明救個道理是傳撥
bih-koh-nying gyi-lah z we t'ing Pao-lo keh-go shih-wô kông-hao Yiu-t'a nying ziu ky'i-de
別國人，其拉是會聽。」29 保羅箇個說話講好，猶太人就去了，
gyi-lah zi do-nyiang tsang-leng
其拉自大樣爭論。

30 PAO-LO liang dxiang nyin deng læ gyi-zi tsu-tih-go oh-lô tsih-ziu væn-pah læ kyin gyi go
保羅兩長年庵來其自租的個屋落^[1]，接受凡百來見其個
cü-kwu do-nyiang fông-tæn djün Jing-koh-go dao-li kông Cü Yia-su Kyi-toh-go z-ken m-nying kying-djü
主顧。31 大樣放膽傳神國個道理，講主耶穌基督個事幹，無人禁住
gyi
其。

[1] Y. 'E. 65. 耶（穌）後（頭）65（年）。（原註）